

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
MILLIY NIYO PALATASI
INF. №

Ватан ҳимояси — иймон рамзи

ВАТАНПАРВАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ВАЗИРЛИГИНИНГ
МАРКАЗИЙ МАТБУОТ ОРГАНИ

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПЕЧАТНЫЙ ОРГАН МИНИСТЕРСТВА ОБОРОНЫ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

2006 йил, 3 ноябрь, жума № 44 (2171).
Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

Пятница, 3 ноября, 2006 год, № 44 (2171).
Газета издается с 24 июня 1992 года.

Сотувда эркин нархда

E-mail: vatan@rol.uz

В розницу — цена свободная

Ҳеч шубҳасиз, буюк аждодларимиз меросига таянган ҳолда, ҳозирги замон ва тараққиётнинг янги ва юксак чўққиларини эгаллашга интилишимиз, ўзимизнинг нималарга, қандай улкан ишларга қодир эканимизни амалда намоён этишимиз, барчамиз, аввало навқирон авлодимиз учун ҳам қарз, ҳам фарз бўлиши шарт.

Ислом КАРИМОВ

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИНИНГ 1000 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, қадрли ватандошлар! Муҳтарам меҳмонлар! Хонимлар ва жаноблар! Барчангизни, аввало, сиз, азиз меҳмонларимиз — Хоразм аҳлини, бугунги маросимда иштирок этаётган хорижий меҳмонларимизни, жамоатчилик вакиллари, бутун халқимизни мамлакатимиз ҳаётидаги кутлуг ва унутилмас сана — Хоразм Маъмун академиясининг 1000 йиллик тўйи билан чин қалбимдан муборакбод этишга руҳсат бергайсиз.

Хурматли дўстлар! Бугун Хоразм Маъмун академиясининг шонли санаси ҳақида гапирар эканмиз, авваламбор, бутун дунёга юксак ном ва довуғ таратган бу илму фан ўчоғи айнан Хоразм воҳасида тузилгани, бунинг учун қандай замин, қандай шароит асос бўлгани ҳақида қисқача тўхталиб ўтсак, айни мудлоо бўлур эди.

Башарият тарихи шунини кўрсатадики, халқлар ва жамиятлар ҳаётида цивилизация ва маданият ривожини ҳеч қачон ўз-ўзидан ва тасодифан пайдо бўлиб қолмайди.

Бу борада биринчи галда ҳар қандай тараққиётнинг асосий шартини бўлган объектив омили ва ҳолатлар мавжуд бўлиши лозим. Айнан кўп йиллар давомида тўпланиб, вужда келадиган қулай шароит ва вазият, шу заминда униб-ўсган истеъодлар, турли соҳаларда олиб бориладиган чуқур излашлар тадрижий ривожланиб, охир-оқир

батда мана шундай мантиқий натижаларга олиб келиши табиийдир.

Бошқача айтганда, ижтимоий ва маданий тараққиётнинг юксак чўққиларини эгаллашга ҳаракат қилиб, шу мақсад сари интилиб яшайдиган ҳар қайси миллат бу йўлда давомли ва машаққатли, ўзига хос тарихий ривожланиш босқичларидан албатта ўтиши зарур.

Шу нуқтанга назардан қараганда, Маъмун академиясининг айнан саховатли Хоразм замида пайдо бўлишини ҳар томонлама объектив қонуний ҳолат деб қабул қилишимизга тўлиқ асос бор.

Тарих бунини жуда яхши билади — бу бетақрор ўлкада жуда қадим замонлардан бошлаб ўтроқ турмуш тарзи, деҳқончилик ва суғориш тартиби, савдо ва ҳунармандчилик, маданият ва таълим юксак даражада ривож топгани барчамизга аён.

Жаҳон маданиятининг ноёб маънавий ёдгорлиги бўлган, одамзодни эзулик ва бунёдкорликка даъват этадиган «Авесто» китоби бундан 2700 йил олдин мана шу дёрда яратилгани, Шарқ гавҳари бўлмиш Хива шаҳрига ҳам бундан икки ярим минг йил аввал айнан шу ерда пойдевор солингани бу фикрни яққол тасдиқлайди.

Хоразм Маъмун академиясининг майдонга келиши, ҳеч шубҳасиз, айнан шу даврда бу минтақада кучли марказлашган давлатчилик тизимининг ҳукм сургани билан узвий боғлиқдир.

(Давоми 2-бетда).

Командир ТУРАЕВ суратга олган.

Посбонликнинг ҳар они шараф!

ИЛМУ МАЪРИФАТ ЗИЁСИ ҲЕЧ ҚАЧОН СЎНМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Хива шаҳрида Маъмун академиясининг 1000 йиллигига бағишланган тантанали маросимда иштирок этди.

Хоразм — қадимий тамаддун бешикларидан бири. «Авесто» дек ноидр ёдгорлик яратилган юрт. Илму урфон оламида довуғ қозонган Муҳаммад ал-Хоразмий, Абу Райҳон Беруний, Наҳмиддин Кубро, Маҳмуд Замаҳшарий, Паҳлавон Маҳмуд, Огаҳий каби алломалар воғта етган дёр. Хоразм — ўтмиши бой, келажаги мунаввар замин.

Истиқлол кўна Хоразм тарихида янги, юксалиш даврини бошлаб берди. Бугун мамлакатимизда бўлганидек, бу кўна дёрда ҳам мустақиллик йилларида Юртбошимиз раҳамоллигида ўзликни англаш, миллий гуруҳини уйғотиш, халқимизнинг бой тарихи, улуг аломатлари, бетақрор мероси, асрий анъаналарини тиклаш ва тартиб қилиш борасида улкан ишлар амалга оширилди. Хива шаҳрининг 2500 йиллиги, «Авесто»нинг 2700 йиллиги, халқ қаҳрамони Жалолоддин Мангуберди таваллудининг 800 йиллиги кенг нишонлангани, Ал-Хоразмий, Абу Райҳон Беруний ёдгорлик мажмуаларининг бунёд этилиши ана шу хайрли ишлар сирасига кирди.

Давлатимиз раҳбари Хива шаҳрининг 2500 йиллигига бағишланган тантанали маросимда инсоният тарихидаги илк академиялардан бири — Хоразм Маъмун академиясини қайта-

дан ташкил этиш таклифини билдирган эди. 1997 йилнинг 11 ноябрида эса Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Хоразм Маъмун академиясини қайтадан ташкил этиш тўғрисида»ги Фармони эълон қилинди.

X асрнинг охири XI асрнинг бошларида Хоразмдаги сиёсий барқарорлик, иқтисодий ва ижтимоий юксалиш, илм аҳлига ҳурмат-эътибор, меҳр-муруват уша даврининг энг машҳур ва кўзга кўринган олимларини Гургандга тўплади.

Абул Аббос Маъмун ибн Маъмун тахта ўтиргач, хоразмшоҳлар саройидаги илмий анъаналарни давом эттириб, олимларга алоҳида эътибор билан қаради ва илмий тадқиқотлар олиб бориш учун кенг имкониятлар яратиб берди. Манбаларда Маъмун саройида олимларнинг катта гуруҳи тўплангани ва хоразмшоҳ уларга ҳомилий қилиб келгани эътироф этилади.

Маъмун академиясида фалакиёт, математика, табобат, кимё, жуғрофия, минералогия, каби фанлар билан бир қаторда тарих, фалсафа, адабиёт, тил, фикр каби ижтимоий фанлар ҳам ривожлангани яхши маълум.

(Давоми 2-бетда).

Биз ҳеч кимдан кам эмасмиз,
ҳеч кимдан кам бўлмаймиз ҳам!

ЮҚОРИ СТАНДАРТЛАР САРИ

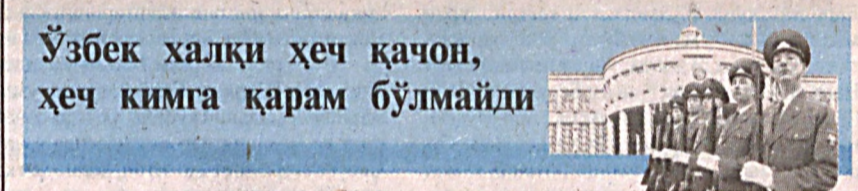
(Давоми. Боши ўтган сонда). Маълумки, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати республика экспорт салоҳиятини оширишда алоҳида ўрин тутди. Рақобатбардошлик эса, айнанга кўра нарх, фойдаланиш харажатлари, сервис, маҳсулот етказиб беришнинг оҳури ва мақоми, асосийси эса таклиф қилинган товарнинг юқори сифати сингари омилар билан белгиланади. Бинобарин, маҳсулот ва хизматлар сифати миллий манфаатларини амалга оширишнинг муҳим омили ҳисобланади.

Мамлакатимизнинг маҳсулотга доир мувофиқлик сертификатлари ва сифат менежменти тизимини таъини ушун шароитларни яратиб жорий қилди. Бу эса дунёдаги бошқа давлатлар билан бир-бирларини таъ-

олиш тўғрисида битимлар тузишга, шунингдек, мамлакатимизнинг маҳсулотлар ва хизматлар мувофиқлигини тасдиқлаш бўйича идоралари аккредитация мақомини оширишга, халқаро сертификатлаштириш институтларида рўйхатдан ўтказилган эксперт-аудиторлар сонининг кўпайиши имкон яратади.

Сифат борасида муқофотлар, грантлар ва таъловлар ташкил этиш, сифат тизимини сертифицилаштириш корхоналарга давлат буюртмаларини тақдим этиш, сифат омиларини ҳисобга оладиган мослашувчан солиқ ва валюта-кредит сиёсатини ўтказишдан иборат бўлган давлат мадади сифат менежменти тизимларини сертифицилаштиришни жорий этишда муҳим роль ўйнаши мумкин.

(Давоми 8-бетда).

Ўзбек халқи ҳеч қачон, ҳеч кимга қарам бўлмайди

3. ДЎППИСИДА, АТЛАСИДА ҚАДРИЯТ ЯШАР

(Марғилон шаҳрининг 2000 йиллигига)

Президентимизнинг 2005 йил 9 ноябрда қабул қилган «Марғилон шаҳрининг 2000 йиллигини нишонлаш тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ тўйга қизғин ҳозирлик қўриляпти. Юртбошимиз яқинда, яъни сентябрь ойида Фарғона вилоятига қилган сафари чоғида юбилейга тайёргарлик ишлари қандай кечаётгани билан қизиқгани, жумладан, янги, замонавий тиббиёт коллежига борганини яхши биламиз. Марғилон шаҳри ҳокимининг ўринбосари Хуршидҷон Аҳмедов етакчилигида шаҳар кўрмига кўрк кўшаётган, тўйга тўёна тарихда фойдаланишга топширилган, бунёдкорлик ишлари амалга оширилаётган

иншоотлар билан ҳам танишар эканмиз, тиббиёт коллежига ҳам бордик. Барно Исмомилова директорлик қилаётган мазкур иккинчи тиббиёт коллежи 360 ўринга мўлжалланган экан. Кишининг кўзи қувнайди, ҳаваси келди. Бугунги авлод ана шундай замонавий, шинам ўқув масканларида таълим олмақда, касб-ҳунар эгалламоқда. Улар билимда, маънавиятда, интелектуал салоҳиятда ҳеч кимдан кам бўлмадиларини лозим. Ҳеч кимдан кам бўлмас экан, бошқаларга буйин эсмайди. Ўз фикри, ўз ақли, ўз қобилияти билан миллати, юрти равиқига бекиёе улуш қўшади.

(Давоми 8-бетда).

Муштарийларимизга

ФАОЛ ВА ПУХТА ТАЙЁРЛАНГАН КАДРЛАР

Мард ўғлон аскарликдан қайтмоқда. Халқининг, юртининг суянган тоғига айланиб, Муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшаган фарзандларинингча парад-либосларида яқинлари бағрига талпинаётган ашларини ота-оналар, маҳалла фаоллари, кенг жамоатчилик шоду хуррамлик билан кутиб олишмоқда. Бир сўз билан айтганда, халқимиз шарафли бурчин ўтаб қайтган ўз ўғлонлари, марду майдонлари билан зўр тантанана ила дийдорлашяпти.

Армияни ҳаёт мактаби, йигитлик мактаби дея кўп бора эътироф этганмиз. Сабаби маълум. Ҳаётдан улкан сабоқлар беради, йигит кишини ҳар томонлама тоблайти, чиқиқтиради. Йигитлик мактаби бўлган армияда умрига татигулик сабоқлар олиб, ҳар томонлама чиқиқиб, резервга бўшаган — ёруғ юз билан уйига қайтаётган ўғлонларимизга бир назар ташланганда, Кўзларидан, қалбларидан Ватан сурати муҳрлангандек. Она юрти Ўзбекистоннинг буюк келажаги йўлида ёниб яшашга, жавлон уриши-

га шай туришган бу шунқорларга ҳар қанча суянчимиз, таянишимиз мумкин. Ишончимиз қимлик, резервга бўшаган аскарларимиз бор кучини, билиминини, ҳаёт мактаби бўлган армияда олган сабоқларини, керак бўлса, борлигини юртининг буюк келажаги йўлида сафарбар этади.

Армия мактабинини шараф билан ўтаган йигитларга қарата Президентимиз шундай деган эди: «...Бугунги кунда айнан мана шу ёшлар мамлакатимизнинг фаол ва пухта тайёрланган кадрлар захирасини, Ўзбекистон келажакининг таянчи ва суянчсини ташкил этмоқда». Дарҳақиқат, шундай. Негатки, юрт ҳимоясидек шарафли ва масъулиятли вазифани шараф билан ўтаган экан, Ватан тақдирини, келажакни йўлидаги ҳар қандай ишда уларга бекамол суянчи, таяниш мумкин.

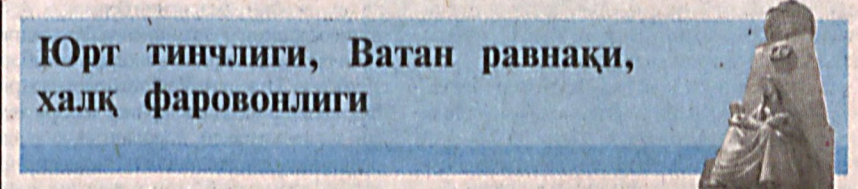
Бугун ҳарбий хизматдан резервга бўшаётган ўғлонларимизнинг бандлигини, иш билан таъминланганини масаласига давлатимизнинг эътибори юксак. Тоғин талқон қилишга шай турган йигитнинг ўз

кучи ва билиминини Ватани келажаги йўлида сарфлашга улкан имкониятлар яратиб берилмоқда. Меҳнат ва аҳolini ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигига резервга бўшаганларини иш билан таъминлаш борасида алоҳида кўрсатмалар берилмоқда. Муддатли ҳарбий хизматдан резервга бўшатилганларнинг бандлиги борасида бугун мукамал бир тизим шаклланди, дея баралла айта оламиз.

Аскарликдан қайтган ўғлонларнинг илм-маърифат чўққиларини эгаллашларига, ҳар томонлама баркамол инсон бўлиб етишишларига улкан аҳамият берилмоқда. Тавсиянома билан олий ўқув юртиларига ўқишга қираётган ёшлар энё масканларида юксак интелектуал салоҳиятларини, иқтидорларини намоён этишиб, тенгдошлари орасида етакчилик қилишяпти.

Ватанимиз, халқимиз сенга шунчалар улкан ишонч билдираётган экан, шунга муносиб бўл, армиядан қайтган йигит!

ТАҲРИРИЯТ

Юрт тинчлиги, Ватан равнақи, халқ фаровонлиги

ОЛИС ЮЛДУЗЛАР ШУЪЛАСИ

Газетамизнинг 2006 йил июнь ойи сонларида мухбиримиз майор Алижон Сафаровнинг Хоразм Маъмун академиясининг минг йиллигига бағишлаб ёзган мақолаларини берган эдик. Бугун «Халқ сўзи» газетасининг 1 ноябрь сониде чоп этилган ушбу санага бағишланган суҳбатни кўчириб эътиборингизга ҳавола этмоқдамиз.

Сир-синоатларга тўлиб-тошган салкам уч минг йиллик тарихимизни улкан уммонга қиёе этсак, унда маданиятимизнинг янги-янги ноёб топилавлари жиллоланиб кўринаверди. Инсон ақл-заковатининг нодир ёдгорлиги ҳисобланган Хоразм Маъмун академияси («Байтул-ҳикма» — «Донишмандлар уйи») ана шундай бебаҳо дурдона-

лардан биридир. Бундан минг йил муқаддам машҳур олимларимиз оламшумул кашфиётлари билан нафақат Шарқни, балки Фарбни ҳам лол қолдириб, бутун дунёга донг таратдилар. Афсуски, небот талаб қилмайдиган бу ҳақиқат неча-неча замонлар бизга мутлақо ёт етсат соясинда қолиб кетди.

(Давоми 8-бетда).

2 ХАРБИЙ ҚАСАМЁД
ЙИГИТ УЧУН
ФАХРДИР, ҒУРУРДИР
БУ КҮН

3 ҚИШКИ МАВСУМ
ОЛДИДАН
ТЕХНИКА ҚУДРАТИ
ШАЙЛИҚДА

11 ТВОЙ РОВЕСНИК
ДЕВУШКА НЕДЕЛИ

12 КҮНГИЛА
ТАШРИФ
ОЛОВҚАЛЬ АДИБ

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИНИНГ 1000 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хусусан, Х асрининг бошида пароканда ва тарқоқ Хоразм ўлкасини бирлаштириб, қудратли давлат барпо этган, ўзаро низо ва зиддиятларга барҳам бериб, тинч ва оқошган ҳаёт, ҳамжиҳатлик ва бунёдкорлик муҳитини қарор топтирган Маъмур Хоразмшоҳларнинг маърифатпарварлик сифати мана шундай том маънода ноёб ва нуфузли илм-фан масканининг майдонга келишига мустаҳкам замин яратган.

Юқорида зикр этилган хулосани тасдиқлаш учун бундай тарихий ва мантиқий далил-исботларни яна қўллаб келтириш мумкин. Бир сўз билан айтганда, бундан минг йил аввал Хоразм заминда "Дорул-ҳикма" деб аталган Хоразм Маъмур академиясининг пайдо бўлиши бу кўна воқеада неча-неча асрлар мобайнида кечган буюқ тарихий, иқтисодий ва маданий жараёнларнинг қонуний ҳосиласи ва натижаси, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Чиндан ҳам, Хоразм Маъмур академияси умумбашарий цивилизация ривожидagi ўрни ва аҳамияти жиҳатидан қадимий Афғанистон Платон академияси, Мисрдаги Александрия кутубхонаси, Шарқ оламида «Байтул-ҳикма» номи билан шуҳрат қозонган Бағдод академияси каби машҳур илмий марказлар билан бир қаторда туриб, Шарқ музоламолар Ренессанси – Уйғониб келишининг ёрдамида сиёсий ва маданий тарихийнинг зарҳал саҳифаларини ташкил этган.

Шу даврда айнан бизнинг юртимиздан Шарқ Ренессансининг муҳтоб вакиллари – алгебра фани ва алгоритм тушунишга асос солган буюқ математик Мухаммад Мусо Хоразми, ер қуррасининг шарҳида эканлиги тасдиқланган буюқ исботлаб берган улуг астроном ва географ Аҳмад Фарғоний, ҳалис илмийнинг сўлтони сифатида бутун музоламолар оламида эътироф этилган Имом Бухорийи ва Имом Термизийи каби ўнлаб-ўнлаб беназир алломалар еттишиб чиқди.

Бу даҳо зотлар фарғи Хоразм Маъмур академиясида бевосита фаолият ишлаб бормоган бўлса-да, ўзининг буюқ кашфиётлари, илмий жасорати, қолдирган бебаҳо мероси, қўйлаб истеъдодли издошлари билан ушбу илм даргоҳининг вужудга келиши ва тарққий топишига қилмасиз тасвир қўрсатган шубҳасиз.

Ўз тарихида юзлаб ортқ машҳур алломалар, бир неча юз шоғирларни ёллартирган, улкан кутубхона, истеъдодли ёшлар учун мадраса, таржимон ва хаттолар мактаби каби тузилмалар, илмий тадқиқот ва излашлар олиб бориш учун барча зарур шароитларга эга бўлган Хоразм Маъмур академияси бутунги тушунчалари. Фанлар академияси талабаларига тула жаавоб бериши билан ҳар томонлама эътиборга сазовор.

Хоразм Маъмур академиясида Шарқ ва Фарғанида қўйлаб ўлкалардан келган, турли миллат ва линга мансуб бўлган олимлар фаолият қўрсатган бўлса-да, унинг нетгани Абу Наср Ибн Ироқ, Абу Райҳон Беруний ва Ибн Сино, Махмуд Хўжадани, Аҳмад Ибн Мухаммад Хоразми ва Аҳмад Ибн Хамид Найсабурий каби мана шу минтақада туғилган, камол топган улуг алломалар ташкил этгани барчамизга гурур ва ифтихор бағишлайди.

Ҳар бири улкан бир илмий мактаб яратган бундай қудратли истеъдод соҳибдорларнинг умум-баъшари тафаккур ривожига қўшган беқиёс ҳиссаси ҳақида кўп гапириб мумкин.

Айниқса, Хоразм Маъмур академиясининг ташкилотчили ва раҳбари бўлган Абу Райҳон Берунийнинг ҳаёти ва серқирра фаолияти ҳар қандай инсонни ҳайратта солиши мумкин.

Бу улуг ватандошимиз математика ва астрономия, геодезия ва фармакология, кимё ва ботаника, география ва этнография, тарих ва философия каби фан соҳаларида 150 дан зиёд асар яратиб, нафақат ўз даври, балки бутунги юксак технологиялар асри учун ҳам гоғтада қимматли кашфиётларни амалга оширганини барчамиз яхши биламиз.

Шу боис ҳам жаҳоннинг машҳур олимлари томонидан XI аср ҳақида ривожлаш "Беруний асри" деб таърифлангани беиз эмас. Яна бир буюқ аждодимиз – Берунийнинг устози, Хоразмнинг қадимий пойтахти Кот шаҳрида таваллуд топган Абу Наср Ибн Ироқ математика ва астрономия соҳасидаги тенгиз кашфиётлари билан "Иккинчи Птоломей" деган юксак унвонга сазовор бўлган.

Хоразм Маъмур академиясининг таянч устозларидан бўлиш, Шарқ оламида "Шайхур-раис", яъни алломаларнинг алтомаси деб эътироф этилган Абу Али Ибн Синонинг ҳаёти ва илмий фаолияти ҳақида ҳам қанча фахрланиб гапирсак арзийди. Улуг бобомизнинг бой мероси, унинг 400 дан ортқ илмий кашфиётлари, айниқса, машҳур "Тиб қонуни" асари 500 йил давомида Европа университетларида асосий дарслик сифатида қўлланганининг ўзи кўп нарсани аниқлатади. Бу фундаментал асар бутунги кунда ҳам дунё табиатида илм-фан оламида ҳоқимсиз бўлиб хизмат қилмоқда. Бундай муҳтоб зотлар рўйхатини яна узюк давом эттириш мумкин.

Мухтасар қилиб айтганда, Хоразм Маъмур академиясининг доғруғини олам узра тарангун этган ўнлаб беназир алломаларнинг мўътабар номлари илм-фан осмонида бамисоли Галактика бағридаги юлдузлардек то ҳауиз ёрқин нур сочиб турибди.

Шунинг эътиборинки, ушбу фан маскани нисбатан қисқа давр – 15 йил фаолият қўрсатганга қарамастан, ўзининг юксак нуфузи ва улкан салоҳияти билан нафақат минтақамиз, балки бутун дунёда илм-маърифат тарққийтига беқиёс даражада тасвир қўрсатганини қўққун мисолларда кўриш мумкин.

Айниқса, доғруғини аждодларимизнинг қадимий юнон, ҳинд ва хитой, форс ва араб халқларининг илмий ютуқларини чуқур ўрганиб, инсониятнинг тафаккур ҳазинасига янги янги назарий гоғ ва амалий кашфиётлар билан бойитганини жаҳон илм аҳли яхши билади ва юксак қадрлайди.

"Дорул-ҳикма" алломалари томонидан яратилган бебаҳо бойлиқни лотин тили орқали Европа халқларига етказиш учун ўз даврида Фарғаммакларда юзлаб таржимонлар заҳм чекагани Хоразм Маъмур академиясининг ўша олим ўрта асрлар шароитида, бутунги кунда ҳам гоғ катта аҳамиятга эга бўлган турли цивилизациялар ўртасида мулоқот ва ҳамкорлик алоқаларини ривожлантиришга қандай салмоқли ҳисса қўшганидан дароғат беради.

Шу тарих Хоразм Маъмур академиясини олимлари Шарқ ва Фарғ ўртасида ўзига хос маънавий-маданий кўприк, умуминсоний қадрият ва маданиятлар силсиласида узвий бир ҳалқа вазифини адо этган, десак, ҳеч қандай ҳақ бўлмайди.

Афсуски, ана шу қадимий илм-фан марказида яратилган, ҳозирги кунда мамлакатимиз кўптема фондида сақланаётган бетақорр ўн илмий мерос ҳали-бери тула ўрганилган эмас. Уни ҳар томонлама чуқур ўрганиш, ҳозирги ва келгуси авлодларга етказиш барчамизнинг муҳим ва долзарб вазифамиз бўлмоғи керак.

Бутунги тағтанали маросимда турли хо-

риқий мамлакатлардан келган атоқли олимлар қатнашаётганидан фойдаланиб, аввало уларга юксак ҳурмат-эҳтиромимни билдириб, уларни шу борада ўзаро илмий ҳамкорлик алоқаларини янада қучайтиришга даъват этмоқчиман.

Азиз дўстлар! Биз истиқлол йилларида буюқ боболаримизнинг шаъну шавкати, мувовақ номларини қайта тиклаш, уларнинг бой ва ноёб меросини ўрганиш, табарруқ қаламжоларини обод қилиш буйича қандай эзу ишларни амалга ошираётганимиздан барчангиз яхши хабардорсиз.

Айни пайтда Хоразм Маъмур академияси фаолиятини қайтадан тиклаганимиз она заминимизда яшаб ўтган ана шундай минглаб аждодларимиз хотирасига қўйилган буюқ ва муаззам ёдгорлик бўлиб, десам, ўйлайманки, сизлар ҳам бу фикрга қўшиласиз. Албатта, ушбу навқирон илм маскани салкам ўн йиллик фаолияти мобайнида мамлакатимиздаги илмий-интеллектуал жараёнларга уйғун ҳолда, муҳим изланиш ва тадқиқот ишларини амалга ошираётганини барчамизни қувваттиради. Жумладан, Хоразмнинг қадимий тарихи, миллий давлатчилигимиз асослари, воҳанинг тарихий ва археологик ёдгорликлари, ўзига хос маданиятининг ўрганиши, ушбу минтақадаги экологик ҳолат, ер ва сув ресурслари, қишлоқ ҳўжалити соҳасида маҳаллий илмий шароитига мос навлар яратиш, алмашлаб экиш муаммолари ҳали боғлиқ қўйлаб масалалар буйича жиҳдий излашлар олиб борилаётганини таъкидлаш жоиз.

Табиийки, келгусида бу борондаг ишларнинг қўламини ва самарасини олиштириш, илмий ишлар доғрасини янада кенгайтиришни буюқ ҳаётнинг ўзи талаб этмоқда. Мен бу муҳим муаммоларни ҳал этишда Хоразм Маъмур академиясининг илмий жамоаси, катта салоҳиятга эга бўлган хоразмлик олимларимиз ўз билми ва тақрибларини аямастан меҳнат қилишга ишонаман.

Қадрли ватандошлар! Биз қадимий тарих, боғ илмий-маданий меросининг, улуг алломаларининг ворислари бўлишимиздан доимо фахрланиб яшайми. Шу билан бирга, бундай ворислик туғиғун ҳар биримизнинг зиммामизга ана шу аждодларга муносиб бўлишдек улкан масъулият юклаганини ҳам чуқур ангаймиз.

Ҳеч шубҳасиз, буюқ аждодларимиз меросига таянган ҳолда, ҳозирги замон ва тарққийтининг янги ва юксак чўққуларини эгаллашга интилишимиз, ўзимизнинг нималарга, қандай улкан ишларга қолди эканлигимиз амалда намоён этишимиз, барчамиз, аввало навқирон авлодимиз учун ҳам қарз, ҳам фарз бўлиши шарт.

Бутунги имкониятлардан фойдаланиб, мен республикамиз олий ўқу юртлари, лицей ва коллежларида Хоразм Маъмур академиясининг инсоният тарихида чуқур э қолдирган бебаҳо меросини ўрганиш буйича факультатив дарс ва семинарлар киргитишни ва бутунги учун Фанлар академиясини томонидан керакли дастур тайёрлашни тақвир этмоқчиман.

Нега деганда, бу тарихимиз, қадимий иш-дилларимиз, бизнинг қандай буюқ мерос соҳибари эканлигини чуқур ўрганиш миллий ўзимизни англашга хизмат қилади. Ўзимизни англаган халқни эса ҳеч қандай куч енга олмайди ва бундай ҳалқ ўз олдига қўйган эзу мақсадларга эришиши мумкин.

Мухтасар дўстлар!

Бутун Хоразм Маъмур академиясининг қудлуғ санасини бутун ўзбек халқи билан бирга ишонлаётган кўнини кўрган, меҳмондўст, мард ва танти Хоразм аҳли

барчамизни ўз бағрига қабул қилмоқда.

Бу элнинг билми ва ҳаётга, маданият ва санъатта самимий иштиёқ ва чуқур интилиши бу заминни яқиндан билалган ҳар қандай одамни ғайратта солади, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз. Бу халқнинг яна бир буюқ аломати ва фазилати борки, мен бу ҳақда тақрор-тақрор гапирибдан чарчамайман. У ҳам бўлса, Хоразм аҳлининг ўз ерига меҳр-муҳаббат ва садоқатидир.

Қалбда, юрағида ана шундай хислат мужжасам бўлгани учун ҳам бу эл "Эт элларнинг боғи билан боғчаси Хоразмининг янгоғига кўринмас" деган эътиқод билан, ўз юртига доимо садоқат қўрсатиб яшайди. Хоразм аҳли ўзининг ақл-ҳидроки, куч ва салоҳияти билан бу заминда қандай буюқ муъжизалар яратишга қолди эканлиги олик ва суронли тарихи давомида неча бор исботлаган ва бутун ҳам исботлаб келмоқда.

Бутун биз кўпроқ Хоразм Маъмур академияси ҳақида сўз юритмоқдамиз. Лекин менга буюрса, мана шу воҳанинг жазирама иссини, изғирин шамоллари ва оғир тупроқ шароитига қарамастан, йил ўн икки ой мардонавор меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштириётган заҳматқаш ва фидойи Хоразм халқи деҳқончилик илмининг ҳақиқий акадими, Хоразм заминини эса ўзига хос академиядир, деган бўлардим.

Мана шу қувончли дақиқаларда бу йилги мавсумда астойдил жонбозлик қўрсатиб, 275 минг тонна пахта, 63 минг тоннадан зиёд галла тайёрлаб, шартнома режаларини муваффақиятли адо этган Хоразм воҳасининг қўли қалок, ипришкор деҳқонлари, барча меҳнатқашларига, мен учун қадрли бўлган сиз, азиз ёшунлиларга чин қалбимдан ташаккур билдиришга ижозат этгаймиз.

Фурсатдан фойдаланиб, ўзбек халқининг жаҳон цивилизациясига қўшган улкан ҳиссасини муносиб баҳолаб, мана шундай тарихий саналарни халқор миқёсда кен ишонлаш масаласида қўллаб-қувватлаб келаётган ЮНЕСКО халқор ташкилотига, чет эллардан ташриф бурган ҳурмати олимларга, Хоразм Маъмур академиясининг 1000 йиллик туғиғини ўтказиш муносабати билан қўрилиш ва ободонлаштириш ишларини амалга оширган қувруғини ва меъморларга, бу олимлар ишга ҳисса қўшган барча инсонларга ўз номимдан, бутун халқимиз номидан миннатдорлик изҳор этаман.

Азиз юртдошларим! Бу ҳаёт, бу умр бамисоли Амурдарё сувидек тез ва шиддат билан ўтиб кетар, лекин инсоннинг эзу ишлари, эзу хотираси боқий яшайди. Ишончим комилки, Хоразм Маъмур академияси алломалари бизга, баъшир аҳлига қолдирган бой илмий мерос завоқ билмайди, ҳеч қачон ўзининг қиммати ва аҳамиятини йўқотмайди.

Буюқ олимлар ва мутафаккир зотлар, азиз авлибалар ва енгилмас саркараларга бешик бўлган муқаддас дийрини уларнинг муносиб дароғамчилари бўлиши бутунги авлод вакилларида ҳам куч-қувват ва қанот беради, халқимиз орасида янги-янги хоразмийлар, бунёдчилар, ибн синоларни тарбиялаб воғга етказайди.

Барчангизни бутунги улуг айём билан яна бир бор қутлар эканман, ҳаммамизга сизга сизга саломатлик, бахту саодат, хайрли ишларингизда омад ва зафарлар тилаймиз!

Буюқ аждодларимиз ёққан маърифат чирони юртимизда доимо порлаб турсин!

Хоразм дийри, Хоразм эли ҳаммиса омон бўлсин!

Ўзбекистонимизнинг шону шўҳрати янада зиёда бўлсин!

Ҳарбий қасамд

ЙИГИТ УЧУН ФАХРДИР, ГУРУРДИР БУ КУН

Ватан ҳимоячиси деганда, биринчи галда кўз ўнгимизда шижоатли асп ўғлонлар бу номга муносиб бўлиб, туғилган заминини мардонавор қўриқлай олади. Аслида ақсарият йигитлар аскар бўлиб, қўлда қурол билан юртини, халқини қўриқлашни ёшлиғидан ҳавас қилишди. Чунки она юртни ҳимоя қилиш муқаддас бурч эканлиги болалик давридаёқ мономларимизнинг достону эрталари орқали уларнинг онга, шурига синдирилди. Авлоддан-авлода ўтиб келаётган бу яхши анъана сабаб, миллат ўғлонлари доғруқ бўлиб улғайишди. Ватан деган улуг сўзининг туғ моҳиятини теран англашди. Халқ осойишталигини қўриқлаш эса эзу иш эканлигини қалбан ҳис қилиб турнашди. Шу боис бўлса керак, ҳар бир йигит халқи, юрти олдида Ҳарбий қасамд қилганини ҳеч қачон эслаб чиқармайди. Ҳаётдаги унутилмас бу куннинг шукуҳидан фахрланади, гурурланади.

Яқинда майор Мурод Солтев хизмат қилаётган Сафарбарлик қақруви резервдиги қисман батальонда ойнак йигини иштирокчиларининг Ҳарбий қасамд қабул қилиш маросими бўлиб ўтди.

Шуни таъкидлаш лозимки, Тошкент вилоятининг барча туманларидан сафарбарлик қақруви резервдиги хизматта жалб этилганлар бир ой давомида барча машғулотларда фаол иштирок этиб, зиммаларини вазибаларни аъло даражада урдалашди. Уларнинг қисқа фурсатда Ҳарбий ҳаётга мослашиб, соҳа илминини мукаммал ўзлаштиришга интилишни юрши-турнашдан англаш қўйиб эмасди.

Тадбирда иштирок этган меҳмонлар – Тошкент Ҳарбий округи қўшинлари қўмондонлигидан офицер Ихтиёр Сунатов, республика Маънавият тарғибот марказининг вилоят бўлими раиси Суяр Қурбонқулов, «Самолот» ёшлар иқтисодиёти ҳаракати Тошкент вилояти кенгаши вакили Мирзохўд Комиллов сўз олар экан, йигини иштирокчиларининг мақоратини юқори баҳолаб, бундай унутилмас кун билан мувоваққ бўлиб ўтди.

Айниқса, ота-оналар номидан сўзга чиққан йигини иштирокчиси Ҳасан Тур-сундуқбаевнинг отаси Муқаддас ая қамда Шукрулла Маматмуродовнинг отаси Ашурали акаларининг ҳаяжонли сўзлари йигитларнинг эътиборсиз қолдиришди. – Сафарбарлик қақруви резервдиги хизматта олинган билан ўзим ҳам, ота-онам ҳам жуда хурсанд. – деди Маҳкам Ҳасан-боев. – Тақрибли устоз офицерларимиз қўли билан бир ой ичда ҳаёт мактаби ағламин армия сабонидан тегишли билми олдик. Кўнчилик бир ой қисқа фурсат, бу давр мобайнида йигитлар Ҳарбий таълимнинг туғиз Улаштира олмади деб ўйлаш, шубҳасиз. Лекин мен шуни айттишим мумкинки, бу вақт мобайнида дўстларим билан Ҳарбий соҳа бўйича айна қўлимага эга бўлдик. Ҳатто қуролдош дўстларимнинг кўнчилиги ўз ҳаёт йўлиларини белгилаб, Ҳарбий бўлишга аҳд қилишлар.

Албатта, йигини иштирокчиларининг қилаётган Сафарбарлик қақруви резервдиги хизмат тури бўлган сафарбарлик қақруви резервдиги қўйлаб йигитлар ҳарб илмидан сабоқ олиб тобланишмоқда. Бутун уларнинг соҳа сирларини мукаммал ўрганишлари учун Ҳарбий қисмларда кулай шароит мавжуд. Замонавий тренажер зали, компьютер хонаси, ўқув хонаси доимо улар ихтиёрида бўлиб, йигини иштирокчиларининг мукаммал билми олиши учун жуда кўп келмоқда.

Янги хизмат турида меннинг ўғлим ҳам тобланиб, бутун Ҳарбий қасамд қилиб, – деди йигитчилик Дилёр Абдукамол-ловнинг отаси Ҳасан ака. – Бир ой ичда у анча чиниқибди. Уларга яратилган шароитни айтаманки. Буларнинг барчасини ўз кўзим билан кўриб эканман, беҳад хурсанд бўлдим.

Ҳасан Раймов Чирчиқ шаҳридан. Олий маълумотли бу ўғлон Тошкент тиб-биёт академиясида тахсил олади. – Мен ўқибман билан бир пайтда сафарбарлик қақруви резервдиги хизмат турида ўз йигитлик бурминини адо этиб, Ҳарбий таълим қўлимадан ҳам сабоқ олдим. Бутун мен учун илҳомда завоқли кун. Шу азиз масканнинг бир ҳимоячиси сифатида Ҳарбий қасамд қилидим. То тирик эканман, халқим, юртим олдида ичган отини ҳеч қачон бўзмаймиз. Ахир биз буюқ миллат фарзандларимиз. Жаҳонда доғруқ кетган Жалолиддин Мангубега, Соҳибқирон Амир Темур сирларини мард аждодларимиз бор. Уларнинг қони бутун бизнинг вужудимизда оқмоқда. Албатта, биз уларнинг изидан бориб, уларга хос одил иш туғмонимиз лозим.

Ватан, халқ ишонган бу ўғлонлар бутун шу азиз элнинг ҳақиқий ҳимоячилари айланмиш. Шундай масъулиятли вазифини зиммаларига олган бу азаматларга омад тилаб қоламиз.

Комилжон ҲАСАНОВ, «Ватанпарвар» муҳбири.

ХОТИРАЛАРДА МУҲРЛАНДИ

Юртимизнинг турли гаринголарига бўлган сингари бизнинг Ҳарбий қисмда ҳам сафарбарлик қақруви резервдиги хизматта жалб этилган навбатдаги фуқароларнинг Ҳарбий қасамд қабул қилишига бағишланган тағтанали маросим бўлиб ўтди. Қасамд қилганлар ҳақида уларнинг оила аъзолари, яқинлари учун унутилмас воқеа муносабати билан тадбир давомида Навоий вилояти ҳокими ўринбосари У.Сатторов, масъул офицерлар – О.Умарсулов, Т.Аҳмеджонов, У.Тешаев, У.Нуралiev, давлат ва жомаот ташкилотлари вакиллари, ота-оналар самимий қутловларини йўллашди. Билдирилган эзу илҳом ва ташаккур бир ой мобайнида Ҳарбий ҳаётга яшаган, ўзгача муҳит ва шарт-шароитга тобланиш ўғлонларини келгуси фаолиятларида янги куч ва ишонч билан ҳаракатланишга ундашди табиий.

Маросимнинг тағтанали қисмида сўнг, йигитларга сапаткорлар томонидан концерт дастури тақдим этилди, байрамона дастурхон ёшилди.

Тўғри, Ҳарбий қасамд қабул қилганиларнинг барчаси ҳам Ҳарбийликни ихтиёр этмайдилар. Бироқ, бир қарсанг анёқ айтиш мумкинки, миллий армиямиз сафаридан ўтган давр, олинган сабоқлар, ортиртган таассуротлар, қолларча, ичелган оғит унутилмайди. Зеро у, хотираларга муҳрланиб, доимо Ватан ҳимоясига қорлаб туради.

Майор М.АШУРОВ.

САДОҚАТДАН ОНТ ИЧИШДИ

Яқинда Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятларидан сафарбарлик қақруви резервдиги хизматта жалб этилганларнинг ҳам Ҳарбий қасамд қабул қилиш маросими катта тағтанали билан ўтказилди.

Тадбирда ойнак йигини иштирокчиларини тақриблаш учун минбарга чиққан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорой Кенас вақиди Б.Бердихон. Маънавият тарғибот маркази раҳбари У. Ҳўжақаров, Мулоғалга кўмасқашувчи «Ватанпарвар» ташкилот раҳбари Б.Сидов ҳамда «Маҳалла» жағмармас раиси У.Мадридлар ушбу заминнинг асп йигитларини бундай қувончли кун билан чин дилдан мувоваққ бўлиб ўтди. Ота-оналар номидан сўзга чиққан йигини иштирокчиси отаси Ж.Муҳиддин бутун ҳуқуқимиз томонидан юрт посбонларига яратилган имкониятлар ҳақида фахр билан гапирди. У ўз сўзини давом эттирар экан, жумладан шундай деди: – Республикадаги Қуролли Қўчалар Олий Бўш Қўмондон муҳтарам Президентимиз томонидан бутун юрт ўғлонларига катта эътибор берилмоқда. Ҳарбий қисмларда уларга яратилаётган шароитларни қўриб кўзунг қунайди. Шундай кулай шароитда йигитлик бурчинини адо этаётган фарзандларимиз, бунинг қадрига етиб, юлғач, халқни, Президентига садоқат билан хизмат қилмоғи лозим.

Шу азиз замон осмонининг мусафоллигини, халқ осойишталигини муносиб ҳимоя қилиш учун садоқатдан онг ичган ўғлонлар, энди она Ватанинг ҳақиқий посбонларига айланмишди.

Катта Бахтиёр ШОМУРОВ.

ИЛМУ МАЪРИФАТ ЗИЁСИ ҲЕЧ ҚАЧОН СЎНМАЙДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

2004 йилнинг 9 ноябрда Ўзбекистон Республикаси Вазиран Маҳкамасининг "Хоразм Маъмур академиясининг 1000 йиллигини ишонлаш туғрисида" ги Қарори эълон қилинди. Давлатимиз раҳбари ўтган йилнинг кузида Хоразм вилоятига сафари чоғида Маъмур академиясига ҳам ташриф бурди. Мазкур илм даргоҳининг ноёб тадқиқот марказига айланган, унда минглаб муаммоларнинг ҳал этиш буйича илмий мактаблар шаклланиб, ривож топиши лозимлигини таъкидлади.

2005 йилнинг 1 ноябрда Вазиран Маҳкамасининг "Хоразм Маъмур академиясининг фаолиятини такомиллаштириш ва унинг 1000 йиллигини ишонлашга доғруқ қўлима чора-тадбирлар туғрисида" ги Қарори қабул қилинди. Бутун академияда давлатимиз раҳбари ўртга қўйган долзарб вазибаларини бажариш учун барча шарт-шароит яратилди. Академия олимлари Юртобонимиз таявга қилган ва Хоразм воҳаси учун муҳим саналган ер ва сув ресурсларидан оқилона ва самарали фойдаланиш усулларини ишлаб чиқиб, минераллашувни каймайтириш ва тупроқнинг унумдорлигини ошириш, воҳанинг экологик ҳолатини яхшилашга қаратилган илмий таъвизлар ва ишланмалар яратиш, қишлоқ ҳўжалити эконларининг шўрта қилдирилган навлари селекцияси ва раёнолаштирилиши, миллий давлатчилик тарихини ўрганиш буйича илмий тадқиқотлар лойиҳасини тайёрлади.

...Хива – кўна Хоразмининг бебаҳо тақдари. Амурдарё соҳилида жолашган ушбу муазам шаҳар ўзининг бой ўғлини, ноғир меъморий обидалари билан ажарлиб турди. Хиванинг Ибн қалта қисми 1990 йили Жаҳон мероси рўйхатига киритилди. Саид Аловиддин мақ-бураси, Паҳлавон Махмуд маҳкум, Кўҳна Арк, Оқшайбобо қўлиқ, Мухаммад Амивқон, Ол-қулқон, Исмоҳўжа, Қутлуғмуродноқ мадрасалари каби тарихий ёдгорликларни, кўҳна дарвозалари билан дунёга машҳур Хива, мана неча асрларки, инсониятни ҳайратлантириб келди.

Маъмур академиясининг 1000 йиллиги тадбирларида иштирок этган меҳмонлар, хорижий давлатларнинг мамлакатимиздаги элчи-қон-налари, халқор ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари кўҳна Хива шаҳрининг бебаҳо дурдоналири билан танишди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 2 ноябр кунин ушбу юбилей муносабати билан Хоразмга ташриф бурди.

Давлатимиз раҳбарининг Хоразм вилоятига сафари Республика ихтисослаштирилган урлоғия марказининг янгидан бунёд этилган ўрганиш филиали билан танишувдан бошланди.

Мамлакатимиз тиббиёт тизимида амалга оширилаётган туғ илҳоқотлар Хоразм вилоятида ҳам юбилей мар

ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИМИЗНИНГ 15 ЙИЛЛИГИГА

15 МАҲОРАТ, САДОҚАТ, МАРДЛИК БЕЛЛАШАР

2003 йилнинг декабрь ойи охирида Президентимиз – Қуrolли Кучларимиз Олий Бойл қўмондонидан Ватан ҳимоячилари кўш бирлигини шайлош бора-сидаги фармойишга имзо яхди. Унда муҳим бир янгиллик ҳақида сўз борганди. Адиқроқ қилиб айтганда булсақ, мазкур муҳим ҳужжатда ҳарбийларимизнинг касбий малакаси, маҳоратини янада ошириш учун танловлар ташкил этиш ва ўтказиш бора-сида кўрсатмалар берилганди. Бу билан давлатимиз раҳбари давр талаб этаётган муаммонинг ўзига ҳос ечимини кўрсатиб берди. Ахир, Ҳарбий қўрғондан кўзланган мақсадимиз, ниятимиз тинчликнинг, ҳавфсиз-лигимизнинг, сарҳалларимизнинг метин қалқони бўла оладиган, ҳар жиҳатдан қудратли, қуrol-яроғ ва ҳарбий маҳоратда ҳеч кимдан кам бўлмаган миллий армияни шакллантириш эди-да. Армияни, жанговар қудратимизни, ҳарбий маҳоратимизни юксалтирадиган куч эса, табиийки унинг сафларига хизмат қиладиган фидойи инсонлар – ҳарбийларимиздир. Демак, уларнинг маҳорати ошса, Қуrolли Кучларимиз жанговар қудрати янада шаклланган бўлади. Қўшнлардаги жанговар тайёрларни тизимини янада такомиллаштириш, Қуrolли Кучлар турлари, хиллари ўрта-сидаги ўзаро теккур уйғунлигини таъминлаш, шахсий таркибининг жанговар ўқув тайёрларларини сифатли ўзлаштиришлар учун маҳорат керак эди. Замонавий ҳарбий техника ва қуrol-аслаҳа ҳисобига моддий-ўқув базамиз шаклланаётгани учун ҳам маҳорат зарур эди. Ҳар қандай тактик ҳолатда энг мураккаб вазифаларни ҳал қилиш оқиб, сун жиҳатдан катта бўлмаган, теквор ва ихчам бўлимларнинг шакллантириш учун ҳам керак эди, маҳорат.

Мазкур янгиллики ҳарбийларимиз кўтаринки рўда қарашларини эсимда. Орадан ҳеч қачан вақт ўтмай, Юртошимиз илгари сурган ташаббус Фармойиш билан тасдиқланиб, танлов ва унинг низоми ишлаб чиқилди. 2004 йилнинг февралда Президентимизнинг Фармойишига кўра Қуrolли Кучлар бўйича «Энг илгор мутахассис» танлови ташкил этилганини назарда тутишимиз. Келинг, шу ўринда мавзуга чуқурроқ кириб, танлов мазмун-моҳиятини, унда илгари сурилган муҳим вазифаларни санаб ўтайлик. Аввало бир нарсадан таъкидлаш лозим. Республикада соҳалар бўйича турлича танловлар ўтказилиб келинмоқда. «Илгини энг яхши журналист», «Илгини энг яхши ўқитувчиси», «Ташаббус» каби танловлар шулар жумласидан. Моҳиятан олиб қараганда, ҳар қандай танлов ҳам ўша соҳадати

мутахассисларнинг касбий маҳорати, малакасини ошириш, уларни рағбатлантиришга йўналтирилган. Ҳарбийлик бошқа мутахассисларга кўра кўпроқ мардлик, матонат ва фидойилик фазилатларини, ўз Ватани олдидаги бурни ва қасамдига содиқликни талаб этилиши яхши биламиз. Демак, ҳарбийларимиз орасидан ҳам касбига, бурнига садоқатли, юксак ақл-заковатга, касбий маҳоратга эгаларини танлаш, уларнинг тажрибаларини ўрганиш, тарғибот қилишни ҳам давр бидан талаб эди. Яхши биламиз, замонавий армияда турникда тортилиш, нишонга беҳато отиш ва шунга ўхшаш тайёрларларнинг ўзи камлик қилади. Бугуннинг посбони нафақат жиҳмонан бақувват бўлмоғи, балки юксак ақл-заковати, интеллектуал салоҳияти билан ҳам ажралиб турмоғи лозим. Ахир, унга Ватани, халқни энг замонавий техника, қуrol-аслаҳани ишониб топширмоқда. Бугуннинг посбони садоқатда, ватанпарварликда тенгсиз бўлмоғи керак. Негаки, она-юрти – муқаллас тупроғини кўз қорачиғидек асраш, истиқлолни ҳимоялаш, сарҳалларни дахлсиз сақлашда масъулиятли, шарафли вазифалар зиммасида. Хуллас, «Энг илгор сержант», «Энг илгор гуруҳ командирини», «Энг илгор взвод командирини», «Энг илгор батальон командирини» каби номинацияларда танлов ўтказила бошлади. Танлов низомида кўзланган асосий мақсад сифатида ҳарбий хизмат нуфузини янада ошириш, Ватанга, танланган мардлар касбига муҳаббатга йўғрилган анъаналарни шакллантириш каби олжанов ва зифалар илгари сурилди. Кичик ва ўрта командирлик бўғинлари лавозимдаги ҳарбийларимиз касбий ўсишларини рағбатлантириш, уларнинг интеллектуал салоҳиятлари, етакчилик сифатларини шакллантириш, қўшнларда юксак маънавий-жанговар руҳ, соғлом рақобат муҳитини яратиш, кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш каби мақсадлар олдинга қўйилди. Хўш, кўзлаган мақсадларимизга қай даражада эришиб келишимиз? Танлов илк бор ўтказилганда «Энг илгор сержант» номинациясида кичик сержант Жўпар Ирисов гўлиб деб топилди. Касбига, соҳасига қалб кўри билан ёндашган ҳарбий хизматчи барча рақобатчиларни доғда қолдирди. Интеллектуал салоҳияти юксаклигини кўрсатди. Моҳир етакчи эканлигини, тажрибали кичик командирлигини исботлади. Қолаверса, унинг гўлиблиги ҳарбийликдек шарафли касбдан фахрлини, гурурлини ўз рағбатини топаётгани-

Ҳарбий аёлларимиз

МОҲИР АЛОҚАЧИ

Шартнома бўйича хизмат оддий аскар Замира Амированинг ҳарбийлар сафига қўшилганига яқинда ўн йил бўлади. Ўтган давр мобайнида у интилувчанлиги, билимдонлиги, касбига бўлган чексиз меҳри туфайли, бор имкониятларини ишга солиб, катта механик-алоқачи сифатида ўз жамоасида юқори обрў-эътиборга эга бўлди.

Оддий аскар Амирова бажараётган вазифасига виждонан ёндашиши, инсонийлик фазилатлари, беминнат ёрдамини ҳеч кимдан аямаслиги сабабли сафдошлари ўртасида ҳурматга сазовордир, – дейди офицер Эшмўмин Қўлиев. – Шунингдек, ўз ишнинг ҳақиқий жонқуяри, замонавий алоқа воситаларини яхши биладиган моҳир ҳарбий профессионаллардан биридир. Замира оиладаги беш фарзанднинг иккинчиси ва анчагина эрка қиз бўлган. Шунинг учунми, отаси Жалғас ака билан онаси Ҳимоят опалар доми унинг раига қарашган. Болалиги Сурхондарё вилоятининг Жарқўрғон туманида ўтган Замира Термиз техника коллежини аъло баҳоларга тугатиб, бир мунча вақт қурилиш базасида ҳисобчи бўлиб ишлаган. Ешликнинг энг гўзал, энг ширин, унутилмас туйғуси бўлган муҳаббат унинг қалбини ҳам забт этади. У ҳарбий чексиз бўлиши шартнома асосидаги хизмат сержанти Шерали Фармонов билан кўнгли ришталарини бир умрга боғлайди. Шералининг шарафли касби туфайли унда ҳам ҳарбийликка ҳавас уйғонади. Алоқачилик курсини муваффақиятли тугатган Замира бугун бир бахтли оиланинг бекаси ҳамда орузси рўёбга чиққан моҳир алоқачидир. – Жанговар шайлиқни оширишда, уни мустаҳкамлашда алоқанинг ўрни ниҳоятда катта, – дейди у биз билан суҳбатда. – Шунинг учун ҳис қилган ҳолда ўз вазифамни сидқидилдан бажараман. Ўз касбимни, ишимни қаттиқ севаман. Ватан ҳимоясидек шарафли ва ўта масъулиятли вазифани бажараётган фидойи инсонлар билан бир сафда хизмат қиладиганлардан фахрланаман. Устозларим офицерлар Воҳоб Рустамов, Тўлқин Халиловлардан соҳа сирларини мукамал ўрганиб, ўз билимимни янада бойитиб бора-ман. Замира билан бирга хизмат қиладиганимга анча йиллар бўлиб қолди, – дейди шартнома асосидаги хизмат сержанти, радиостанция бошлиғи Баҳром Жўраев. – У кўнгли очик, ҳамма билан бир зумда тил топилиб оладиган инсон. Ўз вазифасини юракдан ҳис қилиб, вақтида сифатли қилиб бажаради. Алоқа таъминотини узлуксиз бўлишини доимо назорат қилади. Алоқа тармоғида юзага келадиган носозликларни ҳам, ҳеч қийналмасдан бир зумда бартараф қила

олади. Бу унинг ўз устида тинимсиз меҳнат қилиши натижасидир. Шартнома асосидаги хизмат оддий аскари З.Амирова муваффақиятли ва яхши хизматлари учун округ қўмондонлиги, ҳарбий қисм ҳамда батальон командири томонидан бир неча бор Фахрий ёрлик, эсалик совгалари ва пул мукофотлари билан тақдирланган. –Тўғри, айрим дугоналарим ҳарбийлик касбинини танлаганимда аввал ҳайрон бўлишди, – дейди Замира. –Албатта, жанговар хизматнинг ўзига яраша машаққати бор, лекин ҳеч қайси касбда қийинчиликсиз роҳатга эришиб бўлмайди. Мен бу касбни танлаганимдан фахрланаман. Сафдошларим шартнома асосидаги хизмат оддий аскарлари Луиза Едихонова, Дилфарўз Боҳодировалар ҳам худди шундай фикрлар. Ўғлим Раҳматуллонинг ҳам ҳозирдамоқ ҳарбийликка ҳаваси баланд, балки оиладаги муҳит сабабдир. Унинг юрт ҳимоясис бўлиб, эл-юрт қорига ярайдиган инсон бўлишини жуда-жуда хоҳлайман. Келажақда олдимга қўйган мақсадларим кўп. Улардан бири сержантлар тайёрлаш мактабига ўқиб, билим ва тажрибамни янада мустаҳкамлашдир. Қуrolли Кучларимиз жанговар сафларида оддий аскар Замира Амирова каби фидойи, матонатли ҳарбий аёлларимиз кўпайиб бормоқда. Бу биринчи навбатда олиб бориладиган ҳарбий ислохотлар самараси бўлса, иккинчидан профессионал посбонларга кўрсатиладиган эътибор, ғамхўрлик мевасидир. Юртимизда қанчалар-қанча Замиралар Ватан ҳимояси йўлида фидойи бўлиб, халқимиз дуосини олиб келишмоқда. Биз уларнинг хизматлари ва оилаларига омад, бахт, олий мақсадларига эришиб юришларини тилаб қоламиз. Ахрор ОЧИЛОВ. Муаллиф олган сурат.

ТЕХНИКА ҚУДРАТИ ШАЙЛИКДА

Бугунги армиянинг қудратини жанговар техникалариз тасаввур қилиш қийин. Ҳарбий техникалар ҳаммаша шай экан, машғулотлар ўз вақтида ўтказилиб, тажриба ортиб бораверади. Айни пайтда Қуrolли Кучларимизда қишки ўқув мавсуми машғулотларига тайёрларли ишлари фаол олиб боришмоқда. Биз алоқачилар қисмини борганимизда, ҳаммаша илгор бўлган шунқорлар жанговар техникаларини назоратдан ўтказиб, қишки ўқув мавсуми машғулотларига тайёрлашаётган экан. – Техника қудрати – шайликда, – дейди офицер Абдуғаффор Юсупов. – Ҳозир посбонларимиз ўзларига бириктирилган жанговар техникаларини кўриқдан ўтказишмоқда. Шартнома бўйича хизмат сержанти Дмитрий Павлов ўзининг ёрдамчис шартнома бўйича хизмат оддий аскари Бегзод Мирзаёнов билан ҳарбий қисм автопаркдаги алоқа постига жанговар техникаларнинг ишга яроқлигини синчковлик билан текшириб кўришмоқда. – Дала-ўқув машғулотида чиққанда ушбу алоқа тизимининг ўрни ниҳоятда катта эканлигини англаш қийин эмас, – дейди сержант Павлов. – Озгина носозлик туфайли бутун алоқа тизими ишдан чиқиши мумкин. Таъминот гуруҳида доимо етакчи бўлган сержантни ўз ишнинг устаси сифатида тилга олишимиз мумкин. Чунки ўқув машғулотлари қандай шароитда ўтказилмасин унинг жанговар техникаси ҳеч қачон панд бермаган.

фильтрларини ювиш ва алмаштириш билан банд. Гуруҳда илгорлардан саналган посбон бу ишда камчиликка ўрин қолдирмаслик ҳаракатида. Касбинин севиб қадрлаган посбон ўз вазифасига сидқидилдан киришган. – Ўқув мавсумида жанговар техниканинг камчиликсиз ишлатилиши хоҳлайман, – дейди кичик сержант Мамадиев. – Агар ўқув мавсуми якунланганда техника носоз ҳолатга келса, бу ишга совуққонлик билан ёндашилганлигини кўрсатади. Бизнинг касбимизда бундай алфозда ишни якунлаб бўлмайди. Ахир биз халқимиз, юртимиз оёқини ташкил қилиш мақсадида, масъулиятли, айна дамда шарафли бўлган ҳарбийликни танлаганмиз. Мен ҳар доим ишга киришишдан аввал камчиликка йўл қўймайлик учун диққат-эътиборимни жамлаган ҳолда олдимдаги вазифани удалашга киришаман.

БИР-БИРИНИ ҚўЛЛАШИВ

Офицер Рашид Ашуров етакчилигидаги шунқорлар доимо ўқув мавсуми машғулотларида ўзларининг илгорликларини намойиш этиб келишмоқда. Ёзги ўқув мавсуми машғулотларини юқори савияда ўтказган посбонлар қишки ўқув мавсуми машғулотларида ҳам юқори чўққиларини забт этишни мақсад қилишган. – Гуруҳимиз азаматларининг етакчилигини қўлдан бермай келадиганининг сабаби, улар ҳар қандай вазиятда бўлишмасин бир-бирларини қўллаб туришади, – дейди офицер Ашуров. – Ҳозир жанговар техникаларимизни кўриқдан ўтказиб қишки мавсумга тайёрлашимиз. Шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Азамат Телегенов жанговар машинанинг мойлаш лозим бўлган қисмларини мойлаётган бўлса, ҳар қандай техникани миридан сиргача пухта билдирган кичик командир Тўйчи Саймиев машинанинг юриш қисмларини назоратдан ўтказмоқда. Жанговар техника билан сирлаша оладиган ушбу посбонлар, зиммаларидаги вазифани аъло удалашади. Бунинг учун эса уларда етарлича маҳорат ва тажриба мужассам. Уларига бириктирилган жанговар техникаларини асраб-авайлаб, мавсумга шайлаётган гуруҳ шунқорлари, айни пайтда ҳар қачонгидан банд. Чунки уларнинг диққат-эътибори техниканининг мукамал сошлаб, шай ҳолатга келтиришга қаратилган. Ахир, посбоннинг доимий ҳамроҳи бўлган бу қудратли техникалар, ўқув мавсуми ниҳоясигача уларга панд бермаслиги лозим-да. Мана етакчи ҳарбий қисмлардан бирининг жанговар техникаларини қишки ўқув мавсумига тайёрлаш олдидан олиб бораётган ишларини кўриб чиқдик. Доимо ўқув машғулотларида юқори кўрсаткичларга эришиб келадиган шунқорлар янги ўқув мавсумига ҳам пухта ҳозирлик кўришмоқда. Мақсад ушбу ўқув мавсумида юқори чўққиларини забт этиш.

ДАЛА ШАРОИТИДА АГРЕГАТ ўрни

Шартнома бўйича хизмат сержанти Ильдир Қашапов ёрдамчис шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Дилшод Ақромов билан бирга агрегатларнинг кам-кўстсиз ишлатилиши жавобгар. Ахир дала шароитида алоқа тизими учун маълум даражада ток ишлаб чиқарувчи ушбу агрегат панд бера, олиб бориладиган машғулот анча оқсайди. Бунинг яхши англаган сержант Қашапов ишнинг камчиликсиз якунлаш учун ўз имкониятларини ишга солган.

Хасан КОМИЛОВ, Темура КАРИМОВ суратга олган.

«ОСМОНИМИЗ МУСАФФО БўЛСИН»

Аёл зоти ҳамма вақт нозик хилқат бўлиб келган. Аммо табиат унга ўзига ҳос шундай куч-қудрат ато қилганки, у ўз ўрнида сабр-қаноатли, ўз навбатида жасоратли ишларга қодир бўла олади. Шу сабабли унга бекалик масъулияти билан бирга оналик машаққати насиб этган бўлса ажабмас. Сизга ҳикоя қилмоқчи бўлган лавҳамиз қаҳрамони ҳам шундай куйлаганидек муқаллас аёл вақиласи. Биз сабр-қаноат ҳақида бежиз сўз очмадик. Мавлудахон турмуш ўртоғи Содиқжон ака билан саккиз йил бирга яшади. Шу йиллар ичда унга оналик бахти насиб этди. Бирин-кетини туғилган фарзандлари Шерзод ва Жаҳонгир оилага янада тўқислик олиб келди. Ўша оиларда ундан бахтиёр аёл йўқ эди дунёда. Бироқ бевақт келган айрилиқ унинг бағрдан умр йўлдошини бир лаҳзада юлиб кетди. Айрилиқ азоби, жуда эрта етим қолган фарзандларининг келажаги, рўзгорини тебратиш масъулияти ёш жувоним бир мунча тушкунлик қонига торгани табиий ҳол. Аммо яқинларининг меҳри, оналик бурчи, ёстиқдошининг оиладаги нафасини ҳис қилиб туриши унга куч ато қилди, аста-секин қад ростлади. Орадан маълум вақт ўтиб ҳарбий жамоада шартнома асосида хизмат қиладиган акаси Асроржоннинг маслаҳати билан ҳарбий қисм тиббиёт пунктига ҳамшира бўлиб ишга кирди. Ойлар, йиллар давомида ҳарбий хизматнинг масъулиятли қирраларини ўзлаштириб борди ва қатъий қарорга келди: «Албатта шартнома асосида ҳарбий хизматчи бўлман». Этуг ниятли инсоннинг эртаси ёруғ дейдилар. Ҳозирда шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Мавлуда Болтаева Ҳаво ҳужумидан мудоффа қўшнларига қарашли ҳарбий қисмда катта планшетчи. Ҳа, янгилашмадингиз, у ҳамширалик вазифаси жараёнида планшетчи дугоналарининг хизмати билан яқиндан танишиб борди ва унда ушбу соҳада ишлаш мақсади туғилди. Албатта ўзига ҳос масъулият талаб этадиган хизматнинг бу йўналишини мукамал эгаллаш учун Мавлудахон астойдил ҳаракат қилди. Интилиши зое кетмади, ҳарбий жамоада ҳар томонлама ўрин топди. Мана, унинг ҳарбийлар сафига хизмат қиладиганига ўн тўрт йил бўлапти. – Аёл учун севган касбида хизмат қилиш, фарзандлари камолини кўриш чинкам бахт, – дейди лавҳамиз қаҳрамони суҳбат чоғида. – Шунинг учун ўзимни бахтли аёл дейишга ҳақлиман. Турмуш ўртоғимнинг хотираси эса доимо менга куч бағишлаб туради. Айни дамда қатта ўғлим Шерзод Жижзах олий ҳарбий авиация билим юртида таҳсил оляпти. Уни келажақда ҳарбий учувчи бўлишида шубҳасизки, менинг ҳам ҳиссам бор. Чунки фарзандларим

аввало меннинг касбимга ҳурмат билан қарашди, ҳарбий соҳа вақили бўлишга интилишди. Кичик ўғлимнинг мақсади ҳам ҳарбий либос эгаси бўлиш. Шу сабабли қай даражада масъулиятли бўлмасин ушбу соҳани танлаганимдан хурсандман. Тарбиячи офицер Шавкат Бердиев ҳарбий либосдаги аёллар ҳақида сўз кетганда, «Бизнинг ўзбек аёллари ҳар қандай соҳани мукамал эгаллашга, удалашга қодир» деган сўзга ургу бериб ўтди. Офицернинг фикри бежиз эмаслигини мен бир қатор хизматчи аёллар билан, айниқса Мавлудахон билан суҳбатлашганимда яққол ҳис қилдим. Чунки мустақиллигимизнинг илк йилларида ҳарбий либосдаги ўзбек аёллари Қуrolли Кучларимиз сафига салокли ўриларини эгаллаб турган бир пайтда ҳарбий хизматчи бўлишга жазм қилиш барчаннинг қўлидан келавермасди. Ҳозирда эса ҳарбий соҳада ишлашга талабдор бўлган неча юзлаб қизларимизни унра-тишини зор қилиш мумкин. Айтмоқчимизки нима бўлганда ҳам ҳар бир соҳада биринчи бўлиш қийин. Шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Мавлудахон Болтаева ҳозирда тажрибали планшетчи сифатида атрафидога ҳарбий либос вақилаларига меҳрибон ва талабчан устоз. Унинг тилаги: «Юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо, фарзандларимиз доимо саломат бўлсин!» Зулфия НОСИРОВА. Командирини ТўРАЕВ олган сурат.

ГЎЗАЛ ЮРТНИНГ ДУРУ ГАВҲАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов Қарши шаҳрининг 2700 йиллиги ҳамда Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 670 йиллигига бағишланган тантаналарда иштирок этди.

Истиқлол туғайли аждодларимиз томонидан яратилган улкан маънавий-маданий меросимиз қайта тикланди. Давлатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг ташаббуси билан мамлакатимизда улғу боболаримизнинг таваллуд саналари кенг нишонланиб, муқаддас қадимжолар обод ҳолга келтирилмоқда. Тарихи неча минг йилларга бориб тақалладиган шаҳарларимиз юбилейларини халқаро миқёсда нишонлаш аёнанага айланди. Жумладан, қадимий ва бой тарихи, бетакрор маданияти, буюк сиймолари билан жаҳон цивилизацияси тараққиётига улкан ҳисса қўшган Қарши шаҳрининг 2700 йиллигининг нишонланиши тарихимизни янада тереңроқ ўрганиш, шаҳарсозлигимиз, маданиятимиз илдизларини чуқур тадқиқ этиш имконини берди.

2004 йил 29 сентябрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Қарши шаҳрининг 2700 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш тўғрисида»ги ҳамда 2005 йил 26 июлда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қарши шаҳрининг 2700 йиллигини нишонлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорлари қабул қилинди. Мазкур ташаббуснинг ЮНЕСКО томонидан қўллаб-қувватланиши буюк бобомиз, соҳибқирон Амир Темур ватани кўҳна Насаф – бугунги Қаршига нисбатан жаҳоний эътибор ва эътирофнинг яна бир далили бўлди.

Шаҳар юбилейи муносабати билан Одина, Кўкғумбаз, Хўжа Абдулазиз, Қилчибой, Бекмир, Шарофбой каби масжид ва мадрасалар таъмирланди. Мустабил тузум даврида қабх мақсадларда фойдаланилган, оёқоси қилинган, пойдеворлари нураб, йўқликка юз тутган маънавий ва маърифат масканлари бугун қайтадан ўз ҳолига келтирилиб, яна эзгу мақсадлар йўлида хизмат қилмоқда. Асрлар оша воҳа аҳлининг етакчи қисмини сув билан таъминлашда муҳим аҳамият касб этган кўҳна сардобалар тикланди, қадимги кўприклар таъмирланиб, шаҳар ҳудудидан кесиб ўтувчи Қашқадарё соҳилларида, сузиш ҳавзаларида кенг қўламли ободонлаштириш ишлари бажарилди.

Албатта, муқаддас қадимжолари билан машҳур бу қадим шаҳардаги ноёб тарихий-мемориал обидаларни таъмирлаш ва қайта тиклаш билан бир қаторда ўнлаб маъмурий, ижтимоий-مائийш ишшоотлар, кўркам боғ-роғлар, равон кўча ва йўللار барпо этишга алоҳида эътибор қаратилади. Бугун шаҳар кўркига кўрк қўшиб унинг бой тарихидан гувоҳлик бериб турган кўҳна мадрасаларга замон талаблари асосида қурилган салобатли касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейлар қўшилди.

Улуғвор тарих ва бугуннинг нафаси аке этган қадим ва навқирон шаҳар жамолидаги мейморий уйғунлик шакл ва мазмун жиҳатидан ҳам яхлит бир композицияни ташкил этгани

қувончлидир. Гап янгича қиёфа касб этган шаҳар Марказий майдони, Олимпия захиралари коллежи, енгил атлетика манежи ва ёпиқ сув спорти ҳавзаси, янги марказий стадион, хотин-қизлар спорт мажмуи, амфитеатр, истироҳат боғлари ва бошқа ўнлаб ишоотлар хусусида бормоқда. Шаҳар инфратузилмаси – янги турар-жойлар, кенг қўламли ободонлаштириш ишлари, аҳолини газ ва ичимлик сув билан таъминлаш, алоқа, транспорт, соғлиқни сақлаш ва коммунал хизмат кўрсатишни янада яхшилаш борасида амалга оширилган салмоқли ишлар шаҳар аҳлининг турмуш даражасини янада яхшилашга хизмат қилиши, уларнинг руҳиятига ўқтамлик бағишланиш билан ҳам беҳиёс аҳамият касб этди.

... Қадим Нахшаб – Қашқа воҳасининг юраги. Тарихий обидалар макони. Бугун Қарши билан боғлиқ юзлаб асотиру афсоналар билан бирга асл тарихий ҳақиқат уйғонди. Шаҳарнинг бой кечмишидан ҳикоя қилувчи тарих китобларининг саргайган саҳифаларига монанд жилоланаётган олтин куз фаслининг жамоли шаҳар хусну тароватида ҳам ўз аксини топгандек. Тарихий обидаларнинг нақшкор кошчиларида аксланаётган зиёдан кўзлар қамашади. Буюк алломаларга бешик бўлган бу мўътабар шаҳарнинг кенг ва равон кўчалари, сўлим ва салқин боғлари бугун ҳар қачонгидан гавжум. Байрам кайфиятидаги ҳамюртларимиз чеҳрасидаги табассум бамисоли куз офтобидек жойибдор, ёқимли.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов 27 октябр кунини мазкур шодиёна муносабати билан Қарши шаҳрига ташриф буюрди. XVI асрда бунёд этилган Кўкғумбаз масжиди – шаҳар юбилейига тайёргарлик доирасида таъмирланган қирққа яқин тарихий обиданинг бири.

Давлатимиз раҳбари ушбу даргоҳда амалга оширилган тиклаш ва таъмирлаш ишлари билан танишар экан, масжид меҳробида битилган қадимий ёзувларни асл ҳолда сақлаш ва асраб-авайлаш, бу ҳикматларнинг мазмун-моҳиятини юртдошларимизга, айниқса, ёшларга тушунтириш лозимлигини таъкидлади. Унинг атрофини кенг боққа айлантириш, бу ерда хушманзара бута ва дов-дараклар экиш юзасидан тавсиялар берди.

Мустабил тузум даврида қамоқхонага айлантирилган Одина ёдгорлик мажмуи қисқа вақт ичида тўла реконструкция қилинди. Ислам Каримов ушбу ноёб обидани таъмири сифатли амалга оширилганини таъкидлади. Бу ерда ташкил этилган «Ўзбекистон» маркази фаоллари – қаршилик ёшлар вакиллари билан суҳбатлашди. Юртимизнинг турли ҳудудларидан келиб, улкан қурилиш ва таъмирлаш ишларида фаол иштирок этган қурувчи, уста ва муҳандисларга миннатдорлик билдирди.

Қарши шаҳрининг кутлуғ тўйи муносабати билан бунёд этилган Марказий деҳқон бозорига тадбиркорлар ва харидорлар билан мулоқотда бўлди. Болалар дам олиш боғи ва унга туташ ҳудудда қад ростлаган замонавий мебеллар уйини бориб кўрди.

Давлатимиз раҳбари Қарши шаҳри марказида барпо этилган «Эл-юрт таянчи» монументининг очилиш маросимида нутқ сўзлади.

– Бугун Қашқадарё замини, бутун Ўзбекистонимиз тарихида кутлуғ ва унутилмас сана, – деди Президентимиз. – Қадимий Насаф – навқирон Қарши шаҳри 2700 йиллигини катта тантана, катта шодиёна билан нишонламоқда.

Айни пайтда барчамиз мана шу қувончли воқеа, нафақат Қашқа воҳаси, балки мамлакатимиз ҳаётида унутилмас из қолдирадиган буюк санага бағишлаб ўрнатилган салобатли ҳайкалнинг очилиш маросимида жамулам бўлиб турибмиз.

Ҳеч шубҳасиз, ҳаммамизда Қарши шаҳрининг қоқ марказида қад ростлаган бадий обиданинг бугун нишонланаётган тарихий воқеа билан узвий боғланиши ҳақида, Ўзбекистон ҳудуди ва тарихида илк бор бунёд этилган ушбу мажмуанинг шакл-шамойили ва қиёфасида қандай маъно-мазмун ва гоё мужассамлашгани ҳақида қизиқиш ва турли саволлар пайдо бўлиши табиийдир.

Шундай саволлар ҳақида фикр юритар эканмиз, жуда бир содда, лекин ўта чуқур ва маъноли бир масалани ўртага қўйишимиз ўринли. Бир ўйлаб кўрайлик, бугун мамлакатимиз миқёсида кенг нишонланаётган сана, қадимий Насаф деб ном олган қалъа, ҳозирги навқирон Қарши шаҳрининг 2700 йиллик тўйининг асосий сабабчиси ким ўзи? Қанча-қанча санам ва бўронларни бошидан кечириб, ўз она заминини не-не босқинчи, ёвуз кучлардан, ҳар қандай бало-қазолардан кўз қорачиғидай асраб-авайлаб келган, ўз зурриёди ва насл-насабини ақл-заковат, мардлик ва матонат соҳиб этиб тарбиялаган, улар орасидан дунёни ҳайратга солган олим уламолар ва саркардаларни вояга етказган, шу эл-юртнинг мана шундай мунавар кунларга етиб келишида беҳиёс куч-қувват ва мадад берган ким?

Бунга жавоб битта – минг йиллар олдин мана шу мўътабар заминда илдиз отиб, Оллоҳнинг марҳамати ва неъматини, ўзининг оғир ва машаққатли меҳнати билан шу юртини обод этган, ҳаётини тебратган – бу инсон, ва шу инсонни тарбиялаган оила ва халқдир. Биз ана шу эзгу гоёни томирларни теран ва бақувват, ҳар қандай сурон ва тўфонларга бас келиб, енгилмасдан ашаб келаётган азамат ва қудратли халқимиз ҳаётининг негизи бўлмиш оддий ўзбек оиласи тисмолида ифода этишга интилдик. Лўнда қилиб айтганидан бўлсақ, бу ҳаётнинг оғир юкунини ўз элқасида кўтариб келаётган, ҳаёт боқийлигини таъминлайдиган инеонлар сиймосини мужассам этган мана шу гўзал бадий обидани айна шу тарихи дунёга келди.

Эътибор беринг, деб таъкидлади давлатимиз раҳбари, ушбу ҳайкал пойидаги тегиримон тоши бамисоли ҳаёт гардиши каби шиддат билди айланиб, замон, давр тинимсиз ўзгариб боришини англашиб турибди. Тегиримон тоши узра эса бир-бирини асраб-авайлаб, бир-бирини елкадор бўлиб, ўз она заминини мустақкам турган, диёрини бутун дунёга танитган, ҳар қандай мушкул вазиятда ҳам ўзига ишониб яшаётган, халқимизнинг таянчи ва суянчи бўлган меҳнаткаш оила тасвири мужассамлашган.

Мана шу муҳташам монументда намоён бўлган сиймолар қадди-қомати, чеҳраси, қиёфаси ва қарашлари билан айнан Қашқадарё воҳасида яшайдиган, чўл синовлари ва қийинчиликларда тобланган одамларни ўзида яққол акс эттиради, десам, янглишмаган бўламан, деди Ислам Каримов.

Оила бошимиз бўлмиш ота сиймосида бутун куч-қуввати ва меҳрини оиласи ва фарзандларига, эл-юртига бахш этган, қўли қалоқ, бағрикенг, фидойи ва заҳматкаш инсон қиёфаси, она тисмолида эса мунис ва меҳрибон ўзбек аёли намое. Ҳаётга катта ишонч билан кириб келаётган, или-маърифатга ташна навқирон йигит – ўғил сиймосида оталар ишини муносиб давом эттиришга қодир, азму шижоатли ёш авлод вакилини, она бағридаги навихол қизча тасвири орқали эса – оиланинг файзу кўрки, бахт ва гўзаллик рамзи, ҳаёт давомчиси бўлган ўзбек қизини кўрамиз. Шу маънода, ўйлайманки, ушбу ҳайкал тисмолида Қашқа воҳасида яшаётган ҳар қайси инсон худдики ўз қиёфаси ва ўз оиласини кўргандек бўлади.

Шунинг учун ҳам ушбу монументга «Эл-юрт таянчи» деб ном берсақ, шу муаззам ҳайкалда миллий гоёмизининг бош мақсади ўзининг қад-қадрият бўлмиш инсонини улуглашдек талаб ва меъзога ҳар томонлама жавоб берган бўлур эди, деди Президентимиз.

Биз кўп маъноли бу ҳайкал пойига гулчамбар кўяр эканмиз, айни пайтда, юқорида зикр этилган фикрларни чуқур англаб, Қашқадарё воҳасининг қадимий тарихига, шу заминда яшаб ўтган буюк мутафаккир ва азиз-авлиёлар хотирасига бош эгамиз, бугунги кунда шу юртини ардоқлаб, обод қилиб келаётган, унинг ёруғ келажиги учун фидокорона меҳнат қилаётган барча инеонларга ҳурмат ва эҳтиром бажо келтирган бўламиз.

Мен ишонман, деб таъкидлади давлатимиз раҳбари, орадан йиллар, замонлар, асрлар ўтар, лекин мана шу ҳайкалда акс этган ҳаёт ҳақиқати доимо барқарор сақланиб қолаверади. У янги-янги авлодларимизга, бутун жаҳонга бу гўзал ҳаётнинг қандай боқий қадриятлар ҳисобидан абадий эканини англашиб туради. Юртобимиз «Эл-юрт таянчи» мажмуасини барпо этишда иштирок этган ҳайкалтарош ва лойихачилар, муҳалиф ва қурувчиларга, шу эзгу ишга ҳисса қўшган барча инеонларга миннатдорлик изҳор қилди. Давлатимиз раҳбари Қарши шаҳрининг бе-

такрор хуснига мос тушиб, унга янгича қиёфа бахш этиб турган бу муҳташам ҳайкал бунёдкор халқимиздан келгуси авлодларимизга абадий ёдгорлик бўлишига ишонч билдирди пи-рораварди.

...Алишер Навоий номидаги Марказий истироҳат боғида юбилей муносабати билан бунёд этилган улкан амфитеатр барча вилоятлардан келган вакиллар, воҳа фаоллари, хорижий давлатларнинг мамлакатимиздаги элчихоналари, халқаро ташкилотлар ваколатхоналари, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан гавжум.

Соат 17.30. Чорлов мусикаси янграйди. Сўз Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримовга берилади.

Давлатимиз раҳбари тантанали маросим иштирокчиларини, уларнинг сиймосида Қашқадарё аҳлини, бутун халқимизни Қарши шаҳрининг 2700 йиллик юбилейи ва соҳибқирон Амир Темурнинг 670 йиллиги тўйи билан мубороқабод этди. Бугунги кунда Қарши шаҳрининг нафақат кўҳна тарихий маскан, балки навқирон ва замонавий шаҳарга айлангани истиклолимизнинг беҳиёс қудрати, халқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг амалий тасдиғи эканини таъкидлади.

ЮНЕСКОнинг мамлакатимиздаги доимий вакили Майкл Барри Лейн байрам аҳлига мажкур нуфузли халқаро ташкилот Бош директори Коичиро Мацууранинг самимий кутловини етказар экан, қадимги Насафининг жаҳон тараққиётида тутган ўрнига юксак баҳо берди. «Нуроний» жамғармаси Қашқадарё вилояти бўлими раиси Январ Иноятлов, Қарши давлат университети талабаси Нилуфар Аббосхонова юртимизда миллий қадриятларимизни тиклаш, бой тарихимизни ўрганиш борасида амалга оширилаётган улкан ишлар, жумладан, қадимий Қаршининг бугунги тўйи учун Юртобимизга миннатдорлик изҳор этдилар.

Шаҳар юбилейига бағишланган театрлаштирилган дастурларда қадим Насафининг узоқ ва яқин ўтмиши ҳамда бугунги кунини бадий лавҳаларда ифода этилди.

Куй қўшиққа, қўшиқлар рақсага уланди. Истиқлол, истиқбол, юрт озолиги ва ободлиги, халқимизнинг фаровон ҳаёти, тинч ва осийошга турмуши тараннум этилган наволар таралди.

Ҳа, улуғвор ишлар туғайли овоз юртининг обод шаҳарларидан бирига айланган қадим ва ҳамшиша навқирон Қаршининг юбилейи тисмолида бетакрор она диёримизнинг, халқимизнинг жаҳон цивилизациясига қўшган ҳиссаси яна бир бор намоен бўлди. Зотан, буюк ишларга қодир халқ буюк байрамларга муносибдир. Истиқлол туғайли биз ўнлаб ана шундай байрамларни нишонладик. Келгусида бу каби байрам шодиёналар янада кўп бўлишига шубҳа йўқ.

Ғулом МИРЗО, Аҳад МУҲАММАДИЕВ, Ғаза махсус муҳбирлари.

Кузги чақирув – 2006

САФДА САРА ЎҒЛОНЛАР

Тошкент вилояти мудофаа ишлари бошқармаси йилининг якунида ёш ўғлонларни навбатдаги муддатли ҳарбий хизматга кузатишга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Маросимда Бўстонлик тумани хотин-қизлар қўмитаси раиси Ш.Шомансурова, Оҳангарон туман ҳоким муовини, хотин-қизлар қўмитаси раиси Р.Жўраева, «Бўстонлик овози» газетаси бош муҳаррири О.Усмонов, вилоят чақирув комиссияси раиси Н.Ҳайитқулов, вилоят мудофаа ишлар бошқармаси чақирув бўлими бошлиғи офицер Б.Ибрагимов ҳамда бошқа давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этдилар. Маросимда сўзга чиққанлар ҳарбий хизматга кетаётган йигитларга оқ йўл тилашди. Уларнинг Ватанимизнинг муносиб ҳимоячиси бўлиб, юртимиз тинчлиги йўлида ўз ҳиссаларини қўшишларига ишонч билдиришди.

Кузги чақирув ишларининг ташкилий томонлари ва бу бордада олиб борилган амалий ишлар билан яқинроқ танишиш мақсадида вилоят мудофаа ишлар бошқармаси чақирув бўлими бошлиғи офицер Бахтиёр Ибрагимовга мурожаат қилдик. Суҳбатдошимиз куйидагича жавоб берди: – Биз йигитларни муддатли ҳарбий хизматга жўнатиш бунйча кузги чақириққа катта тайёргарлик кўрдик. Вилоят чақирув комиссияси билан биргаликда ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшларимизнинг оилавий шароити яқиндан ўрганилиб чиқилди. Уларнинг соғлиқларига, интелектуал қобилиятларига, билим даражаларига катта эътибор бериб, жисмонан ва маънан соғлом ўғлонлар ҳарбий хизматини ўташ учун саралаб олинди. Кузги чақирув ишларини ташкил этишда вилоятимиздаги барча туман мудофаа ишлари бўлимларида кенг қўламли ишлар олиб борилди. Режага асо-

сан ўтказилаётган ушбу кузги чақирув ишларида вилоят «Маҳалла» ва «Нуроний» жамғармалари, «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Оҳангарон ва Бўстонлик туман ҳокимлиги вакиллари фаол иштирок этапти. – Мен жуда ҳаяжонданман. – дейди биз билан суҳбатда Оҳангарон туманидан ўғлини ҳарбий хизматга кузатиш учун келган Рихси опа Жўраева. – Чунки бугун ўғлим ҳарбий хизматга кетаяпти. Энди у ҳам юртининг асл ўғли бўлиб Ватанимизнинг осийошталлигини таъминлашга хизмат қилади. Элимиз тинчликни мана шу аскарлар қўлида. Қачонки, юрт тинч бўлса, оила тинч бўлади. Фарзандларимиз эмин-эркин ўсади. Бугун ҳарбий хизматга кетаётган йигитларга тиллагим, соғ-саломат бўлишини. Ота-оналарининг ишончини оқлаб, уларига ёруғ юз билан қайтишини.

Янгиўл туманидан хизматга қақирилган Одиложон Ботиров ҳам бугун ўз йигитлик бурчини ўташга отланмоқда. Одиложон бу йил умумтаълим мактабининг тугатди. У аскар бўлиш орзусига етганидан ҳақида гапирар экан, келгуси йили хизматини Тавсиянома билан тугатиб, олий ўқув юртига кириш мақсади борлигини яшира олмади. Тантанали маросим якунида хизматга кетаётган аскар йигитларга «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ташкилоти, Оҳангарон ва Бўстонлик туман ҳокимлиги томонидан совға-саломлар топширилди. Шундан сўнг барча қатнашчилар байрамона безатилган дастурхонга тақдир этилди.

Тошкент темир йўл вокзали. Барча ота-оналар, ёру биродарлар ҳаяжонда. Улар хизматга отланаётган йигитларни кузатар эканлар, бўлажак аскарларга чин дилдан омад тилаб қолниди.

Ғулнора ҲОЖИМУРОВОВА, Комолиддин ТўРАЕВ суратга олган.

Сержантлар – армиямиз таянчи ва суянчи

ЎЗ СОҲАСИНИНГ УСТАСИ

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Қуролли Кучларимизнинг асосий таркибинини шартнома асосидаги ҳарбий хизматчилар ташкил қилади. Уларни малакали мутахассис қилиб тайёрлашда эса сержантлар тайёрлаш мактаби (СТМ)нинг ўрни беҳиёсдир. Бу мактабларда юзлаб ўғлонларимиз ҳарб илмидан пухта сабоқ олишиб, йилдан-йилга ўз билимларини бойитиб бормоқдалар.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Қуролли Кучларимизнинг асосий таркибинини шартнома асосидаги ҳарбий хизматчилар ташкил қилади. Уларни малакали мутахассис қилиб тайёрлашда эса сержантлар тайёрлаш мактаби (СТМ)нинг ўрни беҳиёсдир. Бу мактабларда юзлаб ўғлонларимиз ҳарб илмидан пухта сабоқ олишиб, йилдан-йилга ўз билимларини бойитиб бормоқдалар.

Шартнома асосидаги хизмат сержантлари Абдусалом Эрхонов ҳам ҳарб илми билимларини чуқур эгаллаган ўғлонлардан. Фарғона вилоятининг Риштон туманида зиёли оиласида туғилган бу йигит ёшлигидан ҳарбийликдек шарофли ва масъулиятли касбга ҳавас қўйган. Муддатли ҳарбий хизматини алоқачилар ҳарбий қисмида ўтаб, бу соҳадан озгина бўлса ҳам билим ва тажрибга эга бўлган. Муддатли хизмат қалбидagi ҳавасини янада орттириб, уни жангтовар сафларга профессионал кичик командирларни тайёрлаб берадиган нуфузли билим даргоҳларидан бири ҳисобланган Марказий ҳарбий округи СТМга етказилди. Бу ерда олган билимлари алоқачилар ҳарбий қисмида хизмат давомида жуда асқотди.

– Сержант А.Эрхонов ҳарбий жамоамиздаги энг илгор кичик командирлардан биридир, – дейди офицер Абдуғофир Ҳозиев. – У алоқа сир-асрорларини пухта эгаллаган. Ҳар бир тинимсиз меҳнат қилади. Ҳозирда алоқа аппарати бошлиғи лавозимда хизмат қилиб, алоқанинг улуғқис ва яқин таъминланишига катта ҳисса қўшиб келмоқда. Шунингдек, Абдусаломнинг рассомчилик қобилияти ҳам бор. Ҳар-

бий қисмида чиқаётган дасворий рўзномалар, плакатлар унинг ижодий меҳнатидир.

Ўзининг яхши хизмати, қобилияти ва билими, талабчанлиги, меҳнатсеварлиги билан округ қўмондонлиги ва ҳарбий қисм командирининг эътиборига тушиб, уларнинг тавсияси билан 2005 йилда Тошкент ҳарбий округи СТМда ўқиб чиқди. Уч ой давомида мактабда ҳарб илмидан эгаллаган билимларини янада бойитиб, назарий ва амалий малакасини ошириб, ҳақиқий профессионал даражасига етди. – Сержант А.Эрхонов менинг энг яқин ёрддамчим, – дейди батальон командири офицер Уткир Пирназаров. – Бундай дейишимга сабаб, у ўз соҳасини, яъни алоқа воситалари билан ишлашни анча пухта ўзлаштирган. Ҳатто, уларнинг техник носозликларини ҳам бир зумда бартараф қилади. Дала-ўқув машғулотларида алоқанинг ўрни ниҳоятда катта эканлигини чуқур ҳис қилиб, алоқанинг доимийлигини ҳамшиша таъминлаб беради.

Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, ҳарбий соҳада, тинчлик ва уруш вақтида алоқанинг ўрни ниҳоятда аҳамиятли ҳисобланади. Алоқа воситасининг техник соҳаси, акумуляторларнинг электр қуввати билан тўланиги, алоқанининг билим ва маҳоратини биринчи ўринда туради. Бу борда етарли тажриба ва кўникмага эга бўлган кичик командир топширилган масъулиятли назарий доимо бирдай оғиншмай адо қилиб келмоқда. Шунингдек, сафдошларидан ҳам кўмагини асло аямайди. Аскарларга алоқа аппаратининг тузилиши, техникаси, уларнинг ишлар сир-асрорларини ўргатиб, жангтовар шайланка ўз ҳиссасини қўймоқда.

– Мен ўз ишимни, вазифамни, умуман ҳарбийликни севаман, – дейди у биз билан суҳбатда. – Ота-онам ўқитувчи бўлишганидан сарбаб, менинг ҳам олий ўқув юртида ўқийшимни хоҳлашганди. Ҳам ҳам бунга қарши эмас эдим. Лекин инеонинг ҳаётида нимадир туртки бўлиб, уни бирор бир касбга еки хунарга меҳр қўйишига сабаб бўлар экан. Муддатли хизмат менинг ҳаётимда шундай туртки бўлди ва ҳарбийлик касбинини танилашга қарор қилдим. Мана бугун ўз ҳаётини юрт осийошталлиги, халқ фаровонлиги йўлига тиккан мард ва жасур инеонлар билан бир сафда муқтақил Ватанимиз ҳимояси учун бел боғлаб хизмат қиламан. Бундан жуда мамнунман.

Ҳа, Абдусаломдек эзгу мақсадли, ўз ишининг устаси бўлган, чинакам мард, асл профессионалларимиз бор экан, бизнинг тинчлигимиз ва барқарорлигимиз мустақкам бўлиши, шубҳасиз.

Аҳрор ШУКУРУЛЛАЕВ, Муаллиф суратга олган.

ВНИМАНИЕ: КОНКУРС!

БУДЬ ВНИМАТЕЛЕН НА ДОРОГЕ

Уважаемые читатели! Продолжается конкурс «Будь внимателен на дороге», организаторами которого являются ХАН Министерства обороны и редакция газеты «Ватанпарвар».

Ответы на конкурсные задания необходимо присылать по адресу редакции не позднее четверга следующей недели — 9 ноября.

ВОПРОСЫ ТРИНАДЦАТОГО ТУРА

- 1. Разрешается ли буксировка транспортного средства при гололеде?
2. Когда можно выводить на проезжую часть для посадки на трамвайных остановках, не оборудованных посадочными площадками?
3. Какова норма расхода горючего автомобиля ГАЗ-66 на 100 км пробега?
4. Какой тип двигателя установлен на автомобиле КамАЗ-4310?
5. Что относится к специальному оборудованию автомобилей ЗИЛ-131, «Урал-4320», КамАЗ-4310?
6. Каково предназначение системы охлаждения двигателя?
7. Какова максимальная масса груза, перевозимого автомобилем «Урал-4320»?
8. Каков запас хода автомобиля ЗИЛ-131?
9. Какой марки двигатель устанавливается на автомобиле «Урал-4320»?
10. Каков объем запорочной емкости системы охлаждения двигателя ЗИЛ-131?

ОТВЕТЫ НА ВОПРОСЫ ДВЕНАДЦАТОГО ТУРА

- 1. Иметь удостоверение категории «С», а при перевозке более 8 человек, включая пассажиров в кабине, — категорий «С» и «Д» и водительский стаж по одной из категорий более 3 лет.
2. Порядок посадки, высадки и размещения в кузове;
3. Вести животное под уздцы.
4. В светлое время суток.
5. Запрещается остановка на площадках, а при их отсутствии — ближе 15 метров от указателя остановки маршрутных транспортных средств или такси.

ОНАСИ — ТАБИАТ, БОЛАСИ — ТЕХНИКА

(Давоми. Боши ўтган сонда). Бақанинг кўз тузилиши шу тариха ажойиб замонавий асбоблар яратилишига сабаб бўлди. Самолёт қантолари бақилар думузғичи қантолариға ўхшатиб ясалгандан кейин уни боқиларнинг ҳам анча енгиллашган, тезлиги эса бир неча марта ортган.

метр йироқдан ҳам сеза олади. Чигиртка ўзининг олдинги панжасида жойлашган эшитув аъзоси ёрдамида ҳатто 10 минг км. узоқда бўлган 5-6 балли ер қимирлашсини сеза оларкан. Ҳашоратларда сезги аъзоларининг бунчалик ривожланганлиги уларнинг нерва системасини мураккаб турли-туман вазифалар бажара олишини кўрсатади.

Сирли олам

РАҚАМЛАР ГАПИРГАНДА

(Давоми. Боши ўтган сонда). Деярли ҳар бир ағна ва маросимларимизда муайян рақамлар қўлланилади. Ҳозирги кунда айрим рақамларга алоҳида эътиҳод қилиш, яъни рақамларнинг тинч-қўрқоқчилигини ағнаси қадимий мифология тасавуруларининг турли кўринишлари тарихда сақланиб қолган.

лар жон ҳолатда қочиб бораётган қизларни эслатади. Уларнинг бақилари орқага қараган, бошқа бирови чўкка тушгунча, осмонга боқиб ёлвораётганга ўхшайди. «Қирққиз»даги тошларнинг афсоналари воқеага ҳеч қандай алоқаси йўқ, албатта. Аввало у ердати тошлар сонин айнан қирқта эмас, балки бирмунча кўпроқдир.

душанба ва сешанба кунларини «огир» ҳисоблаб, ўша кунлар биров бир муҳим ишларни бошламайдилар. Рақамлар мўъжизасига ишонувчи ирими талабалар имтиҳон пайтида «сосиятсиз» билет қўлишидан чўчишдилар.

БРУЦЕЛЛЁЗ ҲАҚИДА БИЛАСИЗМИ?

ШИФОКОР МАСЛАҲАТИ

Бруцеллёз (қора оқсоқ) — огир юкуми касаллиги. У билан одамлар ва ҳайвонлар касал бўлади. Бруцеллёз кўзгатувчиши уч тудлан, яъни майда ва йирик шохли ҳайвонлар, шунингдек, чўчкалар бруцеллёз кўзгатувчиларидан иборат.

лаш, ситирларнинг болалаш ва бола ташлаш даврига, иккинчи ўзига хос мавсумий кўрилиши эса, максимал эмизтиш даврига (май—июнь) тўғри келиди. Бу даврда касаллик юқуши асосан алиментар характерда бўлади.

— қишлоқ ҳўжалиги ҳайвонлари орасидаги инфекцияни йўқотиш ва ташқи муҳит объектларини, шунингдек, озиқ-овқат ва ҳайвон маҳсулотларини зарарсизлантириш ишларини олиб бориш;
— инфекция тарқатиш хавфи ва юқуши мумкин бўлган кишиларда спещифик иммунитет ҳосил қилиш ва уларни инфекция юқушидан ҳимоя этиш;
— Бруцеллёз қайд қилинган ҳўжаликда мунтазам равишда жорий дезинфекция ўтказиш зарур.

БЕНЗИН ИЗ САХАРНОГО ТРОСТНИКА

Правительство Японии приняло решение начать массовое производство автомобильного топлива из древесных опилок и сахарного тростника. Министерство экологии страны объявило также о намерении создать в наиболее населенной центральной части главного японского острова Хонсю сеть из 100 заправок, где в баки обычных машин можно будет заливать «коктель» из бензина, получаемого из древесных опилок.

«МЕДВЕДЬ»-СПАСАТЕЛЬ

Компания «Vecna Robotics» создала прототип армейского робота под названием «Вега» («Медведь»), которому предстоит выполнять функцию спасателя для раненных в бою солдат.

зволит машине перевозить до двух человек, одетых в тяжелое обмундирование. Благодаря особой системе балансировки шасси робот не уронит раненого в любой ситуации.

СКАНВОРД

Сканворд судоку с подсказками: Оламни кезиш, Тарих қайд-номаси, Осиёдаги тоғ, Орзу, Гул, Само, Ой номи, Орадан куп ўтмай, Ҳаёт, Вақт улчи-ви, Мумтоз шоир, Илм ила кимнинг дили равшан эрур, У замон ичра саломат тан эрур. Фариддин Аттор.

Аҳор ОЧИЛОВ тайёрлади. (Давоми бор).

Фозилжон ОРИПОВ тузди.

6 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

УЗБЕКИСТОН
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00 «Тахлилнома»
8.40 Олтин мерос.

ЁШЛАР
17.55 Дастур очилиши.
18.00 УЗЕХ.
18.10 mtrk.uz.

ТОШКЕНТ
18.00 Мультифильм.
18.10 «Телекүрер-маркет».

СПОРТ
7.00 «Бардам бўлинг».
8.00 «Версия». Информационно-таҳлилий кўрсатув.

10 НОЯБРЬ, ЖУМА

УЗБЕКИСТОН
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00 «Ахборот».

ЁШЛАР
5.55 Дастур очилиши.
6.00 ЯНГИ ТОНГ.

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Вадалуле». Телесериял.

СПОРТ
7.00 «Бардам бўлинг».
8.00 «Хабарлар» (рус тилида).

7 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

УЗБЕКИСТОН
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00 «Ахборот».

ЁШЛАР
5.55 Дастур очилиши.
6.00 ЯНГИ ТОНГ.

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Вадалуле». Телесериял.

СПОРТ
7.00 «Бардам бўлинг».
8.00 «Хабарлар» (рус тилида).

8 НОЯБРЬ, ЧОРШАНБА

УЗБЕКИСТОН
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00 «Ахборот».

ЁШЛАР
5.55 Дастур очилиши.
6.00 ЯНГИ ТОНГ.

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Вадалуле». Телесериял.

СПОРТ
7.00 «Бардам бўлинг».
8.00 «Хабарлар» (рус тилида).

9 НОЯБРЬ, ПАЙШАНБА

УЗБЕКИСТОН
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00 «Ахборот».

ЁШЛАР
5.55 Дастур очилиши.
6.00 ЯНГИ ТОНГ.

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Вадалуле». Телесериял.

СПОРТ
7.00 «Бардам бўлинг».
8.00 «Хабарлар» (рус тилида).

11 НОЯБРЬ, ШАНБА

УЗБЕКИСТОН
5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»

ЁШЛАР
5.55 Дастур очилиши.
6.00 ЯНГИ ТОНГ.

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Вадалуле». Телесериял.

СПОРТ
7.30 «Хабарлар».
7.50 «Бардам бўлинг».

12 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

УЗБЕКИСТОН
5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, Узбекистон!»

ЁШЛАР
5.55 Дастур очилиши.
6.00 Кино: киноси.

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Вадалуле». Телесериял.

СПОРТ
7.30 «Хабарлар».
7.50 «Бардам бўлинг».

АСТРОЛОГИЧЕСКИЙ ПРОГНОЗ

ОВЕН Практически все, что вы планируете на эту неделю, будет. Задумайтесь о важном приобретении. Начальство оценит ваши идеи и, вполне вероятно, сделает предложение о повышении. Возможны встречи с друзьями.
ТЕЛЕЦ У вас появились новые интересные, оригинальные идеи, воплощайте их в жизнь. На этой неделе настройтесь на подписание договоров и заключение сделок. Бережливее относитесь к документам.
БЛИЗНЕЦЫ Хорошая неделя для реализации самых непростых планов и идей. Во взаимоотношениях с коллегами по работе может возникнуть некоторое напряжение. Отложите все домашние дела и проблемы в сторону.
РАК Если возможно — возьмите отпуск. Напряженный труд на этой неделе противопоказан. Добивайтесь признания вашей правоты бесприсмысленно. Поступит много полезной информации, будут удачные деловые встречи.
ЛЕВ Не отказывайтесь не от каких выгодных предложений. Постарайтесь не вступать в споры с деловыми партнерами. Самое время подключиться к новым коллективным действиям и разносторонне проявить свои деловые качества.
ДЕВА Ничего вам придется проявить завидное терпение, а то деловые партнеры могут воспользоваться вашей нерешительностью. Неделя благоприятна для возобновления утерянных контактов и давно забытых связей.
ВЕСЫ Нет необходимости все проблемы решать самостоятельно — не забывайте, что есть верные друзья. Постарайтесь не обманывать никого, в том числе и себя. В выходные можно расслабиться и отдохнуть.
СКОРПИОН На этой неделе можно вздохнуть с облегчением. Принимайте интересные предложения. Желательно не вступать в авантюрные или сомнительные истории. Возможны поездки, путешествия.
СТРЕЛЦЫ Нежелательно строить грандиозные планы на ближайшее будущее. Вам, скорее всего, придется исполнять роль посредника по просьбе друзей или близких. Вы сумеете быстро справиться с множеством вопросов.
КОЗЕРОГ Неделя благоприятна для новых дел, поиска деловых партнеров и единомышленников. Тщательно проверьте поступающую к вам информацию, возможны искажения или обман. Займитесь благоустройством квартиры.
ВОДОЛЕЙ Выбирайте объем работы соразмерно вашим силам, не отказывайтесь от помощи друзей. Если вы что-то не успеете, постарайтесь не расстраиваться. Возможен не совсем приятный разговор с начальником.
РЫБЫ Проявляйте силу воли, с помощью целеустремленности и упорства вы сможете доказать окружающим свое право на самостоятельность и независимость. Неделя может оказаться для вас достаточно напряженной.

3. ДЎПШИСИДА, АТЛАСИДА ҚАДРИЯТ ЯШАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шу ўринда Президентимизнинг коллеж билан танишиб туриб айтган қуйидаги гаплари хаёлимга келди: «Коллежда ўқувчиларнинг ўқиши, дам олиши замон талаблари даражасида бўлишини таъминлаш учун бу ерда ётоқхона ҳам бўлиши зарур. Таълим соҳасида амалга оширилаётган илохотлардан асосий мақсадимиз фарзандларимизнинг мукамал таълим-тарбия олишлари, ўз соҳасининг етуқ мутахассислари бўлиб етишишлари учун барча шарт-шароитларни яратишдан иборатдир». Ҳа, айтилган бу фикрлар замирида фарзандларимиз биздан кўра ақлли, доно ва албатта бахтли бўлишлари кераклигидек маъно мужассам.

Шу ўринда таъкидлаш лозимки, юбилей муносабати билан шаҳардаги 35 та иншоотда қурилиш, реконструкция ва ободонлаштириш ишлари давом этаётган. Масалан, ёшлар учун ўзига хос қулайликларга эга бўлган «Ёшлар хиёбони» бунёд этилмоқда. Шаҳар марказидаги шоҳбекатни қайта қуриш, Мустақиллик, Туркистон, Навоий, Марғиловий ва Ал-Фарғоний кўчаларини капитал таъмирлаш ишлари авжида. Бунёдкорлик завқи билан яшаётган, яшайётган шаҳарга қараб кўз тўймайди.

Истиқлолнинг 15 йиллик тўйи арафасида тантанали очилган умумтаълим мактабидамиз. Ташқаридан қарагандаёқ замон талабларига жавоб берадиган бино эканлигини англайсиз. Мактабнинг ҳашаматли, кўркам биноси шаҳарнинг бугунги жамолини янада очиб турибди. 1945 ўринли мазкур зиё масканига Жамилахон Аҳмедова раҳбарлик қиларкан. «Мактабимиз маънавият-маърифатга йўналтирилган. Шунингдек, аниқ фанларга ихтисослаштирилгани ҳам таъкидлаб ўтмоқ жоиз. Спорт йўналиши бўйича ҳам анчайин қулайликларга эга. Масалан, синхрон сузишга мўлжалланган ҳовузимиз бор. Спорт зали замон талаблари даражасида жиҳозланган. Хуллас, болалар спортини ривожлантиришга қаратилган мақсадларимизга тўла жавоб беради. Тажрибали спорт мураббийларини мактабимизга жалб этишни ҳам режалаштириб қўйганмиз».

Директор опанинг гапларидан ҳам англаган бўлсангиз керак. Мактаб таълимини ривожлантириш умуммиллий дастурига мувофиқ бунёд этилаётган бундайин зиё масканлари фақат ташқи кўриниши, ташқи қиёфаси билан эмас, балки таълим-тарбия жараёнининг мазмун-моҳиятини янада чуқурлаштириш, ҳар томонлама баркамол авлоднинг вожага етказиш билан ҳам ажралиб турмоғи лозим.

Келинг, мавзунини шаҳарнинг 2000 йиллик тўйи муносабати билан белгиланган маънавий-маърифий тадбирлар,

уларнинг ижроси ҳақидаги маълумотлар билан давом эттирайлик. Шаҳардаги Бобур маҳалла фуқаролар йиғинида ёшлар учун компьютер саводхонлиги бўйича марказ иш бошлади. Мухим шундаки, малакали мутахассислар бу ерда асосан кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига «ақлли» техникадан сабоқлар бермоқда. Бобур, Узумзор, Янги боғ, Терак таги, Дўстлик, Пичоқчи каби маҳаллаларнинг 70 дан зиёд ёшлари марказда таҳсил олишиб, махсус дипломларга эга бўлишди.

«Маънавият ва маърифат» маркази шаҳар бўлими ҳузурлидаги тарғибот-ташвиқот гуруҳлари аъзолари ёшлар ўртасида мунтазам тадбирлар ўтказиб келмоқда. Бунда таниқли кишилар, таъкидлаш иштирок этаётган эътиборлидир. Масалан, Андижон давлат тиббиёт институтининг профессор ўқитувчилари – К.Мирзаев, Т.Жумабоев, О.Тошбоев, А.Икромовлар широкта ўтган учрашувларни келтириб ўтиш мумкин. Тўйга ҳозирлик давомида 14 та илмий-амалий семинарлар ўтказилган, унда Марғилов тарихи, ўзлимиз, қадриятларимиз борасида ёшларимизга кенг тушунча ва сабоқлар берилганини таъкидлаш лозим. «Марғилов қадимий цивилизация ўчоқларидан бири», «Марғиловнинг 2000 йиллик тарихи илмий асоси» мавзуларида семинарлар нафақат зиё масканларида, балки маҳаллалар, фуқаролар йиғинларида ҳам ўтказилмоқда. Бундан ҳарбийлар ҳам мустасно эмас. Масалан, шоирлар Исмоил Маҳмуд, Омонжон Ҳошим, Юнусали Исмоиловлар, Жаҳон Отин Увайсий номли ёш қаламкашлар тўғрисида аъзоларнинг юбилей муносабати билан ҳарбий қисмларда ўтказган учрашувларини айтиб ўтиш мумкин. Бундаини учрашувлар Ватан ҳимоячиларининг дунёқарашларини кенгайтиришда, тарихимизни, ҳуусан, 2000 ёшли мўйсадиқ шаҳарнинг ўтмишини билишда мўҳим аҳамият касб этади. Шаҳар ҳокимлигидан олинган маълумотларга кўра, йилнинг биринчи ярмида ҳарбийлар билан 12 бора ана шундай учрашувлар ўтказилган.

Марғиловлик ёшларни китобсеварликка ўргатиш, мурола орқали улар дунёқарашини кенгайтириш мақсадида «Китобхонлар фестивали» ҳафталиги, «Энг яхши кутубхона» танлови ўтказилгани ҳам таъкидлаш кераклидир.

Эътиборлиси шундаки, ҳафтанинг ҳар чоршанбаси Марғиловда «Маънавият кўни» сифатида қаршиланади. Бундан қўланган асосий мақсад миллий истиқлол ғоясини кишилар онгига, айниқса, ўсиб келаётган ёш авлод онгига синдиришдир. Табиийки, «Маънавият кўни»да ёшларимизга ўзлари яшаётган маскан тарихи, аждодлар аъна-

лари, ўзлимиз, қадриятларимиз борасида кўндан-кўн маълумотлар етказилади. Шу ўринда бир савол туғилади. Бу кунни ҳар томонлама фойдали, аҳамиятли ўтиш учун муайян малакага эга мутахассислар керак бўлмайди, деган. Таъкидлаш лозимки, йилнинг биргина орда қолган олти ойи мобайнида маънавият ва маърифат масалалари бўйича масъул шахслар билан 22 та ўқув семинарлари ўтказилди. Семинарларда таниқли олимлар, мутахассислар иштирок этишгани, айниқса улкан аҳамият касб этди. Демак, бу уларнинг муайян малака, тажрибага эга бўлганини кўрсатади.

Марғиловнинг инфратузилмасини тубдан яхшилаш мақсадида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишлари ҳам эътиборга молик. Масалан, Узумқовуз маҳалласида сув тармоғини қуриш, Ёвқор маҳалласида магистрал газ тармоғини ҳалқалаштириш, ичимлик сув тармоғларини капитал таъмирлаш, электр энергияси таъминоти янада яхшилашга қаратилган режалар шулар жумласидан. Шунингдек, Ипакчилик шаҳарчасининг «Турон шо-йиси» корхонаси ҳудудида бунёд этилаётган замонавий савдо мажмуи дарҳол эътиборни тортади. Мазкур шаҳарча-нинг темир йўл мавзеси билан боғловчи автомобиль йўлининг қурилиши ҳам Марғилов юбилейининг режасидаги ишлардан.

Шаҳарда саноат корхоналарини шакллантириш, молиявий қўллаб-қувватлаш, тадбиркорлик ва халқ хунармандчилигини ривожлантириш, янги сармоёларни кириштиришга ҳам улкан аҳамият берилаётганини таъкидлаш кераклидир. Масалан, жорий йилнинг март ойида «Марлен-текс» – Ўзбекистон – Туркия қўшма корхонасининг ишга туширилгани олайлик. Ип йигирув ва тўқимачиликка асосланган мазкур замонавий корхонада шаҳарнинг 250 дан зиёд йигит-қизлари фаолият кўрсатмоқда.

2000 йиллик муборак тўйини нишонлашда ҳозирлик қўраётган Марғиловга сиз ҳам боринг. Шунда унинг бетакор табиати, ўзлимиз, қадриятимизга айланган сержило атласлари, ранг-баранг дўппиларини кўриб, янада қувнайсиз, ярайсиз. Одоб-андишани, бағрикенг, меҳнатқаш, тадбиркор, меҳмондўст халқ, моҳир хунармандлари, уста боғбонлари, хушовоз ҳофизлари билан ҳамсуҳбат бўлиб, Фарғонанинг марварид шаҳри истиқлол сабаб янада товланаётгани, яратувчанлик, бунёдкорлик ишқи билан ёниб яшаётганини англайсиз.

Шерзод ҚУРБОН. Комолидин ТўРАЕВ суратга олган.

ЮҚОРИ СТАНДАРТЛАР САРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Жорий йилда «Техник тартибга солиш тўғрисида» ва «Техник тартибга солиш борасида меъёрий-хусусий ҳужжатларнинг талабларига мувофиқлини баҳолаш тўғрисида» тайёрланган икки қонун лойиҳасининг қабул қилиниши ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишга кўмак беради.

«Маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида» ҳозир амал қилаётган қонун умумий қондалар бўйича ҳужжатларига мувофиқ келади. Бироқ 2004 йилда «Мувофиқлини баҳолаш. Луғат ва умумий қондалар», «Мувофиқлини баҳолаш. Мувофиқлини баҳолаш идораларини аккредитацияловчи идораларга умумий талаблар» туркумили янги халқаро стандартларнинг қабул қилиниши ҳужжатлар билан уйғунлаштиришни тақозо этди. Шу сабабли, «Ўзстандарт» «Техник тартибга солиш борасида меъёрий-хусусий ҳужжатларнинг талабларига мувофиқлини баҳолаш тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқди. Унда мувофиқлини баҳолаш масалалари аниқ батафсил очиб берилади. У амалдаги халқаро меъёрлар, республика қонун ҳужжатлари ва «Техник тартибга солиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси қондаларига мос келади. Қонун лойиҳаси амал қилиб турган «Маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида»ги қонун ўз ичига олади, шу боис уни бекор қилиш тақлиф этиляпти.

Авалли мувофиқлини тасдиқлаш тизимининг барча камчиликларидан холис бўлиб, янги тизим мувофиқлини тасдиқлашнинг ривожланган инфратузилмаси ва пухта тайёрланган мутахассислар билан таъминланади.

2010 йилга қадар техник регламентларни шакллантириш ва ишлаб чиқиш билан бир пайтда бир турдаги маҳсулотларнинг мувофиқлини тасдиқлаш таомиллари тақомиллаштирилади. Яқин истиқболда сертификатлаштириш мамлакат қондаларини халқаро қондалар билан уйғунлаштириш йўналишида ривожлантирилади. Бундай заруратни савдо ҳамкорлигининг ривожланиши, Жаҳон стандарт ташкилотига кириш режалари, Европа Иттифоқи мамлакатларида товарларни Европа бозорига киритиш учун зарур шарт сифатида маҳсулот мувофиқлини мажбурий тарзда тасдиқлаш жорий этилиши вужудга келтирилади. Номувофиқликлар ва зиддиятларни бартараф этиш мақсадида амалдаги меъёрий-хусусий

ҳужжатларни инвентаризациялаш керак бўлади. Ҳозирги вақтда сертификатлаштириш борасидаги меъёрий база муайян даражада шакллантириб бўлинди.

Мувофиқлини тасдиқлаш миллий тизими доирасида бир турдаги маҳсулотларни сертификатлаштириш қондалари ва тартибларининг бир хилдалигини таъминлаш, сертификатлаштириш инфратузилмасини тақомиллаштириш бўйича иш олиб боришмоқда. У сертификатлаштириш идоралари ва синов лабораторияларини Ўзбекистон ҳудудида янада тенг меъёрга тақсимлаш (ҳозир улар кўпроқ Тошкент шаҳрида жамланган), шунингдек, аккредитацияланган синов лабораториялари тармоғини кенгайтириш (Ўзбекистонда бир сертификатлаштириш идораларига ўртача икки-учта синов лабораторияси тўғри келади, ҳолбуки хорижда уларнинг нисбати анча оқилона 1:10) йўли билан амалга оширилади. Ушбу вазифа озиқ-овқат маҳсулотларини сертификатлаштириш тизими фаолият учун айниқса долзарбдир. Импорт қилинадиган маҳсулотларни сертификатлаштириш идораларининг маҳсулот тайёрловчилар ва етказиб берувчиларга ҳудуд жиҳатидан яқинлашуви божхонада импорт маҳсулот кўп миқдорда тўпланиб қолганда оддий ҳол бўлган сертификатлаштириш қондаларини бузишлар сонининг камайишига имкон яратлади. Сўз хорижий тайёрловчида сертификатлаштиришга ўтиш тўғрисида бормоқда.

Жамиятнинг маҳсулот бозорда ўз сифати ва хавфсизлигини йўқотмаганлиги ҳусусидаги ишонч давлат ва жамоатчилик назорати билан таъминланиши керак. Фақат шундагина савдога сифатсиз моллар келиб тушишининг олдини олишга ва истеъмолчининг миллий маҳсулотга бўлган ишончини мустаҳкамлашга муваффақ бўламиз.

Бугунги кунда Ўзбекистон Жаҳон стандарт ташкилотига киришни режалаштирган. Шу ўринда таъкидлаш жоизки, ушбу мақсадга эришсак, мамлакатимизда маҳсулот ишлаб чиқарувчилар ташқи ҳамда ички бозорда янада қаттиқроқ рақобатга тўқнаш келади. Чунки бозор анчангина даражада глобал, жаҳон бозорига айланади. Истеъмолчи энг яхши хорижий товарларнинг сифати билан таққосласа бўладиган, рақобатбардор олий нав, сифатли маҳсулот ва хизматларни тақлиф этибгина, юқоридаги бозорда муваффақият билан фаолият юритиш, ўз мақсадни ўрнатиш, мустаҳкамлаш мумкин.

Ишонимизки, бу соҳада ҳам ўзига хос тажрибамиз, ақлий салоҳият ва истиқболли йўналтирилган фаолиятимиз сабаб, ютуқларга эришаверамиз. **Азиз ЙЎЛДОШЕВ, «Ўзстандарт» агентлиги мувофиқлини тасдиқлаш соҳасида техник сийсат бошқармасининг бошлиғи.**

ОЛИС ЮЛДУЗЛАР ШУЪЛАСИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шукроналар бўлсинки, Истиқлол шарофати билан асрий озуларимиз рўбга чиқди. Президентимизнинг раҳнамолигида Хоразм Маъmun академияси қайта ташкил этилиб, ўзининг мингинчи ёшига қадам қўйди ва мустақил Ўзбекистон равақи йўлида изчил фаолият юртя бошлади.

Бу, биринчидан, ҳавас қилса арзигулик тарихий меросимиз борлигини, иккинчидан, маънавиятимиз илдизлари бақувватлигини, аждодларимизнинг нималарга қодир бўлганликларини бутун дунёга яна бир бор намоийш этиш имконини яратди. Дарҳақиқат, жаҳон илм-фани ва маданияти ривожига беқиёс ҳисса қўшган Хоразм Маъmun академиясининг бой илмий меросини ҳар томонлама ўрганиш ёш авлод қалбига миллий ғурур, фахр ва ифтихор ҳамда мамлакатимизнинг тарихий ўтмишига чуқур ҳурмат тўғуғларини кучайтирмоқда. Айни пайтда мазкур академиянинг 1000 йиллигини нишонлашга қизгин тайёргарлик кўриляётганлиги ва ЮНЕСКО Бош конференциясининг 32-сессиясида бу улғу тўйини халқаро миқёсда ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинганлиги ушбу тадбирнинг дунёвий аҳамиятига моликлигини кўрсатиб турибди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси вице-президенти, академик Саидхорр Гуломов билан суҳбатимиз шу мавзуда бўлди.

– Тарихий манбаларнинг гувоҳлик беришича, – деди суҳбатдошимиз, – X-XI асрларда Хоразм ҳар жиҳатдан тараққий этган бўлиб, бу ерда фан ва маданият ривожига катта эътибор берилган. Маъmun академиясининг ташкил топиши эса бевоқола Маъmunийлар давлати (992-1017 й.) тарихи билан боғлиқ. 995 йили Гурганж амири Маъmun ибн Муҳаммад ибн Ироқ африқийлар сулоласини тутатиб, икки давлатчиликка чек қўйди ва Гурганж шаҳрини пойтахтга айлантириб, ўзини Хоразмшоҳ деб эълон қилади. 997 йилда Маъmun I вафот этиб, тахтни Али ибн Маъmun эгаллайди. Унинг ҳукмронлигидан (997-1010 й.) кейин эса Хоразмшоҳлар тахтига Абул Аббос ал-Маъmun ибн ал-Маъmun (1010-1017 й.) ўтиради. Худди ана шу даврда Маъmun академияси ташкил топади. Саройга тақлиф этилган Абу Райҳон Беруний академияга раҳбар ва Абул Аббос ал-Маъmunнинг маслаҳатчиси қилиб тайинланади. Шубҳасиз, бу Маъmun академияси фаолияти учун катта имкониятлар эгинини очди. Энг аввало, Беруний ўз воқолатидан фойдаланиб, академияга қўллаб шарҳлик машҳур олимларни олиб келади. Улар орасида номдор табиблар, файласуфлар ва шоирлар, математиклар ва астрономлар, тарихчию тилшунослар бўлган.

Уша йиллари Шарқда фан ва маданият ривожланишининг энг юқори чўққисига кўтарилиб, Хоразм ҳам дунёнинг ирриқ тафаккур марказларидан бирига айланади.

– Абу Райҳон Беруний Маъmun академиясига тақлиф қилган шарҳлик машҳур олимлар сафида кимлар бўлган ва улар фанининг қайси йўналишлари бўйича тадқиқотлар олиб борганлар?

– Хоразм Маъmun академиясида тадқиқотчилик билан шуғуланган олимлар сони 300 дан зиёд бўлиб, уларнинг кўпчилигини дунё эътироф этган олимлар ташкил этган.

Абу Мансур ибн Али ибн Ироқ, Абу Райҳон Муҳаммад ибн Аҳмад ал-Хоразмий ал-Беруний, Абу Саҳл ибн Яхъё ал-Масихий ал-Журжоний, Абул Хайр ал-Ҳасан ибн Сувор ибн Бобо ибн Баҳром ибн ал-Хаммор, Абу Али ал-Ҳусайн ибн Абдулло ибн Сино, Абу Мансур Абдумалик ибн ас-Салибий, Аҳмад ибн Муҳаммад ас-Сухайлий ал-Хоразмий, Зайниддин Журжоний, Абуҳасан Маъmun, Абу Абдуллоҳ ал-Вазир, Абу Муҳаммад ал-Хоразмий, Абу Бакр Муҳаммад ал-Хоразмий сингари олимлар тарих, тилшунослик, ҳуқуқшунослик, фалсафа, мантқиқ, психология, математика, астрономия, география, механика, геодезия, тиббиёт каби бир қатор фанларнинг ривожига беқиёс ҳисса қўшганлар. Умуман, Маъmun академияси намоёндалари чин маъно-

рофида айланиши ҳақидаги илмий ғояни асослаб берди.

– Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан қайтадан ташкил этилган Хоразм Маъmun академиясининг 1000 йиллигини нишонлаш тўғрисидаги ҳукумат қарорларида белгиланган вазифалар қандай бажариляётганлигини айтиб берсангиз.

– Дарҳақиқат, Юртбошимизнинг 1997 йил 1 ноябрда имзолаган Фармони билан қайтадан ташкил этилган Хоразм Маъmun академиясининг минг йиллигини нишонлаш бўйича ҳукуматимизнинг 2004 йил 9 ноябрдаги ҳамда Хоразм Маъmun академияси фаолиятини тақомиллаштириш ва Академиянинг йиллигини нишонлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги қарорларида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси зиммасига жуда катта вазифалар юкланган. Бу бизнинг ташкилий ва амалий иш режамизда ўз ифоласини топан бўлиб, бутун куч ва имкониятларимизни шу вазифаларни тўла бажаришга қаратганмиз.

Бугун Хоразм Маъmun академиясида фаолият кўрсатаётган 60 га яқин илмий ходим олти устувор йўналиш бўйича 13 лойиҳа устида тадқиқот ишларини олиб бормоқда. Утган вақт ичида мамлакатимиз Президентининг Фармойишига асосан, Хоразм Маъmun академияси лабораториялари учун энг замонавий асбоб-ускуналар харид

академияси ва Тошкент ахборот-технологиялари университети-нинг Урганч филиалидан 12 нафар илмий ходим жалб этилди. Шунингдек, Урганч давлат университети ва Тошкент тиббиёт академияси филиалидан иккитадан грант шартнома асосида ўндан ортиқ фан доктори билан биргаликда Хоразм Маъmun академиясига берилди.

Шу кунга қадар бу илм даргоҳига Ўзбекистон Фанлар академияси 15 та, ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги Миллий комиссияси 5 та компьютер тақдим этди. 12 та компьютер Интернет тармоғига уланди.

Бугунги кунда Хоразм Маъmun академияси кутубхонасидаги китоблар сони 16400 тадан ошди. Улар орасида ФА Шарқшунослик институтида сақланаётган 187 та, Урганч давлат университетидан 80 та, «Интерпресс» ташкилотидан олинган 326 та ноб китоблар бор.

Ўзбекистон ФА Шарқшунослик институтидан олинган 20 та қўлёзма-нинг электрон нусхаси ва Мисрнинг Искандария кутубхонаси совага қилган Шарқ алломаларининг ўнга яқин асарлари нусхаси ҳам Хоразм Маъmun академияси кутубхонасидан жой олди.

«Хоразм Маъmun академияси ва унинг дунё илм-фани тараққий-тидаги ўрни» мавзунда Тошкентда ўтказилган халқаро илмий конференция ҳамда Урганч шаҳрида ўтказилган ёш олимлар анжумани тадқиқот ва тарғибот ишларининг изчил олиб бориляётганлигини кўрсатиб турибди.

Албатта, Хоразм Маъmun академиясининг тарихи, ҳозирги кундаги фаолияти ва унинг 1000 йиллигини муносаби нишонлаш йўли-да амалга ошириляётган эзгу ишлар ҳақида гапиришга арзигулик ишларимиз жуда кўп. Бунинг «Фан» нашриётида чоп этилган «Хоразм Маъmun академияси» номли илмий-оммабоп китоб, бугун-эрта босмадан чиқадиган шу номдаги альбом, республикамиз газети ва журналларида эълон қилинаётган мақолалар, ҳужжатли ва бадний асарлар, телекўрсатув ва радио-эшиттиришлар, шунингдек, кино ва видеофильмлар мисолида кўриш мумкин. Бундай тарғибот ишлари ўзинимиздагина эмас, балки хорижий мамлакатларда ҳам олиб боришмоқда ва қўллаб чет элликларда катта қизиқти уйғотмоқда.

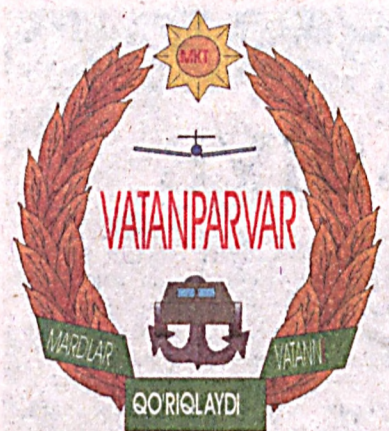
Хоразм Маъmun академияси билан яқиндан танишини шарафига муяссар бўлган ЮНЕСКО Бош директори Коичиро Мацерау шундай деди: «Маъmun академиясидан олган таассуротларим кутганмдан ҳам зиёда бўлиб чиқди. Унинг минг йиллик шолди тўйини нишонлашда ЮНЕСКО ҳам иштирок этаётганидан фахрланамиз».

Суҳбатдоми: Нуриддин ОЧИЛОВ. («Халқ сўзи», 2006 йил 1 ноябрь).

БУГУН ХОРАЗМ МАЪMUN АКАДЕМИЯСИДА ФАОЛИЯТ КЎРСАТАЁТГАН 60 ГА ЯҚИН ИЛМИЙ ХОДИМ ОЛТИ УСТУВОР ЙЎНАЛИШ БЎЙИЧА 13 ЛОЙИҲА УСТИДА ТАДҚИҚОТ ИШЛАРИНИ ОЛИБ БОРМОҚДА.

қилиниб ўрнатилди ва малакали кадрлар билан таъминланди. Аждодларимизнинг жаҳон илм-фани ва маданияти ривожига муносиб ҳисса бўлиб қўшилган илмий меросини ҳар томонлама ўрганиш, татаб ва тарғибот этиш мақсадида Малайзия мультимедия университети, Кореянинг Кёнхи университети, Қирғизистон ФА Тарих институти, АҚШнинг Хоупкинс университети, Саудия Арабистони Подшоҳ Файсал илмий-тадқиқот маркази, Халқаро Иелом университети, Россия ФА Этнография ва этнология институти, Қозғоғистоннинг Сулейманов номли шарқшунослик институти, Варшава университети билан Хоразм Маъmun академияси уртасида ҳамкорлик Меморандуми имзоланди. Бундай илмий ҳамкорлик шартномаларини жаҳондаги бошқа ирриқ тадқиқот марказлари билан ҳам тузиш ишлари олиб боришмоқда.

Хоразм Маъmun академиясининг юқори малакали илмий кадрлар билан тўлдириш мақсадида Ўзбекистон Фанлар академияси тизимида институтлар Урганч давлат университети, Тошкент тиббиёт

Мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотларида

ПАРВОЗГА ШАЙ ЛОЧИНЛАР

ҳам тайёрлаймиз. Хоҳловчилар ишдан узилмаган ҳолда, яъни кечки ўқув машғулотларида «В» тоифали (енгил автомашиналар), «ВС» тоифали (ҳам енгил, ҳам катта юк машиналар), «Д» (7 ўрндан юқори бўлган йўловчи ташиш микроавтобуслар ҳайдовчилари) ихтисосликлари бўйича таълим оладилар. Айни пайтда қақирувга тайёрлик кўраётган бўлажак аскарларга ҳам ҳайдовчилик сирларини ўргатишга кенг эътибор бериляпти. Улар сафини ҳам жисмонан, ҳам маънан етказиб борадилар, — дейди автомактаб бошлиғи Яшин Қурбонов.

Автомактаб мактаби спорт тадбирларида ҳам фаол жамоалардан ҳисобланади. Курсантлар ўртасида кўпқураш, турникда тортилиш, югуриш, пневматик милтиқдан ўқ отиш, тош кўтариш мусобақалари ўтказилиши анъана тусига кирган. Владимир Ушешко раҳбарлигидаги катинг клубини ҳақиқий маҳорат мактаби, десак муболаға бўлмайди. Клуб аъзолари ёшлар ўртасидаги Ўзбекистон биринчилигида биринчи, Тошкент шаҳар очик чемпионатида биринчи, Тошкент вилояти биринчилигида иккинчи ва шу каби қатор нуфузли мусобақаларда совринли ўринларни эгаллаб келмоқда. Максим Ушешко ўз тоифаси бўйича 2004-2005 йилда республика мутлоқ чемпио-

ни бўлган бўлса, унинг издошлари автопойгадларда «кичик шумакерлар» деган ном олишган.

Автомактаб мактаби курсантлари Мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти Тошкент вилояти кенгаши ташкил топганининг беш йиллиги муносабати билан қақирув ёшидаги йигитлар ўртасида ўтказилган кўпқурашда 3-ўринга муносиб деб топилди. Қақирув ёшидаги йигитларимизни жисмонан бақувват, интеллектуал салоҳияти юксак бўлиши учун астойдил ҳаракат қилинаётгани ўқитилаётган тадбирлар ва ўзгача амалий машғулотларда ҳам яққол кўриб турибди. Ёшлар ҳар жабҳада ўзларини обдон синаб кўришмоқда. Улар биргина спорт мусобақаларида эмас, балки бошқа соҳаларда ҳам ўз иқтидорларини намойиш этишга интилишмоқда. Ёшлар учун авиомодель, кемамодель клублари ёшлар ижодиёти маркази қошида фаолият кўрсатиб, шу яқин атрофда яшайдиган ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этишда қўл келмоқда. Кемамодель тўғрисида аъзо Иман Кунешов Ўзбекистон биринчилиги мусобақаларида мукамал ясалган модель учун юксак ўринни қўлга киритди. Автомактаб мактаби маъмурияти шаҳардаги мактаб ва маҳаллалар, «Камолот» ёшлар

ижтимоий ҳаракати шаҳар Кенгаши, туман мудофаа ишлари бўлими, ҳарбий қисм билан доимий ҳамкорлик алоқалари ўрнатган. Мамлакатимизнинг турли бурчларида жойлашган ҳарбий қисмлардан автомактаб номига курсантларнинг намунали хулқи, масъулияти юзасидан тез-тез миннатдорчилик мактублари келиб туради. Бу, албатта, тажрибали устозлар, амалий машғулот усталарининг тинимсиз меҳнатлари, изланишлари самарасидир. Жумладан, ўқитувчилар — Абдурашид Қулматов, Шарофиддин Абдураимов, Саид Абдуқайюмов, усталар Доинёр Қобилов, Пардабой Эргашевларнинг тажрибалари эъти-

борга моликдир. Ўқув-тарбия ишлари бўйича бошлиқ ўринбосари Абдужалил Исмоиловнинг эътирофи эътиҳа, кўчадаги ўсмир билан автомактаб курсант дунёқарашиди, ўзини тутишида катта фарқ сезилади. Автомактаб мактаби раҳбариятининг ташаббуси билан ташкил этилаётган турли тарбиявий тадбирлар, амалий машғулотлар ўз ижобий натижаларини кўрсатмоқда. Бунини курсантларнинг қатъиятидан, шижоати ва бўлажак аскарларга монанд ҳаракатларидан ҳам сезиш мумкин. Улар парвозга шай турган лочинлар каби шижоатлидирлар.

Нигора ШОФАЙЗИЕВА.

Экологическая авария в Китае

В Китае в провинции Шаньси произошло загрязнение реки ядовитым веществом. Как заявил представитель местных властей, разлив токсических веществ произошел из-за аварии грузовика, который перевозил креозот. В реку вылилось 33 тонны этого химиката, передает AP. В результате инцидента 28 тысяч человек остались без водоснабжения. По оценке местного экологического бюро, отравлено два миллиона кубометров воды, сообщает РИА Новости.

Обстреляна казарма МВД Ливана

В Западном Бейруте, где располагается одна из частей городской жандармерии, прогремел сильный взрыв. Как сообщает ИТАР — ТАСС, на крышу одного из зданий упал минометный снаряд. Нанесен материальный ущерб, пожар потушен. Сведений о пострадавших нет. В октябре было зафиксировано четыре подобных инцидента. Власти расценили эти вылазки как сигналы о стремлении противников гражданского мира вновь дестабилизировать обстановку в стране.

Запрещена продажа кваса

С 1 ноября в школах и детских садах Латвии запрещена продажа нездоровых продуктов питания. К таковым отнесены чипсы, лимонад, жевательные резинки, «соча-сола», «persis», энергетические напитки и даже квас. Все перечисленные продукты содержат красители, подсластители, консерванты, аминокислоты и кофеин.

«Microsoft» подает судебные иски

Корпорация «Microsoft» подает судебные иски сразу против 55 компаний в США, Европе и Азии, которые занимаются продажей нелегальных копий программ в интернете. Юристы «Microsoft» сообщили, что по отношению к самым злостным нарушителям они будут требовать тюремного заключения. Те, кто распространял нелегальные программы в небольших масштабах, отделаются штрафами.

Очередное изъятие телефонов

Вот уже три месяца находится под арестом принадлежащий компании «Телегоститика» склад с 10680 «трубками» общей стоимостью около 2,8 млн. долларов. Представители «Телегоститики» считают изъятие незаконным. По их словам, ввезенная в Россию партия телефонов прошла полную таможенную очистку: «Мы несем убытки — ведь до сих пор не заплатили производителям, с которыми работаем на условиях товарного кредита».

«Ford» несет убытки

В третьем квартале 2006 года компания «Ford» понесла рекордные убытки — 5,8 млрд. долларов. Снижение продаж и огромные затраты на реструктуризацию производства привели к тому, что американская автомобильная корпорация зарегистрировала крупнейшие за последние 14 лет потери. Убыток компании за первые 9 месяцев 2006 года составил 7,24 млрд. долларов.

Последний «крестный отец» умер

В автокатастрофе погиб последний «крестный отец» корейской мафии. Как сообщает CNN со ссылкой на источники в полиции, Жан-Батист Колонна потерял управление машиной на юге Корейки. По словам очевидцев, его автомобиль бросило в сторону, после чего он перевернулся. Полиция предполагает, что во время движения у 67-летнего криминального авторитета произошел сердечный приступ. В 1978 году суд приговорил его к 17 годам тюрьмы за организацию в 50–60-х годах сети по транспортировке наркотиков.

Обнаружен самый мощный клей

Исследователи из Университета Индианы и Университета Брауна обнаружили, что бактерия Caulobacter crescentus, обитающая в реках и канализационных сетях, производит клей, который в 2-3 раза мощнее лучших клеев, произведенных человеком, сообщает «The Washington Profile». Сила этого клея аналогична мощности, которая возникает при воздействии массы трех или четырех автомобилей на пятикопеечную монету.

Мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг Тошкент вилояти кенгашига қарашли Ангрэн шаҳар бўлими ҳам Қуролли Кучларимиз сафида малакали ҳайдовчилар тайёрлаш борисида ҳайли ишларни амалга оширмоқда. Ўқув жараёнида курсантлар «ВС» тоифали ҳайдовчилик гувоҳномасини олади. Ўқишга шаҳар мудофаа ишлари бўлими томонидан таъсис этилган ҳайдовчиликка, ҳарбийликка иштиёқи баланд йигитлар қабул қилинади. Автомактаб мактабида ҳарбий тайёрлик машғулотлари — сафда юриш машқлари, Умумҳарбий низомилар талабчанлик билан ўргатилади. Курсантлар учун қирқ ўринли ётоқхона, ошхона, кўргазмали куруллар билан жиҳозланган синфхоналар, амалиёт хоналари мавжуд. Маънавий хонасида курсантлар республикамизда чоп этилаётган матбуот нашрлари ва турли адабиётлар билан танишиб борадилар.

—Биз халқ хўжалиги учун кенг профилдаги ҳайдовчилар

МАКТАБДА — ФУҚАРО МУҲОФАЗАСИ ТАДБИРИ

Маълумки, Тошкент шаҳар Фавқулодда вазиятлар бошқармаси Фуқаро муҳофазаси тизимини такомиллаштиришга ҳамда пойтахтда фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва уларда ҳаракат қилиш ҳудудий кўйи тизимининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш борисида фаолият олиб бормоқда. Ҳамшаҳарларимизнинг ҳамжихатлиги эса бундай ишларда жуда қўл келаяпти.

Ҳақиқатдан ҳам, ҳар биримиз яшаш жойимиздаги табиий шароит, технология жараён нечоғлик ривожланганлигига қараб, қандай ҳавф бўлиши мумкинлигини билишимиз, улар содир бўлганда тўғри ҳаракат қилиш қоидаларини амалиётда татбиқ этишимиз зарурдир. Мазкур йўналишда шахримизнинг Чилонзор туманидаги 195-сонли мактабда, Тошкент шаҳар ҳокимияти Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси, Тошкент шаҳар Фавқулодда вазиятлар бошқармаси ҳамда Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти Тошкент шаҳар Кенгаши томонидан 2006 йил 29 сентябрда тузилган 3 томонлама келишувга асосан жорий ойда санитар дружина командирлари билан биринчи босқичда семинар тренинг ўтказилди.

Тошкент шаҳридаги халқ хўжалиги объектлари санитар дружина (СД) командирлари билан эса, 30 октябрь — 3 ноябрь кунлари навбатдаги иккинчи босқич 5 кунлик семинар — тренинг ўтказилди.

Биринчи босқич семинар-тренинг махсус-тактик машғулотини Тошкент шаҳар Фавқулодда вазиятлар бошқармаси бошлиғи офицер Эргаш Икромов, бошқарма аҳоли ва ҳудудий муҳофазаси қилиш бўлимининг катта лейтенант Мурод Жўрабоев, хизматчи Яролдан Завенлар бошқариб, 380 дан ортиқ иштирокчиларга аҳоли ва ҳудудий табиий ҳамда техноген тусдаги фавқулодда вазиятлар содир бўлганда уларнинг оқибатла-

рини баргараф этиш йўллари, «Қутқарув хизмати» командирларининг иши, радиациядан зарарланган ҳудудда қутқарув ишларини олиб борилишини тўғри ташкил этиш, террористик хуружлар бўлганда биринчи тез тиббий ёрдам кўрсатиш, санитар-дружина отрядлари шахсий таркибини маънан ва руҳан тарбиялашни ташкил этиш каби мавзуларни кенг ёритиб бердилар.

Тадбир давомида олинган назарий билимларни амалий жиҳатдан мустаҳкамлаш мақсадида мактаб ҳудудида «Зилзила ва бу вазиятда тўғри ҳаракат қилиш» бўйича эвакуация ишлари ўтказилди.

Мактаб жамоаси, ўқувчилар ва «Марказ-16» маҳалла аҳли «табиий офат» вақтида тўғри ҳаракатланиб, мактабнинг очик майдонида ташкил этилган эвакуация пунктига эвакуация қилинди. Барча саъй-ҳаракатлар қутқарув ишлари ҳамда шартли «жароҳатланганларни» қидириш, «шикастланганларга» тиббий ёрдам кўрсатиш билан бир қаторда олиб борилди.

Қутқарув ишлари ўз вақтида, кўнгилдагидек бажарилишига санитар-дружиначилар, маҳалла фаоллари ўз ҳиссаларини қўшилди. «Зилзила» оқибатлари баргараф этилган, амалга оширилган ишлар бўйича ахборот берилди.

Хулоса ўрнида шунини таъкидлаш жоизки, аввало, хавфсизликни таъминлаш борисидаги тарбияни оилада олиб бориш, мактабга тарбия муассасалари, мактаб ва олий ўқув юртига фуқаро муҳофазасига оид билимлар бериш, аҳолининг иш билан банд бўлмаган қисмига оммавий ахборот воситалари, судбатлар, тадбирлар орқали тўғри тушуنча бериш янада яхши натижаларга эришишимизга хизмат қилади.

Хуснияҳон ТОҶИБОЕВА,
Тошкент шаҳар Фавқулодда вазиятлар бошқармаси.

ЛУЧШЕ НАЧАТЬ СЕГОДНЯ, ЗАВТРА БУДЕТ ПОЗДНО

(Продолжение. Начало в предыдущем номере).
Позже, по признанию моей собеседницы, она проклинала себя за то, что пошла на этот шаг. Видеть в своем доме в роли второй жены мужа пусть даже знакомую женщину оказалось невыносимо больно. Больно и оттого, что ее родители в своей жизни, долго не имея детей, к подобным решениям проблемы никогда не прибегали. Даже при условии, что она была поздним и единственным их ребенком.
Душевные муки усугублялись и тем, что изменились ее отношения с мужем. Он стал раздражительным и все чаще беспричинно повышал на нее голос. До рукоприкладства не доходило, но сегодня ей кажется, будь она в те дни хоть на толику менее покладистой, побоев ей было бы избежать.
Изменился и уклад их жизни. Он все чаще ругал ее за то, что она много времени уделяет шитью, выполняла на швейной машинке заказы клиентов. Последнее особенно сильно раздражало Анвару на фоне его низкой зарплаты сторожа одной из ташкентских мечетей. Она же, соглашаясь с его требованиями, все больше сужала круг своих заказчиков.
Запреты дошли и до ее отношений с соседями. Муж категорически запретил ей общаться с ними. А они не удивлялись тому, что она, всегда приветливая и общительная, согласилась с этим. Не удивлялись оттого, что оправдывали себя пониманием причины — ее необходимость иметь на нее большое влияние. Главное, что он не бьет и не бьет ее, а она не беспокоит соседей своими криками. И вообще, внешне

нее благополучие махалли они сохраняют, считают верующими людьми.
Категоричный запрет Анвара прозвучал и в отношении просмотра ею телевизионных программ. Она и в этом подчинилась ему, не понимая, что, сужая ее связь с внешним миром, он все больше фокусирует ее сознание на подчинении своей воле. Кстати, к выводу о его некомпетентных рассуждениях об исламе она пришла уже в тюрьме, когда впервые услышала имама, беседующего с такими же, как и она, женщинами-заключенными.
Но в те дни второй половины 2003 года все происходившее она оправдывала тем, что на Анвару действует атмосфера набожности его места работы в мечети. Не исключала она и влияния на него его новых знакомых, которые стали появляться в их доме после смерти ее матери. Этих гостей она боялась, чувствуя сердцем исходящую от них

связывала в силу своей полной аполитичности, не представляя себе, что кто-то решится на изменение существующего государственного строя. В этом я убедился, спросив ее мнение о современном халифате. В ответ она со слезами в глазах попросила меня не задавать ей именно этого вопроса: «Я настолько неграмотна в исламе, — произнесла она, успокоившись, — что любые попытки Анвара разъяснить мне, например, некоторые факты из жизни Пророка заканчивались нашей ссорой. Понимаю, я просто женщина-мусульманка, и мне совершенно безразличны ваххабиты и хизбутахрировцы. В этом я ничего не понимаю и понимать не хочу. Я просто не отношусь ни к той, ни к другой категории».

Неспособность двух своих жен к восприятию внушаемых им религиозно-политических комментариев, с одной стороны, раздражала Анвару, но в

УТРОМ 31 МАРТА 2004 ГОДА УЗНАЛА ОТ АНВАРА, ЧТО В РЕСПУБЛИКЕ ПРОГРЕМЕЛО НЕСКОЛЬКО ВЗРЫВОВ. В ТО ЖЕ УТРО МУЖ ВПЕРВЫЕ СКАЗАЛ ЕЙ, ЧТО ОН ЧЛЕН «ДЖАМОАТА», В ЧЬЮ ЗАДАЧУ ВХОДИЛО СОВЕРШЕНИЕ НЕСКОЛЬКИХ ТЕРРОРИСТИЧЕСКИХ АКТОВ.

угрозу своему непростому женскому счастью.
Больше всего ей не нравилось то, что гости и муж часами шептались, после чего он еще более ужесточал свои «религиозные» требования, предъявляя их не только ей, но и ее дочери и второй жене.
Нет, она не связывала посещения гостей своего мужа с какой-либо антиконституционной деятельностью. Не

большой степени и устраивала. Равно как и их слабохарактерность, не говоря уже об их готовности полностью подчиниться его воле. Все это устраивало настолько, что в один из дней января 2004 года он без разъяснений потребовал от нее начать шить из джинесовой ткани «фартуки» по выкройке, принесенной в их дом одним из гостей. Она начала шить, не подозревая, что в каждую «готовую продук-

(Продолжение следует).
Айдын ГУДАРЗИ.

ИДЕОЛОГИЯ ТЕРРОРИЗМА

АДАБИЁТ. САНЪАТ. МАДАНИЯТ.

КЛУБ – МАДАНИЯТ ДАРГОҲИ

Посбоннинг вазифаси ўта жиддийлик ила доимий равишда ҳарбий Низом талаблари асосида ҳаракатда бўлишни талаб этади. Унинг ҳар бир фаолияти белгиланган режага кўра амалга оширилиши сир эмас. Бу – қатъий интизом, бир сўз билан айтганда, фидойилик демекдир. Шунга кўра Қуrollи Кучларимизда шахсий таркибининг дам олиш соатлари ҳам катта эътибор қаратилган. Ҳарбий қисмлардаги клуб бошлиқларининг асосий вазифаси айнан посбонларнинг маънавий озққа олишлари ва маданий ҳордиқ чиқаришларига имконият яратиб беришдир. Бунинг учун ҳарбий жамоалардаги клублар – маданият даргоҳларига тажрибали офицерлар етакчи этиб тайинланиши бежиз эмас. Чунки ушбу вазифадаги ҳарбий хизматчилар янги-янги гоёлар асосида тадбир ва кечалар учун сценарийлар тузиш, фақатгина куй-қўшиқдан иборат қўвонқ давралар эмас, балки ҳарбий хизматчиларнинг билим ва иқтидорларини юзга чиқарувчи турли мавзудаги интеллектуал ўйинлар ўтказиш, янги мавзудаги тадбирлар тайёрлаш, бир сўз билан айтганда, яратувчанлик талаб этилади. Мотоўқлар ҳарбий қисмининг клуб бошлиғи капитан Шохрух Пирматов ўз вазифасига масъул билан ёндашувчи мана шундай иқтидорли офицерлардан. Уни айнан ушбу вазифада хизмат қилаётганига мана тўрт йил бўляпти.

ушбу хизматни батальонда давом эттириди. Интилувчан офицердаги фойдаланиш ва билимдонлик ҳисобга олиниб, 2003 йилдан ҳарбий қисм клуб бошлиғи вазифасига масъул этиб тайинланди. Посбонларимизни маданий ҳордиқ, маънавий озққа олишлари учун ҳарбий жамоамизда барча шарафлиқ яратилган, – дейди капитан Пирматов сўхбат жараёнида. – Кутубхонамиз доимо ҳарбий хизматчилар билан гавжум. Мудофаа вазирлиги тарбиявий ишлар бош қармаси томонидан клубимизни замонавий ахборот техника воситалари билан таъминланиши, катта имкониятларга эга бўлиши-мига замин яратди.

Тадбирлар, турли хил интеллектуал ўйинлар, қизиқарли баҳс ва танловлар ҳақида тўхталганим бўлсам, буларни доимо янги-янги мавзуларда олиб боришга ҳаракат қиламиз. Ва албатта, буларнинг барчаси видео тасмаларига эътиборини қўйиб, киномеханигимиз томонидан посбонларимизга қайта намойиш этилади. Шунингдек, ҳар ҳафтанинг шанба ёки якшанбада посбонлар ўртасида «Энг яхши қўшиқчи» кўриқ-танловини ўтказишни белгилаганимиз. Ушбу танлов сабаб йигитларимиздаги истисод қирралари юз-

га чиқмоқда. Бошқа ҳарбий қисм посбонлари билан ўтказилган «Балли, йигитлар» беллашувида эса бизнинг жамоа посбони биринчи ўринни эгаллади. Клубимиз томонидан нафақат ҳарбий хизматчилар, балки уларнинг оила аъзолари учун байрам тадбирлари ва турли мавзудаги йиғинлар доимий равишда ўтказилади. Буларнинг ҳар бири устида тўхталиб ўтиш қийин албатта. Умумий қилиб айтганда бўлса, клубимиз олдинга кўйган асосий мақсад – посбонларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларига маданий ҳордиқ олишлари учун кенг имконият яратиш.

Капитан Шохрух Пирматовнинг ҳарбий қисм маданият даргоҳида олиб бораётган ишлари шахсий таркиб томонидан эътирофга лойиқ эканлигига гувоҳ бўлди. Бу борада ёш ва ўз ўрнида тажрибали офицернинг, айтиш жоизки, истисод қирралари ҳақи олдинда. У хизмат фаолияти давомида посбонларга янги-янги йўналишларда маданий-тарбиявий тадбирлар тақдим этишига шубҳа йўқ.

Зулфия ЮНУСОВА, Комолиддин ТЎРАЕВ суратга олган.

ФАЙЗЛИ БЎЛАР БУНДА УЧРАШУВ

Ўзининг бетакрор ижоди билан кўпчиликнинг кўнглидан жой олган сеvimли шоиримиз Зулфия Муминова тез-тез аскарлар даврасида бўлиб, уларни янги шеърларидан баҳраманд этишни анъанага айлантирган десак, хато қилмаймиз. Яқинда шоира офицер Нурилла Обидов хизмат қилаётган ҳарбий қисмда бўлиб, юртининг оловқалб ўғлонлари билан дилдан сўхбат ўтказди.

– Юрт қорига камарбаста бўлиб, халқимиз оқибатини йўлида хизмат қилаётган посбонларга ҳурматим ниҳоятда кечис, – дейди шоира. – Сара-тонининг иссигида кунни тунга улаб, юртимиз сарҳалларда мардонвор турган, Ватанга садоқатли ҳарбийлар билан ҳар қанча фахрланасан, кам. Чунки улар ўларнинг заҳматли хизматлари эвазига, тинч-осойишта ҳаётини таъмин қилишмоқда. Доимо янги ижод намуналарини азамат ўғлонларга илҳаман. Уларнинг кўнглини шод айлашга ошқаман. Чунки, аскарлар даврасидаги ҳар бир учрашувнинг фойзи булса.

Мудофаа вазирлигининг давлат ва жамоат ташкилотлари билан алоқа боғлаш бошқармаси ҳамда Республика хотин-қизлар кўмитаси ҳамкорлигида ташкиллаштирилган «Авлодлар учрашуви» деб номланган ушбу тадбирда шоира Зулфия Муминова билан

бир қаторда, республика «Маҳалла» жамғармасидан Садриддин Ҳасанов, Мудофаа вазирлигининг ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари билан ишлаш бўлими бошлиғи Ойниса Нодирова каби кўплаб меҳмонлар иштирок этди.

Тадбирни Мудофаа вазирлигининг бошқарма бошлиғи офицер Исмоил Иноятов кириш сўзи билан очар экан, юртимиз ҳарбийларига айниқса, аскарларга яратилган бугунги имкониятлар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтди.

– Биз аскарлар даврасида бу каби учрашувларни имкон қадар кўпроқ ўтказиб боришга ҳаракат қиламиз, – дейди Ойниса Нодирова. – Ижодкорлар иштирокидаги тадбирларнинг аҳамияти шундаки, ҳар бир мулоқот орқали посбоннинг маънавий олами бойиб, дунёқараши кенгайди.

Кўтаринки руҳда ўтган давра сўхбатига Республика хотин-қизлар кўмитаси етакчи мутахассиси Зулфия Муминованинг мардлик, ватанпарварлик руҳидаги гўзал мисралари ўзига хос фойз киритди. Айниқса балоғат ёшидаги йигитлар учун унинг она сифатидаги маслаҳатлари фойдалан холи бўлди.

– Армияга келмасдан аввал бу ерда ижод аҳли билан жонли мулоқот ўтказишни сира кутмаганим, – дейди яқиндагина сафга қўшилган олдий ас-

кар Дилшод Алимов. – Мақтабда ўқиб юрган кезларим, Зулфия опанинг шеърини тўпламларини сеvim ўқидим. Бугун унинг ўзини кўриб, юзма-юз мулоқот қилганимдан жуда хурсандман. Ижодкорлар билан имкон қадар кўпроқ учрашувлар ташкиллаштирилса, биз бундан мамун бўлардик.

Ушбу тадбирнинг фойзли ўтганини аскарлар юзидан кушайфият аке эътириб турарди. Қуrollи Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли жамоаси тайёрлаб келган балдин дастур уларни янада шод қилди.

Халида БЕКНАЗАРОВА, Темур КАРИМОВ суратга олган.

ОНА ДУОСИ

...Қишининг совуқ кунинда она ўғлидан сандал ясаб беришни сўрабди. Бу истакни бажонидил қабул этган ўғил астойдил ишга киришибди. Пешиндан сўнг ясаган сандални олиб, онасининг хузурига ошқибди.

Она кўзи нурунинг қўлидан иш келиб қолганини кўриб, ичида роса қувонибди. Бирок сездирабди. Танчанинг у ёқ-бу ёғини кўрибди-да, бир оз паст бўлиб қолганини айтибди. Ўғил кечирим сўрабди. Худди онаси айтгандек катталлик сандал ясаб, яна қошига келибди.

Она бу гал сандалнинг жипшай катта ва қўпол бўлиб қолганини айтибди. Ўғил дарҳол орғига қайтиб, учинчи сандал устидан иш бошлабди.

Шундай қилиб, ўғил ҳар сафар иштиёқ ва меҳр билан олдингисидан кўра ашироқ танча ясаб келтирар, она эса синчковлик ва зукколик билан ундан бир камчилик топаверар экан.

Ниҳоят, ўғил ўн тўртинчи танчани ясаб келибди. Она қаршида қўллари кўксига таъзим билан амр кўтиб турган дилбанднинг нури чеҳрасига боқиб, кўзларига ёш олибди.

Аслида ўғли ясаган сандалларнинг биринчисидек ёққанини, унинг сабр-қаноати, чидам ва бардошини синаш учун неча бор қайтарганини, ишдан атайин камчилик топганини айтиб, қўллари очиб, ўғлининг ҳаққига яхши дуолар қилибди.

Ўзбек киноси

«ҲАЁТ ҲАЛИ ОЛДИНДА»

Ўзбек кино ихлосмандларига ўзининг ёрқин ижоди билан таниш бўлган Фурақат Файзиев мана шундай ном билан аталган янги кино картинани мухлисларга тақдим қилиш арафасида турибди. «Ўзбекистон» миллий агентлиги бюромасига кўра «Ўзбекфильм» студиясида тасвирга олинган мазкур балдин фильмда дўстлик, севги каби беғубор туйғулар асосий гоё сифатида калдрга кўчган. Лекин тақдирнинг беаёв синовлари, унинг аччиқ алами фильм қаҳрамонларининг ҳам бошига тушди. Ҳаётга тушқунликка тушмай, ўзларининг ёрқин келажакларига ишона олган ёшлар қийинчиликларни мардонвор енгиб ўтиб, қўзлаган мақсадига эришишди. Бунга мисол сифатида фильмнинг асосий қаҳрамонларидан бири Лола образини келтиришимиз мумкин. У олдий оилада улгайган масъума ўзбек қизи. Шароит қозоси билан ёш қиз ўз севгисидан воз кечиб, ҳатто отасидан ҳам кекса бадавлат бир кишига турмушга чиқишга мажбур бўлади. Кўп ўтмай ундан фарзанд ҳам кўради. Пок севгисини қалбининг қайсиқир бурчагига асрай олган Лола йиллар ўтиб, севган йигитини учратади... Бундан ташқари, картинанинг

асосий қаҳрамонларидан бўлган Қобил, Саттор ва Наби образларини олайлик. Ҳаётда уларнинг ҳам бошига не кунлар тушмайди, дейсиз. Ажралмас уч дўст буларни сабот билан енгиб ўтади.

– Бу фильмни суратга олишда бизга дават ташкилотлари, вазирликлар яқиндан ёрдам берди, – дейди постановкача режиссёр Фурақат Файзиев. – Айниқса, Мудофаа ва Ички ишлар вазирликлари, Тошкент олий умумқўшин кўмондонлик билим юрти, Чирчиқ олдий танк кўмондонлик-муҳандислик билим юрти ҳамда Ўзбекистон Тазқавнод Ассоциацияси жамоаси кўмагини таъқидлаш лозим. Ҳар бир кадрнинг муваффақиятида уларнинг ҳам ўзига хос ҳиссалари бор.

Фильмнинг воқеалари Чирчиқ ва Фазалкент шаҳарларида тасвирга туширибди. Уни тасвирга олишда тажрибали оператор Султон Мирзаамедовнинг хизматларини алоҳида таъқидламоқ лозим. Жуда кўплаб фильмлар суратга олинаётган бир паллада янгича услубда ёшлар ҳаётини ҳикоя қилувчи мажбур қизиқари фильм тез кунларда катта экранларда томошбинларга намойиш қилинади.

Карина ҚУРБОНОВА.

Праздник классической музыки

ВЕЛИКИЕ ПРЕМЬЕРЫ ВЕЛИКОГО КОМПОЗИТОРА

На протяжении всего октября в Государственной консерватории Узбекистана проводились творческие вечера, посвященные 100-летию российского композитора Д.Д. Шостаковича. Бессмертные композиции, в свое время потрясшие мир, обрели новое звучание благодаря кропотливой работе студенческого симфонического и камерного оркестров и тонкому чутью их художественного руководителя и дирижера Улугбека Имамова.

предсказуемые творения. После шумного успеха балетов «Золотой век» и «Болт», романтический уютно-вечера, посвященные 100-летию российского композитора Д.Д. Шостаковича. Бессмертные композиции, в свое время потрясшие мир, обрели новое звучание благодаря кропотливой работе студенческого симфонического и камерного оркестров и тонкому чутью их художественного руководителя и дирижера Улугбека Имамова. Два фрагмента из музыки к художественному фильму «Овод», камерная симфония в пяти частях, посвященная памяти жертв фашизма и войны, концерт для виолончели с оркестром № 1 в четырех частях... В эти и других сочинениях современных средствами инструментальной музыки воплощен сложный духовный мир художника-гуманиста XX века, реалистично отраженный в игре наших виртуозов: протест личности против тирании, переживание неотвратимости смерти, просветленная лирика. Именно эти качества выделяют творения Д. Шостаковича из ряда шедевров мировой классики. Впервые критика заговорила о великом композиторе как о художнике, способном восполнить пустоту, образовавшуюся в русской музыке вследствие эмиграции С.В. Рахманинова, И.Ф. Стравинского, С.С. Прокофьева, после премьеры его дипломной работы – симфонии № 1. Уже в этой юношеской партитуре проявилась склонность Шостаковича к иронии и сарказму, к внезапным, драматически насыщенным контрастам, к широкому использованию мотивов-символов, часто подвергаемых радикальным образным и смысловым превращениям. Жизнь этого человека как две капли воды похожа на его необузданные, не-

Время идет, но бессмертная музыка Шостаковича продолжает заставлять сердца биться в бешеном ритме, унося слушателей в потоке эмоций за пределы человеческого понимания. По-прежнему не смолкает аплодисменты, не увядают цветы, брошенные на сцену... Все так же, как и много лет назад, в дни великих премьер великого композитора.

Виктория АБДУРАХИМОВА.

ҲАРБИЙ БЎЛДИМ

Қалқон бўлиб юртимга, Хизмат қилгим келарди. Қўксимдан бу орзум Ота-онам биларди.

Ҳарбийлик синовига, Чақирув қозғ келди. Шу кўннинг уйдаёқ, Бугун маҳалла билди.

Қўлдан буён кутардим, Ушбу оналарини ўзим Албат ҳарбий бўламан Бу янги йигитлик сўзим.

Аҳди бериб юракдан, Чақирувга отандим Минг бир синовдан ўтди. Онгиму, ақлу таним

Тишлаб бўлингач онни, Бугун қилдоқ кузатди. Онам ўлиб кучоқлар, Қимлар қўлини узатди.

Шундан кейин бошланди, Ҳарбийга юришлар ҳам. Жудаям барвақт экан. Эрталаб туришлар ҳам.

Нима бўлса ҳам энди, Чекинмайман ҳеч қачон. Чунки азиз Ватанга, Бўламан жасур посбон.

Исфандиёр ХУШВАҚТОВ, шартнома бўйича хизматчи.

Опиқлаб олгандай тарихнинг юқин, Маҳобатли улар биз чўққан симон. Ёмгирдан ивиган, вазину сокин, – Шаҳидлар ёдига қурилган макон.

Не-не улугларнинг руҳи кезар жим, Уларнинг қисмати бизга андоза. Юрт учун жонини фидо этса ким, Оломон халқ бўлиб, очаркан аза.

Соқиллик ястаган мусича мисол, Инсонлар шу ердан топмиш ҳовлат. Тилаги анорнинг сувилек зилол, Ўтганлар руҳига айлар тиловат.

...Ёмғир ҳам ёғмоқда – фалакдан ҳиммат, Кўнгли туборини юмюклик учун. Ҳойибдан келмоқда энг буюк ҳикмат, «Ҳақнинг ҳақлигига гувоҳ кун – бу кун»

Зокиржон БОЙХАНОВ.

Тақдир сўқмоқлари

ХАЙРИХОННИНГ ҚУВОНЧИ

Ёш оила бошлиғига омад кулиб боққан, атрофида бир ишорасига маҳтал мулозимлар... Орузбека ана шундай сурурли кунларда дунёга келди.

Олдийгина Тўрадан Тўрабек Мирзоевич даражасига кўтарилган йигитнинг ошана-оғайиллари кўпайганидан кўпайган эди. Ичкилик сув каби оқадиган баъзиларнинг кети кўринмасди. Орадан беш йил ўтиб қизалоқ дунёга келди. Чақалоқ шунчалик чиройли эди-ки, қараган сайин... унинг ҳисси, бошқаларга ўхшамаслиги билиниб турарди. У ақли заиф бўлиб тузилган эди.

Бу ҳолат Тўрани хушёр тортирмади. Баттар ичкиликка ружу қўйди. Тўрани уйда она-бола юрак ҳовучлаб кутадиган бўлдилар. Ҳайдовчи йигит уларга раҳми келганидан ўзича маслаҳат берган бўлди:

– Янга, хўжайинининг «кайфлари бўлса, сингални қаттиқроқ босаман, шунда сиз болаларини олиб қўшилариникига чиқиб турсиз.

Рисолат бош ирғаб қўя қолди. Кўнглининг туб-тубидан бундай қилолмаслигини англаб турарди. Қўни-қўшни олдига эрининг обриси тўкилиши мумкин, онла шаънига ҳам яхши гап бўлмайди. Ичамаган вақтлари ундан яхши одам йўқ. Бунақа пайтда ҳовли орқасидаги боғлариде ўтириб турсалар ҳам бўлади. Аёл ҳамон калтак зарбидан зирқираб турган қўллари билан

тарсаки изи қолган юзларини силаб шуларни хаёлидан ўтказди.

Куилар гоҳ ундай, гоҳ бундай ўтиб боради. Қизалоқ уч ёшдан ўтиб қолди. Рисолат яна ҳомилдор эди. Кейинги пайтда она-болаларнинг боғда ўтириб куттишлари кўпайган эди. Шундай кунларнинг бирида эрининг даргазаб овозидан чўчиган аёл жон ҳолатда боласини кўтариб, каттасини юлқилагудек қилиб, бог томон югурди. Қўрқувдан ўзини йўқотаётган аёл аввалига беллагани орғиққа эътибор қилмади. Вақт ўтган сайин орғиқ кучая бошлади. Ойенининг қийнаётганини кўрган бола синглисини ўзи кўтариб олди. Хайрихон уч ёшдан ошган бўлса-да, ҳамон юролмасди. Улар уйга киришганда Тўра ухlab қолган эди.

Бир амаллаб диванга етиб олган аёл секингина ўғлини чақирди:

– Орузбек, вақт алламаҳал бўқолди, ётиб ухла... Рисолат гапини тугатолмай ингради.

– Ойижон, аммамлари чақириб келаман, улар дўхтир-ку. Сизни бир пасда даволаб қўйдилар.

– Уйлари узоқ, хавотир оламан, болажон... – Тўрткўзни етаклаб оламан... – болакайнинг охириги сўзлари ҳовлидан ичкарига эшитилмади. У югуриб кетганди.

Рисолатни оғир аҳволда шифохонага кел-

тирдилар. У кўп қон йўқотганди. Шифокорлар ҳомилани олиб ташладилар.

Аёлга уйига кетишга руҳсат берган бўлсалар-да у халқ анча мадорсиз эди. Шу кунин Орузбекининг аммаси уларникида қолди. Болакай бундан хурсанд бўлди. Ҳадемай даласи ҳам ишдан қайтди. Дастурхон бошида ҳаммалари деярли сўзсиз ўтирдилар.

– Кўп сакрилма, халқ яна ўғиллар кўрамит, тўйлар қиламиз... – деб бошлаган даласининг гапи озгина қолди.

– Шундай ивчи юришларингиз бўлса бунақа кўргилдилар бўлаверарди, албатта, – аммаси зўрга ўзини босиб ўтирган экан яна гапига кетди. – Акажон, Хайри сизга сабоқ бўлмадимми?! Ўлмай тугилса ҳам Хайридан пеш бўлмасди болангиз. Яхши ҳамки гўдақини Орузбек бор экан, бўлмаса мастлик билан ухlab, тонгда чапак чалиб қолаверар эдингиз «гулим»дан айрилдим, деб...

Орузбек аммасига ҳайратланиб тикилди. Ҳамиша майини, юмшоқ гаширадиган аёлни ҳозир таниб бўлмасди. Даласи ҳам ёш болалек бошини солиштириб, ер чизиб қолган эди. Орага тушган сукунати Хайрининг ора-чора буювбува қилиб ўзинча гашириб қўйиши бузарди. Тўра оғир кўзларини бошқа хонага ўтиб кетди.

Рисолат анча вақтгача ўзига келавермади.

Хайрига қараш бутундай Орузбекининг зиммасида қолди. Кечқурун сингличасини онаси ёнида ухлатиб, ўзи ҳам уй бурчигада дарс қила бошлади. Шу пайт эшик очилиб, бусағада даласи кўринди. У хил чайқала ётганга ўхшарди. Болакай учиб ўридан турди-да онаси билан синглисини етган томонга орқасини ўтириб, қўллари икки ёққа ёйди. Унинг шу туриши ҳимояга чўлланган митти жониворга ўхшарди. Тўра уй ўртасида тек қолди. Уни хайрига солган нарса тўшаккага аёлнинг қўрқув тўла, «ҳимоячи» ўғлининг ҳар парсага тайёр ингоҳлари эди.

– Негадир мазам тайёр ингоҳлари эди.

Креслога чўққанча «улар мени маст деб ўйлашди, наҳотки, уларни шу даражада бездириб қўйдим» деб алам билан хаёлидан ўтказди. Уйқуси келмай яна болалари ёнига қайтди. Улар ҳам ухлашмаган эди. Бориб ўғлининг елкасидан кучди:

– Хонангга чиқиб ухлайвер, полвоц, ойинг билан синглингга ўзим қарайман, – деди.

– Хайригиз тез-тез тагини хўллайди... кейин сиз эрталаб ишга ҳам боришингиз керак... – Хавотир олма ўғил, энди бир ой давомида барча уй ишларини ўз зиммасига оламан. Орадан йиллар ўтди. Орузбекни уйлаш тадориги бошланди. Онаси аввал ўғлининг кўн-

лига қўл солиб кўрди. Номзод бор экан. Муҳаббат исмли олдийгина оиланин қизи.

– Мен розиман, аммо далаг тежимиз эмас экан, деб қолмасиканлар-а? – иккиланиб сўради ойнаси.

– Ойижон, бу уйга келадиган қиз ҳаммамиздан ҳам кўра Хайригизга меҳрибонлик курсата оладиган бўлиши керак. Унга меҳр курсата олма, демак, ҳаммамизни кўнглимизни ола биллади.

Далам рози бўладилар, мана кўрасиз. Биз бирровларнинг мол-давлатига муҳтож эмасмиз. Муҳаббат – меҳрибон қиз.

Ўй ташишлари ҳам ортда қолди. Келинчақ илк бор ҳовлига чиқди. Ҳовлининг қоқ ўртасида қан-қатта қиз галати овозда аплашарларини уйнаб ўтирарди. Бу Хайри эди. Келинчақ унга қараб юрди. Қиз либослари турли рансларда жинирлаб турган келинчаққа қараб анграйди. Келинчақ унга уч бора таъзим қилди. Хайри эса оғзидан сўлақлари оқиб, қувонч билан чапак чалиб юборди. Шундан сўнг келинчақ бориб уш ўридан турғизди. Опоққоқ дастурмоли билан қизин худди ёш боладек эркалатиб, юз-кўзларини артиб қўйиб, уйига етаклади.

Бу ҳолатни кузатиб турган уч инсон эса ички бир қонқилиш, мамнуният билан бир-бирларига боқдилар. Инобат НОДИРШОҲОВА.

ДЕВУШКА НЕДЕЛИ

Учителя, родители Камилы Бадьковой предрекали ей после школы успешное поступление в высшее учебное заведение. Но она выбрала свой путь — армию. Уже более года она служит в рядах Вооруженных Сил Республики Узбекистан и нисколько не жалеет об этом. Камилла отлично освоила воинскую специальность планшетиста и уже может качественно и в срок выполнять различные учебно-боевые задачи.

В свободное от службы время любит заниматься спортом, читать художественную литературу. Свое будущее связывает только с армией.

Милые девушки! У каждой из вас есть шанс разместить свою фотографию в одной из самых популярных рубрик нашей газеты и стать «Девушкой недели» «Ватанпарвара»!

Отправьте на адрес редакции свое лучшее фото (цветное, размер не менее 10x15 см). В краткой форме расскажите о себе, о своих увлечениях, жизненных ориентирах и предпочтениях. Обязательно укажите свой почтовый адрес и контактный телефон (эта информация только для редакции, ее конфиденциальность мы гарантируем).

Ну а та девушка, чья фотография соберет наибольшее количество откликов читателей, станет обладательницей нашего приза.

НАЧАЛ РАБОТУ ДИСКУССИОННЫЙ КЛУБ

Согласно Постановлению Президента Ислама Каримова от 10 октября этого года о поддержке общественного движения молодежи «Камолот» и дальнейшем повышении эффективности его деятельности, Сурхандарьинским областным советом движения проводится ряд мероприятий. Одним из них стала организация при совете клуба «Дебаты».

В первом занятии клуба приняли участие работники Термезской городской прокуратуры. Речь на нем шла о предупреждении преступности среди молодежи, привлечении к общественно-полезному труду молодых людей, не занятых учебой и работой.

Подобные беседы на волнующие молодежь темы будут организовываться в клубе «Дебаты» регулярно, к ним будут привлекаться представители соответствующих государственных и негосударственных организаций.

Х.МАМАТРАЙИМОВ,
корр. УзА.

КЎШИҚЛАРДА ВАТАН МАЙИ

Манзура Раҳмонованинг ушбу шеърда онанинг юрак дарди, посбон ўғлига илтижоси акс этган. Уйлаймизки, у чиройли кўшиққа айлана олади.

ОНА МАКТУБИ

Умидларим сендан бир жаҳон,
Юрагимда ширин ҳаяжон.
Минг бор шукр улгайганимга,
Аскар бўлиб, юртга болажон.

Бир умрга ўз юртингни сев,
Умринг ўтсин ўз халқингни деб.
Оқламанг ишончини сен,
Бу дунёга нима қилдинг кеб.

Болажоним кўзим гавҳари,
Бўл юртингнинг ватанпарвари.
Хатлар ёзинг, мард йигитлардек,
Фақат тинчлик бўлсин хабари.

Содиқ бўлгин юртга умрбод,
Ва шундай деб қилгин қасамёд.
Сендан қолсин чиройли ҳаёт,
Халқинг севиб, сени қилсин ёл.

ЧИНАКАМ БАХТ КАЛИТИ

Шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Сайфулла Назаров хизматдан қайтиб, қадрлон оиласи бағрига келгач, азиз фарзанди Рухшонани бағрига босди. Болажон отасининг қайноқ нафасин туйибми, бир тамшанди. Кейин ёрмили жшмайди. Еш ота боласининг муңчоқ кўзларига термулиб, порлоқ келажатини кўргандек энтивди. Ота-она учун дунёда фарзанддан ширин ким бор, ахир. Турмушига файз киритган қизалоққа икки бахтли инсон — Сайфулла билан Юлдузхон қаттиқ меҳр беришган.

— Фарзандим туғилгач, оилда менинг масъулиятим икки хисса ортди, — дейди Юлдузхон. — Бекалик билан баробар оналик бурчимни адо этишим керак. Меҳрибон турмуш ўртоғим борлигидан мамнунман. Биз барча муаммоларни биргалашиб бартараф этамиз, бир-биримиздан яширадиган сиримиз йўқ. Эҳтимол шунинг учунми, турмушимиздан барака, оиламиздан тотувлик аримайди.

— Сиз ҳарбий одамнинг аёлисиз. Баъзан хизмат тақозоси билан бошқа шахарларга кўчишга тўғри келади. Бу қийинчиликларни билатуриб турмушга чиқишга рози бўлганимизми?

— Қўнчилик шу саволин беришди. Тўғри, аёл киши учун оиласи билан кўчиб юриш машаққат. Айниқса, ёш болалари бор аёлларга қийин, аммо бу қийинчиликларни енгишга қолдир ёнинг ёнинг бўлса, буларнинг бари осон кўчар экан. Мен ростки, севган кишим билан дунёнинг у бурчагига боришга ҳам тайёрман.

Сайфулланинг ўқитувчи бўлиб ишлаётган оиласи Дилбархон ҳамкасбаси ёш ва истарали Юлдузхонни кўз тагига олиб кўйгач, укасига ерилди. Кўнги кўнгила тутангач, рисоладагидай оила бунёд бўлди. Юлдузхон асли Нишон туманидан, бошланғич синф ўқитувчиси бўлган сулув қиз 2004 йилнинг кузида қаршилик Сайфулла исми ҳарбий йигитга турмушга чиқаётганида қариндош-уруғлари кўёвнинг касб-корини эшитиб, бироз хавотирланишганди. Ахир, ким ҳам фарзандини оилаларга жўнатгани келадими? Йўқ, кўёвнинг меҳрибонлиги, қатъияти, оилаларарлиги уларнинг хавотирини батамом аритганини кўришиб турибди. Айниқса, кичкина Рухшонанинг туғилиши ўртадаги ришталарни янада муштаҳкамлади.

Ҳарбийнинг оиласи, аёли бўлиш осон эмас. Буни ҳарбийларнинг аёллари теран англашди. Яна бир жиҳати, Ватанинг асл посбонлари ёнида ҳамдам, ҳамнафас бўлишнинг ўзи бахт. Кичик сержант Сайфулла Назаров 2002 йилдан буён шартнома асосида хизмат қили келаяпти. У айни пайтда сержантлар тайёрлаш мактабида масъул вазифардан бирини адо этмоқда. Еш оиланинг бахтиёрлиги юз-кўзларидан уфуриб турибди. Биз бу бахтли жұфтлик билан хайрашар эканмиз, уларни кўшалоқ кўзумчоққа меңгиздик, илоҳо, уларга кўз тегмасин.

Нигора ШОФАЙЗИЕВА,
Комолиддин ТўРАЕВ
суратга олган.

Муҳаббат бекати

ОҚ ТЕРАК

Ҳижрон дардида девона бўлганларни эшитгансиз. Оқ теракка айланган гўзални-чи? Қадим-қадим замонларда бир овул бўлган экан. Бу овул халқи бахтиёр, азобу уқубат нималигини билмасдан яшар экан. Шу овулдан бир қиз бир йигитни севиб қолади. У ҳижронда девона бўлиб, кўп азобларни бошдан кечиради. Муҳаббат дардида девона бўлган қиз йигитга севиғи изҳор қилади. Тўй бўлибди. Ҳар қуни келинчак йигитнинг олдида турли хил либосда, пардоз-андоз қилиб, мушқу анбарлар сепиб пешвоз чиқарди. Бир зум уни кўрмаса интизорлик, соғинч бағрини ўртар эди. Йигитнинг эса парвойи фалак. Ҳатто биргина ингоҳини ҳам унга раво кўрмасди. Қиз кундузи йиғлар, тунда товланар, аммо йигит эътиборини тортолмас эди. Бора-бора йигит уйига, чимилдикқа қайтмай қўйди. Келинчак билдики, қайлиғининг кўзлари ёт бир ишқ билан ёнаётир, қўллари ёт қўлларда титраётир.

Бевафоллик. Кўзларига дунё тор келди. Келинчакнинг ҳуши йўқолди. Ўша тонг у дунёсидан, муҳаббатидан кечди. Вужуди оташ телба алфозда овул четидаги теракзорга судралиб борди. Қўкка буй чўзган теракни қўллари билан маҳкам кучди. Унинг қалбидаги ҳарорат теракнинг япроқларига ўтди. Ишқ кутган кўзлари япроқларга айланибди. Бўса кутган лаблари хазондай ерга тўкилибди. Ер қўллари силовчи қўллари оппоқ ва ғозик новдаларга айланибди.

Ўшандан буён оқ теракнинг япроқлари титраб турармиш. Шундан буён улар хиёбонларда, анҳор бўйлариди, йўл ёқалариди бирор йигит хиёнат қилмасин, мен ҳижронни кўрмайин, дея қўкка талпиниб туришар экан. Шунинг учун ҳам терак йиллар давомида азобларга чилаб, баданига ўйиб ёзилган ошиқлар исмини кўтариб яшар экан.

Ҳижрон мана шундай пайдо бўлиб, тунда яралган экан. Мана шундан кейин қизлар йигитларга севиғи изҳор қилмайдиган бўлибди. Бу йигитларга буюрилганмиш.

Ирода ШАРИПОВА.

Страницы истории

ПЛИТА С ИСЧЕЗНУВШЕГО МИНАРЕТА

В 1900 году на развалинах Куя-Ургенча в основании одной из башен была обнаружена уникальная свинцовая плита с арабской надписью. Хивинский ханом Сейид Мухаммад Рахимом она была передана в дар Амударьинскому музею в г. Петро-Александровске (ныне г.Турткуль). Профессор-пюрколог Н.Катанов, сделав точный перевод надписи, прочитал на ней имя строителя минарета — хорезмийского правителя Абу-Аббаса Мазмуна II, увековеченное на плите, и дату — 1010 год.

Благодаря своему географическому положению Хорезм издравна являлся центром древнейшей культуры. Как и другие области Средней Азии, он пережил периоды взлета и упадка. Судя по сообщениям арабских авторов (Ибн Фаллана и других) и по данным археологических раскопок, та эпоха была временем расцвета Хорезма. Правитель Мазмун ибн Мухаммад в 995 году объединил Хорезм. Его преемник Мазмун II уделял большое внимание развитию ремесел и торговли. Арабские историки X века описывали Хорезм как богатую сельскохозяйственную страну с развитым сельским хозяйством.

Ургенч, который местное население называло Гурганджем, в X веке был большим городом, крупным торговым, ремесленным центром, связующим Среднюю Азию с Кавказом, Поволжьем, Ираном и далее с Индией, Китаем, Ближним Востоком. В конце X века Ургенч становится столицей Хорезмского государства. В нем жили и творили такие великие ученые, как аль-Беруни, Абу Али ибн Сино и другие. В архитектуру в этот период внедряется монументальный стиль, преимущественно в строительстве мечетей и мавзолеев, что свидетельствует о высоком мастерстве и художественном вкусе древних зодчих. Минарет, возведенный по приказу хорезмийского правителя Мазмуна II, относится к этому периоду. В феврале 1017 года во время дворцового переворота правитель погибнет. В том же году, воспользовавшись феодальными смутами, Хорезм захватил Махмуд Газавани.

Когда минарет был разрушен, неизвестно. Возможно, это произошло во время политических смут, охвативших Хорезм после смерти Мазмуна II, а скорее всего, во время нашествия монгольских орд под предводительством Чингизхана в начале XIII века, когда в огне пожаров были разрушены многие города Средней Азии, в том числе и столица Хорезма город Гургандж (1221 г.).

В 1903 году плита поступила в Ташкентский публичный музей, ныне Государственный музей истории Узбекистана Академии наук республики, где и находится по сей день. О времени и обстоятельствах ее поступления в музей упоминается в сообщении хранителя музея И.Плитта, опубликованном в «Протоколах Туркестанского кружка любителей археологии». В нем автор рассказывает о поступивших в музей археологических предметах, в том числе и об особо ценной плите, которая с тех пор хранится среди экспонатов.

Подготовил Сергей БУДАЕВ.

ПАРКЕНТНИНГ БОЛ-ШАРБАТЛАРИ

Нуроний қарияларимиз ақраб кириши билан куз оёқдаб қолди, бу ёғи қишининг нафаси келади, дейишади. Дарҳақиқат, шундай. Бугун дала ва болларда қолган сўнги ҳосилини шижоат билан йиғиб-териб олаётган ҳамюртларимиз дастурхонда узумнинг ўрни бўлачак. Бозорларимизда расталарни яшиятиб турган қора кишимши, тоғийи узумларининг нархи ҳам жулда қиммат эмас. Бу йилги тўқинчилик, мевасабзавотларнинг мўллиги халқимиз фаровонлигини янада оширди. Пойтахт вилоятининг Паркент туманида етиштирилган узумларнинг доғи баланд. Айни пайтда хуеусий тадбиркорлар туфайли қўшни давлатларга ҳам етиб бораётган узум ва майизлар Паркентнинг номини кенг ёймоқда.

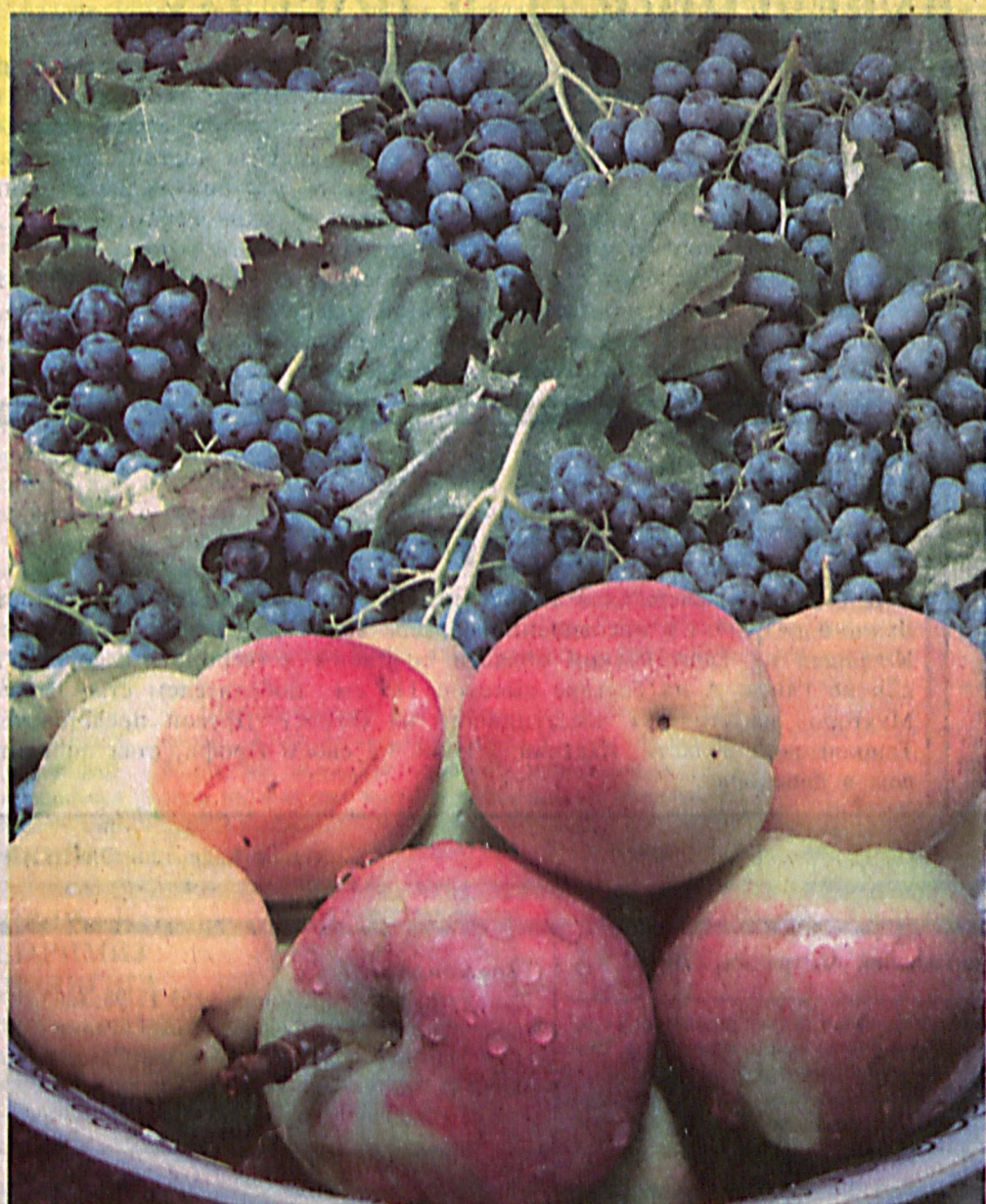
Паркент тумани ташкил этилганга бу йил саксон йил бўлди. Тарих учун қисқа давр ҳисобланган шу муддат ичида туман аҳолисининг турмуш тарзи, маданий савияси, онги, тафаккурида ўзига хос катта ўзгаришлар содир бўлди. Бугунги фаровон ҳаётимизга замин яратган ота-боболаримизнинг жасоратини, фидойи меҳнатларини кенг тарғиб этиш ёшларини ватанпарварлик, меҳнатсеварлик, меҳр-оқибат руҳида тарбиялашда катта аҳамиятга эга.

Паркент тумани аграр хуудулар қаторига кириши сабабли қишлоқ хўжалиги иқтисодининг таянч тармоғи ҳисобланади. Туман ишлаб чиқаришининг салмоқли қисми қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етказиш ва қайта ишлаш билан боғлиқ. Туманда қишлоқ хўжалиги фаолиятга алоқадан бўлмаган оиланинг ўзи йўқ. Бу соҳа бир томондан, аҳолига оғз-овқат, саноатга хом ашё маҳсулотларини етказиб бера, иккинчи томондан, меҳнат-қашларнинг иқтисодий баркамоллигини ва фаровон турмушини таъминлайди. 11 та ширкат хўжаликлари, 300 дан ортиқ фермерлар, иختисослашган асалариччилик хўжаликлари, 6500 деҳқон ва якка хўжаликлар қишлоқ хў-

жалик маҳсулотларини етказиш билан банд. Деҳқончилик ва чорвачилик қишлоқ хўжалиги соҳасини ташкил этувчи тармоқлардир. Улар ўз навбатида, бир неча иختисосларга бўлинади. Туман деҳқончилиги галчалчилик, узумчилик, боғдорчилик, полдизчилик, картошка ва хашаки озуқа етиштиришга иختисослашган. Паркентнинг ширин-шакар узуми ва мевалари қадимдан машҳур. Хозирги даврда, несик ислим ва суғорини сувларига талабчан бўлган пахта, тамаки, каноп каби техник ўсимликлардан ташқари, Ўзбекистон дёрида ўсалган барча маданий ўсимлик турлари у ёки бу даражада туман ҳудудида ривож топган. Лекин узумчилик ва боғдорчилик туман деҳқонларининг устувор иختисоси ҳисобланади. Айниқса, паркент узумлари экологик тозаллиги, юқори шираси ва бошқа хусусиятлари билан Ўзбекистонда ва унинг ташқарисидида машҳур. Туман узумзорларида юздан ортиқ узум навлари етиштирилади. Нимранг, Сояки, Мускат, Тарнави, Изобелла, Салерави, Каберне, Ркацетели, Бажи-ширей Пино каби винобон, Шивилгон (Шивиргон), Хўжаҳан, Тонфи, Паркент, Хусайин ва кўпгина бошқа хўраки навлар кенг тарқалган. Узоқ мудат сақлашга, ҳарорат ўзгаришларига бардошли бўлган Тонфи, Паркент каби навлар экспортбиллиги туфайли ҳаминша бозори чаққон. Қадимдан ташқи ва ички бозорларда Шивилгонини навининг майизига талаб катта бўлган. Бугун ҳам у замонавий технологиялар билан қайта ишланса, жаҳон қуруқ мевалар бозоридида рақобатбардор бўлишига шубҳа қолмайди.

Ҳа, паркентлик ҳасосе шоир
Маҳмуд Тоиров ёгандек,
Ой бизнинг қишлоқда ерга қилдир,
Кўёш ҳам тоғларни ўйиб юз очар.
Паркент осмонда юлдуз уса гар
Қишларнинг кўзидан уйқулар қочар.

Нигора ЖАЛОЛОВА.

Кўнгилга ташриф

Адабиёт ва матбуот оламида «Асқад Мухтор мактаби», «Одил Ёқубов мактаби» ва «Эркин Воҳидов мактаби» деган машҳур иборалар юради. Асқад Мухтор «Гулистон» журналида, Эркин Воҳидов «Ешдик» журналида, Одил Ёқубов «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» ҳафталигида ана шундай маҳорат, жасорат ва ҳақиқий истеъдод мактабларига асос солилар. Бугун ушбу иқтидор мактабларида таълим олган ўғил ва қизлар ижодкорлар адабиётимиз ва матбуотимиз тараққиётига улкан ҳисса қўшиб келаётир.

ОЛОВҚАЛБ АДИБ

Айтишларича, таниқли адиб Одил Ёқубовни «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасига бош муҳаррир этиб тайинлаш арафасида собиқ Марказқўмага газетанинг ўша пайтдаги бош муҳаррири Асқад Мухтор билан бирга чақиришди. То Биринчиининг қабулхонасига этиб боришларича, Асқад ака гап нимадалигини Одил акага секин шипшитиб қўйди. Сўнг Одил ака қабулга кириб тасдиқдан ўтиб чиққач, қабулхонада ўтирган Асқад акага қараб:

– Саломалайкум, Асқад ака, сиз нима қилиб ўтирибсиз, – деб сўраганимиш.

– Ие, Одилжон, ҳозир бирга келдик-ку! – деганимиш раҳматли Асқад ака кулиб.

Бу ҳангоманинг бўлган-булмаганиги каминига қоронгу. Лекин Одил аканинг соддалиги, очик-кўнгиллигини эсласак, бундай ҳангомаларнинг бўлиши табиий. Аслида, машҳур ва улғу аллолар, ёзувчи ва санъаткорларнинг ҳаётларида факулда ноб воқеалар, кутиммаган ҳангомаларнинг бўлиб туриши ҳақида ўқиганимиз, эшитганимиз. Бу ҳангомаларнинг кўпчилиги латифаларга айланган.

Халқимизнинг сеvimли адиби, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Одил Ёқубов ҳаёти ва ижодида ҳам қўлтиб овуқлар, ҳангомаларни йиғса, бир китоб бўлади. Сабаби, Одил ака кулгини сеvimлидан, жуда қадрлайдиган самимий инсон. Айниқса, бирор латифа ёки қўлтиб овуқларни ўзлари айтиб, ўзлари қўлтиб овуқларни жуда ҳам очилиб кетди. Юзлари ва кўзларида беғуборлик, самимият нурлари янада жўш уради. Қўлтиб овуқларни айтиш, деган ибора гўё Одил ака учун айтилгандай. У кишининг қўлтиб овуқлари, ҳангомаси қалбидай тоза ва мусаффо.

Одил ака баъзан ўзини «қаттиқ-қўл», «жаҳиддор раҳбар» қилиб кўрсатса-да, аслида, қўнгли бўлиб, софлиги ва беғубор муҳаррир эди. Масалан, ҳамкасбларимиздан бирортаси хатоликка, камчилигига йўл қўйган бўлса, дарҳол мажлис чақириб, унга хайфсан эълон қиларди. Ва хайфсанни ҳамма курсни, деб қабулхонага остириб қўярди. Оралдан икки-уч соат ўтиб, ҳалиги хайфсан олган хондон хондонга чақириб, кўз олдига хайфсанни йиртиб ташлаб, «қалай, бошладимми?» дегандай мириқиб куларди. Сўнг жасди оҳангда: «Икки-ичи бундай хатоларни такрор-

ламанг, жон дўстим», деб чиқариб юборарди.

Газета тиражи йил сайин ўсиб бораётган ўша йилларда таҳририятга кучоқ-кучоқ хат келарди. Бош муҳаррир Одил Ёқубов барча зарур ишларни йиғиштириб қўйиб, шахсан ўзи хатлар билан бирма-бирганашиб чиқарди. Айрим долзарб мавзудаги хатларни ўқиб жараёнда ишлаб, таҳрир қилиб, нашрга тайёрланаётган газета саҳифаларига қўйиб юборарди. У кишининг ташаббуси билан ташкил қилинган «Қўнчоқ» газетасидан хатлар руқиди ҳар сонда беш-олтита долзарб мавзудаги танқидий мулоҳазалар ва тақлифлар битилган хатлар босиларди. «Бу хатларда одамларнинг дарду ташвишлари битилган. Унга қулоқ солиш, ердан бериш, дардларига малҳам бўлиш ҳар биримизнинг бурчимиз», дерди Одил ака йиғишларда кўнчиб. Шунингдек, шўро цензураси руҳат бермаган мақолалар, суд очеркларини юқори идораларга қўйиброқ қилиб ё катта раҳбарларга учурашиб, албатта, газетда эълон қилдиларди. Шу ўринда Одил аканинг ҳаётини олинган айрим ҳангомаларини эсласак.

Раҳматли Йўлдош Сулаймоннинг 60 йиллик тўйига қатнашиш учун Фарғонага бордик. Тўй кўтаринки руҳда ўтди. Эрталаб меҳмонхонада Одил Ёқубов, Неймат Аминов, Хуриш Даврон Саид Аҳмад аканинг хонасида йиғилдик. Табиийки, гап-сўзлар ўз-ўзидан қўнчиб кетди.

– Янги шипак муборак бўлсин, Саид Аҳмад ака! Қачон олднингиз? – деб сўради Неймат ака гап қўзаб.

– Бир жонини хурсанд қилганим, ўша совға қилди, – деб одатлагидай олиб қочди Саид Аҳмад ака.

– Жа, олиб қочасиз-да, Саид Аҳмад ака. Агар гапингиз рост бўлса, хонангиз аллақачон шипакларга тўлиб кетарди, – дерди Одил ака ҳозиржавоблик билан. Даврада қўнчиб янгалди.

Бир кун «Анҳор» кафеда тушлик қилиб ўтирганимизда, телевидениеда ишлайдиган олим-журналист ҳам даврамизга келиб қўнчибди. У янгида чоп этилган Одил Ёқубовнинг «Оқушлар, оппоқ қўнлар» романини завқ билан ўқиб чиққанлигини айтиб, мақтаб бошлади. Бу, табиийки, муаллифта ёки, гап орасида «Раҳмат ука, раҳмат», деб қўйди. Қўнчиб олинган романини жузъий камчиликларини ҳақида ҳам ўз фикрларини айтиётган эди. Одил ака уни шартта тўхтатиб: «Нималар деб валидирасиз ўзи, ука», дерди жаҳд билан. Ҳалиги олим-журналист гўлдираб қолди ва секин хайралиқ бўлиб турди. Маълум бўлишча, у ноўрин фикр-мулоҳазалар билдирган экан...

Мустақиллик йиллари Одил Ёқубов ижодида янги саҳифаларини очди. «Адолат манзили» романи, «Қайдааси, Марико?» ҳикояси, «Бир қошона сирлари» пьесаси, «Авлодлар ваияти» драматиси ва «Қашқадарь гурунгли» публицистик мақоласи ўқувчилар ҳамда томошабинларнинг оқ-қўнчилирига сазовор бўлди. Адибнинг олдинги асарлари каби сеvim ўқилди ва ўқилаётир. Биргина «Қашқадарь гурунгли» туркум мақолаларида Қашқадарь воқеасида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, улкан ўзгаришлар жараёнда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатаётган турли соҳа эгаларининг характерлари ёрқин лавҳаларда тасвирланган. Ана шу ҳаётини гурунглиларда барча ижобий ўзгаришларни бошлаган Юртбошимизнинг портрети маҳорат билан чиғиб берилган. Умуман, Одил ака мустақиллик мавзусида биз ёшлар ибрат олинган аjoyиб мақолалар ёзаётир. Қатор драматик асарлари саҳналаштирилди. Айтиш мумкинки, ҳали Одил Ёқубов қаламининг чўғи, ижодининг ҳарорати баланд.

Одил Ёқубов шу кунларда қўнғу 80 ёшини «Осий банди» деб номланган янги романи билан қўнчиб олмақда. Романининг дастлабки боллари «Саодат», «Тафаккур», «Жаҳон адабиёти» журналлари босилди ва қўлма-қўл бўлиб ўқилмоқда. Адабий давраларда самимий фикр-мулоҳазалар айтилмоқда. Бу ҳамма ижодкорга ҳам насиб этавермайдиган улкан бахт. Чунки ёзувчининг вазиғаси асар ёзиш, яхши асар билан ўқувчилар қалбига қўнчиш мумкин ва ёзувчиға фақат яхши ёзган асарига қараб баҳо берилишини Одил ака қўнғи қалам олганидаёқ теран тушуниб етган. Бугун машҳур адибнинг номи Абдулла Қўнғирий, Абдулла Қўнғирий, Ойбеклар қаторида тилға олинганга беғиз эмас. Бу ноёб руҳпатларға кириш учун Одил Ёқубов салкам олтинчи йил адабиётга ҳалол хизмат қилди, ўлма асарлар яратди. Биргина «Ўлғубек хаинаси» романи адиб номи адабиётда муҳрали, дунёга танилди ва бу асар қўнғи тилға таржима қўнчибди. Дунё адиблари эътироғига сазовор бўлди. Бу нафақат муаллифининг, балки адабиётимизнинг ҳам дунёвий ютуғидир.

Улуғ устозимизни муборак 80 ёшлари билан самимий қўнғи, у кишига Яратқандан сўхат-саломатлик, узоқ умр ва янги-янги асарлар қўнғи қоламиз. Ва қўнғимизни қўнғимиз қўнғи тилим қилиб: «Хорманг энди, ҳаётда ва ижодда ҳаминша одил йўл тутиб, одиллик билан оқилона асарлар ёзган Одил бобо!» деймиз.

Ашурали ЖўРАЕВ.

Театральный сезон

«ВЛЮБЛЕННЫЙ СОЛДАТ» И ДРУГИЕ...

По всему Узбекистану проводится масса благотворительных акций в этом году. Это стало бы хорошей традицией и в дальнейшем, ведь каждому из нас наверняка хочется сделать в жизни что-то хорошее. Мир не без добрых людей.

Хотелось отметить, что особенно нуждаются во внимании и доброте те, кто лишен близких людей, лишен радости семейной жизни, домашнего уюта и тепла. А это чаще всего – дети, одинокие обитатели домов милосердия, а также люди из домов инвалидов. Приятно осознавать, что про них не забывают. Хорошая традиция сложилась и в Государственном академическом Большом театре оперы и балета имени Алишера Навои. Ежемесячно здесь устраиваются благотворительные концерты, один из которых состоялся недавно. В концерте активное участие приняли ведущий солист ГАБТа Нормундин Султанов и хор Академической оперно-балетной детской студии «Солнышко», принадлежащий театру. Программа концерта была построена так, чтобы каждый зритель ощутил себя как дома, и даже не любитель классической музыки мог получить большое удовольствие. Для достижения этой цели были исполнены известные многим произведения, такие, как дуэт Прилепы и Миловзоров из оперы «Пиковая дама», романс Надира из оперы «Искатели жемчуга», «Карнавалный вальс» и другие. Особенно порадовали более зрелых зрителей любимые песни их молодости: «Вдоль по улице метелица метет», «Ах ты, душечка», «Мама», «Мне не забыть тебя», «Мое солнышко», «Влюбленный солдат». И самые маленькие исполнители из оперно-балетной детской студии подарили всем зрителям важный, запомнившийся подарок. Они спели популярный – ряд добрых, всем известных детских песен, на которых выросло не одно поколение людей. Это и «Голубой вагон», и «Антошка», и «Облака». Проведенный концерт имеет право называться «От сердца к сердцу». Просто все участники и организаторы праздника вместе радовались и делились этой радостью друг с другом.

«Мне так понравилось здесь. Я почувствовал, что о нас действительно заботятся», – говорит один из воспитанников Дома милосердия.

Хорошо, что 2006 год объявлен Годом благотворительства и медицинских работников. Хорошо, что есть люди, которые не только в этот год дарят улыбку и радость окружающим. Хорошо, что есть люди, которые с помощью своего таланта дарят многим наслаждение: ведущий солист ГАБТа им. Алишера Навои Н.Султанов, заслуженные деятели искусств Узбекистана Ф.Якубжанов, дирижер Б.Худойкулов, руководитель детской студии Т.Бахрамов. Они поделились теплом сердец, которое вернулось к ним сторией.

Эналида ТЯН.

СПОРТИВНЫЙ КАЛЕЙДОСКОП

ИНТЕРНЕТ-НОВОСТИ

ДОСТИЖЕНИЯ АРМЕЙСКИХ СПОРТСМЕНОВ УЗБЕКИСТАНА

В деле реформ, проводимых Президентом Республики Узбекистан И.А. Каримовым в Вооруженных Силах, особое внимание уделяется развитию армейского спорта. В Вооруженных Силах страны спорт имеет массовый характер. В каждой воинской части созданы все необходимые условия к регулярным занятиям спортом: имеются спортплощадки, тренажерные залы и спортивные уголки. Вот почему из года в год воины-спортсмены улучшают свои результаты.

Успешно выступают наши армейские спортсмены, особенно единоборцы, на мировых чемпионатах и различных международных турнирах. Ярким примером тому являются прошедшие чемпионаты мира среди военнослужащих по борьбе дзюдо (Хорватия), боксу (Германия), тэквондо (Южная Корея), где армейцы завоевали медали всех достоинств.

На этих соревнованиях узбекистанская сборная команда дзюдоистов среди армейских коллективов вооруженных сил из 35 государств завоевала второе место. Весомую лепту в общекомандный успех внесли младший сержант Михаил Соколов, рядовые по контракту Уткир Курбанов, Рамуддин Саидов и член спортивной МХСК Шамсиддин Саидов, которые в личном зачете завоевали бронзовые награды.

В связи с этим воины-спортсмены и другие члены команды Уткир Саламов, Сухроб Дустов, Шухрат Бобоев, Сергей Лим, Маруфжон Муминходжаев недавно отмечены в приказе министра обороны.

В чемпионате мира по боксу участвовали сборные команды вооруженных сил 26 стран. В общекомандном зачете наши боксеры заняли второе место, пропустив вперед лишь сильнейшую команду России. Золотых наград были удостоены старший лейтенант Дильшод Махмудов, служащий Вооруженных Сил Элшод Расулов, «серебро» и «бронза» завоевали рядовой по контракту Шерзод Хусанов, спортсмен МХСК Жасур Матчанов, рядовой по контракту Бекзод Хидиров и служащий Вооруженных Сил Шерзод Абдурахманов.

В чемпионате мира по тэквондо среди женщин-военнослужащих сборная команда Вооруженных Сил Узбекистана принимала участие впервые. В командной борьбе, где участвовали представительницы 29 государств, проявив упорство и волю к победе, наша команда заняла третье место. А в личном зачете Галина Хан завоевала золотую, а Наталья Микрюкова серебряную медали.

За проявленное высокое спортивное и профессиональное мастерство, волю к победе, а также за пропаганду массового армейского спорта, в целях дальнейшего улучшения массовой спортивной работы, необходимости привлечения военнослужащих к регулярным занятиям спортом, воспитания у них высоких морально-волевых и психологических качеств, поддержания высокого уровня боевой готовности, развития и популяризации военно-прикладных видов спорта вышеперечисленные армейские боксеры, тэквондисты и их тренеры приказом министра обороны представлены к различным видам поощрения.

Уверены, что спортсмены Вооруженных Сил Узбекистана и впредь будут высоко нести знамя армейского спорта и радовать любителей спорта.

Майор Хайридин ЗАЙНИЛОВ.

Вольная борьба

УСПЕХ БУДЕТ

В эти дни в Красногорске борцы вольного стиля, как и спортсмены по другим видам спорта, проходят учебно-тренировочные сборы по подготовке к Азиатским играм в Катаре.

По словам главного тренера национальной сборной Мамура Рузиева, его подопечные к главным стартам года подойдут в пике спортивной формы. А это значит, что наши мастера ковра оправдают надежды многотысячных болельщиков и любителей борьбы. Тем более что Узбекистан на этих соревнованиях будет представлять такие именитые атлеты, как заслуженные спортсмены республики Артур Таймазов, Дильшод Мансуров, мастера спорта международного класса Заурбек Сохиев, Арслан Хуталиев, Дамир Захартинов и другие.

Греко-римская борьба

НАДЕЖДЫ АЗИАДЫ-2006

Под руководством старшего тренера сборной Камиля Фаткулина, известного в прошлом атлета, идет целенаправленная подготовка к Азиатским играм.

На этих соревнованиях будут выступать многоопытные борцы греко-римского стиля олимпийский чемпион, заслуженный спортсмен Узбекистана Александр Докторашивили, чемпион мира, мастер спорта международного класса Дильшод Орипов и другие. Тренерский состав и специалисты уверены, что наши борцы-«классики» сделают все возможное, чтобы в честь их побед поднимался Государственный флаг и звучал Гимн страны.

Бокс

УВЕРЕННОСТЬ В ПОБЕДАХ

Узбекская школа бокса по праву считается одной из лучших в мире. Наверное, в последние годы не было такого, чтобы на Олимпийских играх, мировых чемпионатах и крупных международных турнирах узбекистанские мастера кожаной перчатки оставались за чертой призеров.

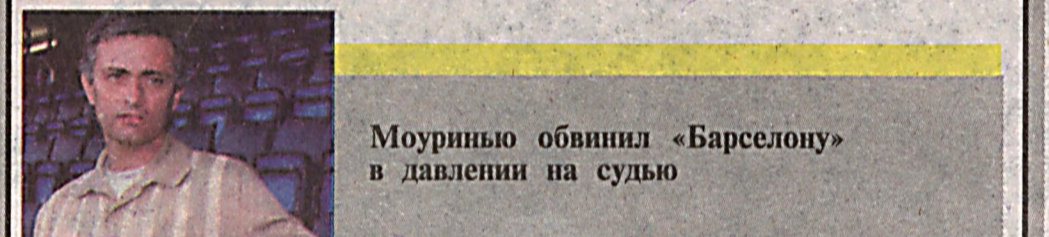
Боксеры республики готовы еще раз доказать, что они являются одними из сильнейших в мире на предстоящих Азиатских играх.

– Я с уверенностью могу сказать, что наши атлеты готовы побороться за медали, – говорит старший тренер сборной Шараф Худайбердыев. – Верю, что именитые мастера кожаной перчатки Рустам Саидов, Уткирбек Хайдаров, Баходыр Султанов, Дильшод Махмудов и другие не подведут на предстоящих главных стартах года.

Конный спорт

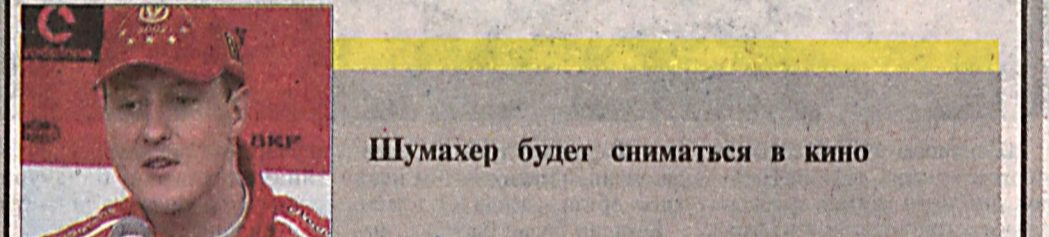
ГАНГА БЕРЕТ ВЫСОТУ

В Ташкенте завершился Республиканский турнир по конному спорту. Лучший результат в преодолении барьера высотой 125 см показал Темура Юлдашев из Ташкентской области со своим четверногим другом по кличке Ганга. А на барьере высотой 115 см победителем стал Равшан Мухторов из столицы, выступивший на Олмосе. Другой представитель Ташкентской области, Александр Ильин на своем Профи, стал победителем в двоеборье.

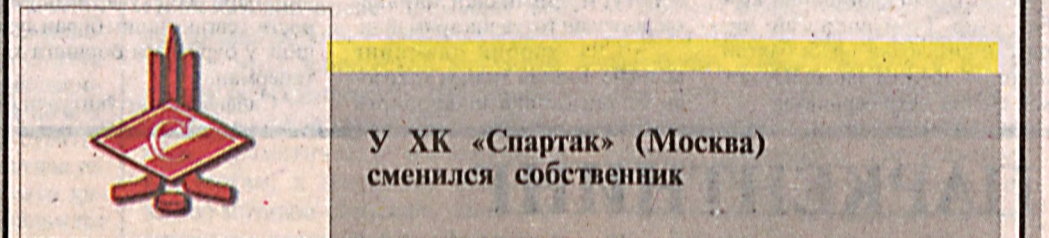
Моуринью обвинил «Барселону» в давлении на судью

Наставник «Челси» Жозе Моуринью обвинил игроков «Барселоны» в оказании давления на итальянского судью Стефано Фарину в матче группового этапа Лиги чемпионов, завершившегося со счетом 2:2. Очередная очная встреча двух грандов мирового футбола была омрачена нарушениями правил, предупреждениями и множеством обвинений в нечестных приемах игры. Даже обычно хладнокровный тренер «Барселоны» Франк Райкард вышел из себя, критикуя Фарину за то, что тот добавил к матчу 6 минут, что позволило Дилье Дробга сравнять счет в самом конце встречи. После финального свистка Райкард со скамьи запасных рванул к Фарине, гневно жестикулируя и демонстрируя шесть пальцев, которые выражали его крайнее недовольство количеством добавленного к матчу времени.

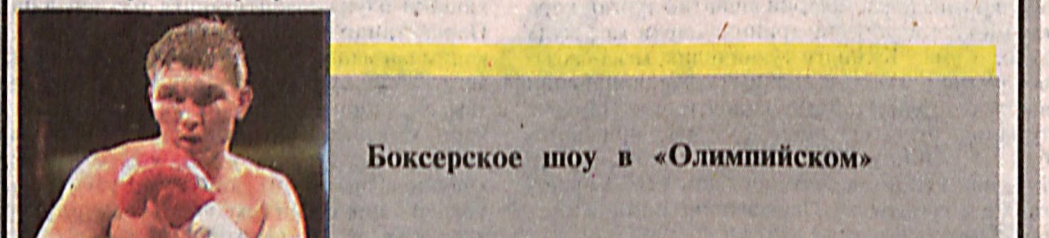
Шумахер будет сниматься в кино

Знаменитый гонщик «Формулы-1» Михаэль Шумахер будет сниматься в фильме «Астерикс и Олимпийские игры» вместе с такими известными актерами, как Жерар Депардье, Клаудия Кардинале, Ален Делон. Об этом сообщает РИА Новости со ссылкой на интернет-сайт magsa.es. Помимо семикратного чемпиона мира в «Формуле-1», в экранизации примет участие экс-капитан сборной Франции по футболу Зидан Зидан. Бюджет третьего фильма, снятого по мотивам известных французских комиксов «Астерикс и Обеликс», составит 78 миллионов евро.

У ХК «Спартак» (Москва) сменился собственник

Новыми владельцами московского хоккейного клуба «Спартак» стали банки «Индустриальный кредит» и «Конверсбанк-Москва». Первоочередной целью и основополагающей идеей нового руководства ХК «Спартак» ставит восстановление хоккейной команды «Спартак», которая из-за финансовых сложностей клуба не смогла играть в суперлиге. «На этом этапе для нас главное – собрать любимую миллионными болельщиков команду и подготовить ее к играм следующего сезона. Наш приоритет – это воспитанники спартаковской школы, которые и должны стать основой команды. Мы хотим возродить традиции одной из лучших хоккейных школ в стране», – заявил генеральный директор ХК «Спартак» Петр Чувилин.

Боксерское шоу в «Олимпийском»

Олимпийский чемпион-96, экс-чемпион мира по версии Международной боксерской федерации (IBF) в первом тяжелом весе Василий Жиров из Казахстана может стать участником вечера профессионального бокса 10 декабря в Москве. Главным событием боксерского шоу в «Олимпийском» станет бой за звание чемпиона мира по версии Всемирного боксерского совета (WBC) между россиянином Олегом Маскаевым и угандийцем Питером Окекло. О возможном участии в нем Жирова сообщил промоутер шоу: «Всего в шоу состоится семь пар боев, – рассказал Владимир Хрюнов. – В данный момент в разработке и в стадии переговоров находится 19 возможных пар, интересных вариантов. Жиров, как и другой экс-чемпион мира, россиянин Роман Кармазин, являются одними из предполагаемых кандидатур для участия в вечере бокса, равных которому в России еще не было».

Бош муҳаррир вазиғасини вақтинча бажарувчи подполковник Абдураззоқ ОБРЎЕВ.

Телефонлар: Бош муҳаррир ўринбосари – 153 17 98; масъул котиб – 153 04 60 (факс); ҳарбий хизмат ва тарбиявий ишлар бўлими – 153 02 51; давлат ва жамоат ташкилотлари билан алоқа бўлмас бўлими – 153 02 49; оммавий ишлар ва спорт бўлими – 153 08 72; маданият ва ижтимоий ҳаёт бўлими – 153 03 48; социология ва реклама бўлими – 153 54 76.

Таҳририят манзили: 100031, Тошкент шаҳри, Миробод кўчаси, 21-уй. «Ватанпарвар» газетаси таҳририятининг компьютер марказида Александр Смирнов ва Солиҳжон Масимов томонидан саҳифаланди. «Ўзбекистон» нашриёт матбаа ижодий уюлда chop этилди. Босмахона манзили: Тошкент ш., Навоий кўчаси, 30 уй.